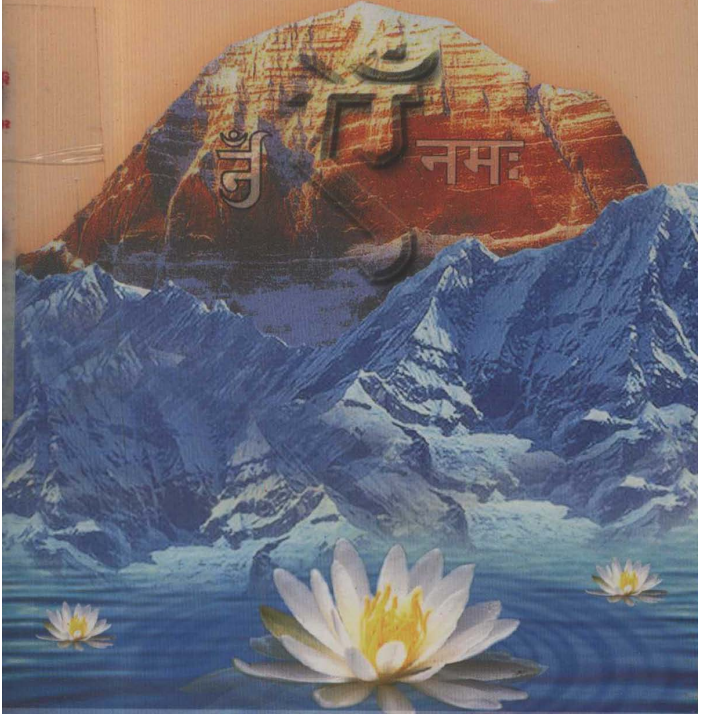

કૈલાસ-પદ્મ સ્વાધ્યાય સાગર

વીતરાગ સ્તોત્ર, મહાદેવ સ્તોત્ર, ઈન્દ્રિય પરાજય શ્લોક,
વેરાગ્ય શ્લોક, જ્ઞાનસાર, પ્રશમરતિ, શિષ્યોપનિષદ,
જૈનોપનિષદ આત્માવબોધકુલક, ગુણાનુસાગકુલક,
ગીતમકુલક, ભાવકુલક, વિકારનિરોધકુલક, સાધુનિયમકુલક

૫

પ્રકાશક : શ્રી મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર, ડોબા

શ્રમણ ભગવંતોની શ્રુત ઉપાધના

श्री महावीर स्वामी, कोणा
सूर्यकिरण तिलक
२२ मे. ज्योति २.०७ मिलिट

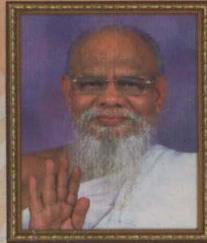
योगनिध आचार्य
श्रीमद् बुद्धिसागरसूरीश्वरज

श्री गौतमस्वामी, कोणा

याश्विराज आचार्य
श्री कैलाससागरसूरीश्वरज

राष्ट्रसंत आचार्य
श्री पद्मसागरसूरीश्वरज

शिल्पशास्त्रज्ञ आचार्य
श्री कल्याणसागरसूरीश्वरज

स्वाध्याय निमग्न
उपाध्याय
श्रीमद् धरदण्डसागरज

स्वाध्याय सागर आद्य संपादक
भुनि प्रवच
श्री त्रैलोक्यसागरज

સમર્પણ

જિનશામનના મહાન પ્રભાવક

શ્રુતસમુદ્ધારક, યુગભાસ્કર

રાષ્ટ્રસંત આચાર્ય શ્રી પદ્મભાગવત્કૃષ્ણશ્વરજી ના
સંયમજીવનના ૫૨ વર્ષના સુવર્ણ અવસર ૫૨
તથા પૂજ્ય ગુકમગવંતશ્રીના ૭૨માં વર્ષમાં
પદાર્પણના પુનીત મંગલ અવસરે

“કૈલાસ-પદ્મ સ્વાધ્યાય ભાગવ” ના
૯ ભાગ તેઓશ્રીના કવચમલમાં
સમર્પણ કરતા આત્મિક આનંદ
અનુભવીએ હીએ.

મુનિ પદ્મરત્નસાગર

કેલાસ-પદ્મ

સ્વાધ્યાય સાગર

વીતરાગસ્તોત્ર, મહાદેવસ્તોત્ર, ઈન્દ્રિયપરાજય
શતક, વૈરાગ્યશતક, જ્ઞાનસાર, પ્રથમરતિ,
શિષ્યોપનિષદ, જૈનોપનિષદ, આત્માવબોધ,
ફલક સંગ્રહ

વૃક્ષોકી શોભા ફલ ફૂલોં સે હોતી હે

સરિતાકી શોભા પ્રવાહ સે હોતી હે,

સાગરકી શોભા મર્યાદા સે હોતી હે,

સોચો! સંયમ કી શોભા સ્વાધ્યાય સે હોતી હે.

: પ્રકાશક-પ્રાપ્તિસ્થાન :

શ્રુતસરિતા (બુકસ્ટોલ)

શ્રી મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર,

કોબા - ૩૮૨૦૦૯ (ગાંધીનગર)

ફોન નં. ૦૭૯-૨૩૨૭૬૨૦૪, ૨૦૫, ૨૫૨

ફેક્સ નં. ૦૭૯-૨૩૨૭૬૨૪૯

શ્રી વિશ્વમૈત્રીધામ જૈન તીર્થ-બોરીજ, ગાંધીનગર

ફોન નં. ૦૭૯-૫૫-૭૨૭૧૮૧, ૨૩૨૪૩૧૮૦

+ દિવ્ય આશિષ +

યો.આ.શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરસૂરીશ્વરજી મ.

+ દિવ્યકૃપા +

અજાતશત્રુ ગીતાર્થ ગચ્છાધિપતિ આચાર્યદેવ

શ્રીમદ્ કૈલાસસાગરસૂરીશ્વરજી મ.

+ આશિષ +

શિલ્પ મર્મજ્ઞ આચાર્યદેવ

શ્રીમદ્ કલ્યાણસાગરસૂરીશ્વરજી મ.

+ ગુરુકૃપા +

શ્રુતસમુદ્ધારક આચાર્યદેવ

શ્રીમદ્ પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજી મ.

+ પ્રેરક +

મુનિશ્રી પ્રશાંતસાગરજી

+ સંપાદક +

મુનિશ્રી પદ્મરત્નસાગરજી

+ સહયોગી +

મુનિશ્રી પુનીતપદ્મસાગરજી

મુનિશ્રી પૂર્ણપદ્મસાગરજી

આવૃત્તિ : દ્વિતીય - ૧૦૦૦ નકલ

વિ.સં. ૨૦૬૩, ઇ.સ.૨૦૦૬

મૂલ્ય : બાહ્યમૂલ્ય - ૧૫-૦૦

આભ્યંતર મૂલ્ય - આત્મરમણતા

-: अर्पणम् :-

: मंगल कामना :.

(मुझे यह जानकर प्रसन्नता हुई है कि- कैलास-पत्र-स्वाध्याय-सागर" की द्वितीय आवृत्ति प्रकाशित होने जा रही है।

"स्वाध्याय" संयमी जीवन का परम साथी एवं कल्याण मित्र है। सम्पूर्ण ज्ञान के प्रकारों में व्यक्ति अपने कार्य के परिणाम को जान सकता है। अपनी विकृति को संस्कृति में बदल सकता है। वासना को भावना में परिवर्तित करने की प्रक्रिया भी ज्ञान के द्वारा उपलब्ध होती है। स्वाध्याय के माध्यम से आत्मचिंतन के द्वारा मन के परिणाम का शुद्धिकरण होता है। परिणाम शुद्ध होने पर ही सिद्ध बना जाता है।

इस स्वाध्याय सागर का संकलन एवं संपादन नि.डॉ. (कुनि) भी पञ्चल सागरजी म. ने किया है, वह प्रशंसनीय है।

मुझे आशा है कि इस पुस्तक के पढ़न-पाठन द्वारा अनेक आत्मा विकास के पथ पर अपनी जीवन यात्रा में स्वयं का पूर्ण विराम प्राप्त करने के योग्य बनेगी।

सादरी भवन धर्मशास्त्रा
पालीताणा (गुजरात)
सिद्ध ६३२

शुभेच्छुक:-
पञ्चसागर सूरी
दि. २३-१०-०६
नूतन वर्ष

પ્રકાશકીય...

પૂજ્ય સાધુ સાધ્વીજી ભગવંતોને તથા મુમુક્ષુ આત્માઓને અત્યંત ઉપયોગી થઈ શકે તેમજ વિહાર આદિમાં રાખવા માટે સુલભતા રહે તે હેતુથી અલગ-અલગ વિભાગમાં 'કૈલાસ-પદ્મ સ્વાધ્યાય સાગર' પ્રકાશિત થાય એ અમારી ઘણા સમયથી મહત્તી અભિલાષા હતી, જે પૂર્ણ થતા અમને આત્મિક પરમાનંદ પ્રગટ થાય છે.

સ્વાધ્યાય સાગર ને જ સંશોધિત પરિમાર્જિત કરી કૈલાસપદ્મ સ્વાધ્યાયસાગરની દ્વિતીય આવૃત્તિ પ્રકાશિત કરતાં અત્યંત હર્ષ થાય છે. નવ ભાગોમાં પ્રકાશિત થઈ રહેલ આ પ્રકાશન અનેક પ્રકારનાં સુધારા વધારા તથા ઉપયોગી માહિતીથી સમૃદ્ધ કરવામાં આવ્યું છે. જેની નોંધ લેવી ઘટે તેમ છે.

આ ગ્રંથનું પ્રકાશન કરતા અમોને એ બાબતની પણ વિશેષ ખુશી થાય છે કે આ સાથે અમો અમારી એક લાંબા ગાળાથી પ્રતિક્ષિત એક જવાબદારી પૂર્ણ કરવા સમર્થ થયા છીએ.

પૂજ્ય આચાર્યશ્રીના વરિષ્ઠ શિષ્ય ઉપાધ્યાય પ્રવર શ્રી ધરણોન્દ્રસાગરજીની એમના કાલધર્મ પૂર્વે પ્રબલ ભાવના હતી કે સ્વાધ્યાય સાગરનું પુનઃ પ્રકાશન થાય... અને એ માટે તેઓશ્રીના સદ્ઉપદેશથી અમુક ધનરાશિની પણ વ્યવસ્થા

થયેલ. એ દ્રવ્યનો ઉપયોગ પ્રસ્તુત પ્રકાશનમાં થયેલ છે. અમો તે સહુ નામી-અનામી દાતાશ્રીઓનો અત્રે આભાર માનીએ છીએ.

વિશુદ્ધ ક્રિયાપાત્ર પૂજ્ય મુનિપ્રવર શ્રી ત્રૈલોક્યસાગરજીએ સાધુ-સાધ્વીજી ભગવંતોમાં વ્યાપક પણે આદર પ્રાપ્ત થયેલ સ્વાધ્યાય સાગર ગ્રંથ અત્યંત પરિશ્રમ લઈને આઘ સંપાદનનું કાર્ય કરેલ. એ મુનિપ્રવરનું સ્મરણ કરીને હાર્દિક અનુમોદના કરીએ છીએ.

આ ગ્રંથના પાઠશુદ્ધિ સંશોધનમાં તથા ગ્રંથ માટે મહત્વનું માર્ગદર્શન દર્શાવ્યું, તેવા મુનિવરો મુનિશ્રી હેમચંદ્રસાગરજી, મુનિશ્રી નિર્વાણસાગરજી તથા મુનિશ્રી અજયસાગરજીને તેમના સ્તુત્ય કાર્ય બદલ સંપૂર્ણ સાધુવાદ ઘટે છે.

આ સમગ્ર ગ્રંથના સંપાદન કાર્ય માટે પૂ. મુનિશ્રી પદ્મરત્નસાગરજી આદિ એ ખૂબ શ્રમ કરેલો છે તેની અમે અનુમોદના કરીએ છીએ.

આ ગ્રંથના પ્રુફ સંશોધનમાં યો. આ. શ્રી બુદ્ધિસાગરસૂરિ સમુદાયવર્તિની સા. શ્રી રત્નત્રયાશ્રીજી, સા. શ્રી નલિનયશાશ્રીજી તથા સા. શ્રી જયનંદિતાશ્રીજી એ પણ અમૂલ્ય સહયોગ કર્યો છે. તેમનું પણ ઋણ સ્વીકાર કરીએ છીએ.

આ. શ્રી કૈલાસસાગરસૂરિ જ્ઞાનમંદિર, કોબા સ્થિત પં. શ્રી નવિનભાઈ જૈન, પં. શ્રી જિગરભાઈ ધામી, પં. શ્રી આશિષભાઈનો પણ ખૂબ જ સુંદર સહયોગ મળ્યો છે, અમો તેમને સાધુવાદ આપીએ છીએ.

આ ગ્રંથના મૂલ મેટર તથા તેનું સંપૂર્ણ કંપોઝ તથા બટર માટે (કોબા) આ. શ્રી કૈલાસસાગરસૂરિ જ્ઞાનમંદિર સ્થિત કમ્પ્યુટર વિભાગમાં કાર્યરત શ્રી કેતન શાહ તેમજ સંજય ગુર્જરે અથાગ શ્રમ લઈને પ્રસ્તુત ગ્રંથને સુંદર બનાવવામાં મહત્વનું યોગદાન કરેલ છે, તે બદલ તેઓને હાર્દિક અભિનંદન ઘટે છે.

પ્રસ્તુત ગ્રંથમાં પાઠશુદ્ધિને પ્રધાન મહત્વ આપ્યું છે, છતાં અશુદ્ધિ તરફ ધ્યાન દોરાશે તો સહર્ષ સાભાર તે તરફ લક્ષ કેન્દ્રિત કરાશે.

ગ્રંથમાં નામી-અનામી દ્રવ્ય સહયોગી મહાનુભાવોના તથા મુદ્રણ માટે બિજલ ગ્રાફિક્સના મળેલ સહકાર સદૈવ સ્મરણમાં રહેશે.

પ્રાંતે આ ગ્રંથનો સદ્ઉપયોગ કરી જ્ઞાનાવરણીય કર્મનો ક્ષયોપશમ પ્રાપ્ત થાય એજ મંગલ કામના.

પ્રકાશક

અનુક્રમણિકા

વીતરાગ સ્તોત્ર	૧
મહાદેવ સ્તોત્ર	૨૦
ઈન્દ્રિયપરાજયશતક	૨૪
વૈરાગ્યશતક	૩૪
શિષ્યોપનિષદ્ (આચાર્ય શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરસૂરિજી)	૪૫
જૈનોપનિષદ્ (આચાર્ય શ્રીમદ્બુદ્ધિસાગરસૂરિજી)	૪૭
જ્ઞાનસાર	૪૯
વાયકેન્દ્રોમાસ્વાતિવિરચિતં શ્રીપ્રશમરતિપ્રકરણમ્	૭૮
પૂજા પ્રકરણ (શ્રી ઉમાસ્વાતિવાયકકૃત)	૧૦૯
આત્માડવબોધ કુલક	૧૧૧
ગુણાનુરાગકુલક	૧૧૬
ગૌતમ કુલક	૧૧૮
ભાવકુલક	૧૨૦
વિકારનિરોધ કુલક	૧૨૩
સાધુનિયમકુલક	૧૨૪

વીતરાગ સ્તોત્ર

પ્રથમ પ્રકાશ

- ય: પરાત્મા પરં જ્યોતિ; પરમ: પરમેષ્ઠિનામ્;
 આદિત્યવર્ણા તમસ: પરસ્તાદામનન્તિ યમ્. ૧
- સર્વે યેનોદમૂલ્યન્ત, સમૂલા, ક્લેશપાદપાઃ;
 મૂર્ઘ્ના યસ્મૈ નમસ્યન્તિ, સુરાસુરનરેશ્વરા. ૨
- પ્રાવર્તન્ત યતો વિદ્યાઃ, પુરુષાર્થપ્રસાધિકઃ;
 યસ્ય જ્ઞાનં ભવદ્ભાવિ-ભૂતભાવાવભાસકૃત્. ૩
- યસ્મિન્વિજ્ઞાનમાનન્દં, બ્રહ્મચૈકાત્મતાં ગતમ્;
 સ શ્રદ્ધેયઃ સય ધ્યેયઃ; પ્રપદ્યે શરણં ચ તમ્. ૪
- તેન સ્યાંનાથવાં સ્તસ્મૈ, સ્પૃહયેયં સમાહિતઃ;
 તતઃ કૃતાર્થો ભૂયાસં, ભવેયં તસ્ય કિઙ્કરઃ. ૫
- તત્ર સ્તોત્રેણ કુર્યાચ, પવિત્રાં સ્વાં સરસ્વતીમ્;
 ઇદંહિ ભવકાન્તારે, જન્મિનાં જન્મનઃ ફલમ્. ૬
- ક્વાહં પશોરપિ પશુ-વીતરાગસ્તવઃ ક્વ ચ;
 ઉત્તિતીર્થુરરણ્યાનીં, પદ્મ્યાં પદ્મગુરિવાસ્મ્યતઃ. ૭
- તથાપિ શ્રદ્ધામુગ્ધોહલં, નોપાલભ્યસ્સ્ખલન્નપિ;
 વિશુદ્ધભલાપિ વાગ્વૃત્તિઃ, શ્રદ્ધધાનસ્ય શોભતે. ૮
- શ્રીહેમચન્દ્રપ્રભવાદ્વીતરાગસ્તવાદિતઃ
 કુમારપાલભૂપાલઃ, પ્રાપ્નોતુ ફલમીક્ષિતમ્. ૯

દ્વિતીય પ્રકાશ.

- પ્રિયડ્ગુસ્ફટિકસ્વર્ણ-પદ્મરાગાઞ્જનપ્રભઃ;
 પ્રભો! તવાઘૌતશુચિઃ, કાયઃ કમિવ નાક્ષિપેત્. ૧
- મન્દારદામવન્નિત્ય-મવાસિતસુગન્ધિનિ;
 તવાડ્ગે ભૃડ્ગતાં યાન્તિ, નેત્રાણિ સુરયોષિતામ્. ૨
- દિવ્યામૃતરસાસ્વાદ-પોષપ્રતિહતા ઇવ;
 સમાવિશન્તિ તે નાથ!, નાડ્ગે રોગોરગવ્રજાઃ. ૩
- ત્વચ્ચાદર્શતલાલીન-પ્રતિમાપ્રતિરૂપકે;
 ક્ષરત્સ્વેદવિલીનત્વ-કથાડપિ વપુષઃ કુતઃ?. ૪
- ન કેવલં રાગમુક્તં, વીતરાગ! મનસ્તવ;
 વપુઃસ્થિતં રક્તમપિ, ક્ષીરધારાસહોદરમ્. ૫
- જગદ્વિલક્ષણં કિં વા, તવાન્યદ્વક્તુમીશ્મહે?;
 યદ્વિસ્રમબીભત્સં, શુભ્રં માંસમપિ પ્રભો! ૬
- જલસ્થલસમુદ્ભૂતાઃ, સંત્યજ્ય સુમનઃ સ્વજઃ;
 તવ નિઃશ્વાસસૌરભ્ય-મનુયાન્તિ મધુવ્રતાઃ. ૭
- લોકોત્તરયમત્કારકરી તવ ભવસ્થિતિઃ;
 યતો નાહારનીહારૌ, ગોચરશ્યર્મચક્ષુષામ્. ૮

તૃતીય પ્રકાશ

- સર્વાભિમુખ્યતો નાથ!, તીર્થકૃન્નામકર્મજાત્;
 સર્વથા સમ્મુખીનસ્ત્વમાનન્દ્યસિ યત્પ્રજાઃ. ૧

- યદ્યોજનપ્રમાણેઽપિ, ધર્મદેશનસન્નિ,
 સંમાન્તિ કોટિશસ્તિર્યગ્નૃદેવાઃ સપરિચ્છદાઃ..... ૨
 તેષામેવ સ્વસ્વભાષા-પરિણામમનોહરમ્;
 અપ્યેકરૂપં વચનં, યત્તે ધર્માવબોધકૃત..... ૩
 સાગ્રેઽપિ યોજનશતે પૂર્વોત્પન્ના ગદામ્બુદાઃ,
 યદગ્જસા વિલીયન્તે, ત્વદ્વિહારાનિલોર્મિભિઃ..... ૪
 નાવિર્ભવન્તિ યદ્ભૂમૌ, મૂષકાઃ શલભાઃ શુકાઃ;
 ક્ષણેન ક્ષિતિપક્ષિપ્તા, અનીતય ઇવેતયઃ..... ૫
 સ્ત્રીક્ષેત્રપદ્માદિભવો, યદ્દેરાગ્નિઃ પ્રશામ્યતિ;
 ત્વત્કૃપાપુષ્કરાવર્ત-વર્ષાદિવ ભુવસ્તલે..... ૬
 ત્વત્પ્રભાવે ભુવિ ભ્રામ્યત્યશિવોચ્છેદડિંડિમે;
 સમ્ભવન્તિ ન યન્નાથ!, મારયો ભુવનારયઃ..... ૭
 કામવર્ષિણિ લોકાનાં, ત્વયિ વિશ્વૈકવત્સલે
 અતિવૃષ્ટિરવૃષ્ટિર્વા, ભવેદ્યન્નોપતાપકૃત્..... ૮
 સ્વરાષ્ટ્રપરરાષ્ટ્રેભ્યો, યત્ક્ષુદ્રોપદ્રવા દ્રુતમ્;
 વિદ્રવન્તિ ત્વત્પ્રભાવાત્, સિંહનાદાદિવ દ્વિપાઃ..... ૯
 યત્ક્ષીયતે ચ દુર્ભિક્ષં, ક્ષિતૌ વિહરતિ ત્વયિ;
 સર્વાદ્ભુતપ્રભાવાઢ્યે, જહ્ગમે કલ્પપાદપે..... ૧૦
 યન્મૂર્ધ્નઃ પશ્ચિમે ભાગે, જિતમાર્તણ્ડમણ્ડલમ્;
 મા ભૂદ્રપુર્દુરાલોકમિતીવોત્પિણ્ડિતં મહઃ..... ૧૧

- स अेष योगसाम्राज्यमहिमा विश्वविश्रुतः;
 कर्मक्षयोत्थो भगवन् कस्य नाश्चर्यकारणम्?..... १२
- अनन्तकालप्रयित-मनन्तमपि सर्वथा;
 त्वत्तो नान्यः कर्मकक्षमुन्मूलयति मूलतः..... १३
- तथोपाये प्रवृत्तस्त्वं, क्रियासमभिहारतः;
 यथानिच्छन्नुपेयस्य, परां श्रियमशिश्रियः..... १४
- मैत्री पवित्रपात्राय, मुदिताभोदशालिने;
 कृपोपेक्षाप्रतीक्षाय, तुभ्यं योगात्मने नमः..... १५

चतुर्थ प्रकाशः

- मिथ्यादृशां युगान्तार्कः, सुदृशाममृताञ्जनम्;
 तिलकं तीर्थकृल्लक्ष्याः, पुरश्चकं तवैधते..... १
- अकोडयमेव जगति, स्वामीत्याप्यातुमुच्छ्रिता,
 उर्यैरिन्द्रध्वजव्याजात्तर्जनी जंभविद्विषा..... २
- यत्र पादौ पदं धत्तस्तव तत्र सुरासुराः;
 किरन्तिपङ्कजव्याजाच्छ्रियं पङ्कजवासिनीम्..... ३
- दानशीलतपोभाव-भेदाद्धर्मं यतुर्विधम्;
 मन्ये युगपदाप्यातुं, यतुर्वक्रोडभवद्भवान्..... ४
- त्वयि दोषत्रयात् त्रातुं, प्रवृत्ते भुवनत्रयीम्;
 प्राकारत्रितयं यकुस्त्रयोऽपि त्रिदिवौकसः..... ५
- अधोमुष्णाः कण्टकाः स्युर्धात्र्यां विहरतस्तव;
 भवेयुः सम्भुष्पीनाः किं, तामसास्तिग्मरोचिषः?..... ६

- કેશરોમનખશમશ્રુ, તવાવસ્થિતમિત્યયમ્;
- બાહ્યોડપિયોગમહિમા, નાપ્તસ્તીર્થ કરૈઃપરૈઃ..... ૭
- શબ્દરૂપરસસ્પર્શ-ગન્ધાખ્યાઃ પચ્ચ ગોચરાઃ,
- ભજન્તિ પ્રાતિકૂલ્યં ન, ત્વદગ્રે તાર્કિકા ઇવ..... ૮
- ત્વત્પાદાવૃત્તવઃ સર્વે, યુગપત્પર્યુપાસતે;
- આકાલકૃતકન્દર્પ-સાહાયકભયાદિવ..... ૯
- સુગન્ધ્યુદકવર્ષેણ, દિવ્યપુષ્પોત્કરેણ ચ!;
- ભાવિત્વત્પાદસંસ્પર્શાં, પૂજ્યન્તિ ભુવં સુરાઃ..... ૧૦
- જગત્પ્રતીક્ષ્ય ત્વાં યાન્તિ, પક્ષિણોડપિ પ્રદક્ષિણામ્;
- કા ગતિર્મહતાં તેષાં, ત્વયિ યે વામવૃત્તયઃ?..... ૧૧
- પચ્ચેન્દ્રિયાણાં દૌઃશીલ્યં, ક્વ ભવેદ્ભવદન્તિકે;
- એકેન્દ્રિયોડપિ યન્મુચ્યત્યનિલઃ પ્રતિકૂલતામ્..... ૧૨
- મૂર્ધ્ના નમન્તિ તરવસ્ત્વન્માહાત્મ્યયમત્કૃતાઃ;
- તત્કૃતાર્થં શિરસ્તેષાં, વ્યર્થં મિથ્યાદૃશાં પુનઃ..... ૧૩
- જઘન્યતઃ કોટિસઙ્ખ્યાસ્ત્વાં સેવન્તે સુરાસુરાઃ;
- ભાગ્યસમ્ભારલભ્યેડર્થે, ન મન્દા અપ્યુદાસતે..... ૧૪

પંચમપ્રકાશઃ

- ગાયત્રિવાલિવિરૂતૈ-નૃત્યત્રિવ ચલૈર્દલૈઃ;
- ત્વદ્ગુણૈરિવ રક્તોડસૌ, મોદતે ચૈત્યપાદપઃ..... ૧
- આયોજનં સુમનસોડધસ્તાન્નિક્ષિપ્તબન્ધનાઃ;
- જાનુદઘ્નીઃ સુમનસો, દેશનોર્વ્યા કિરન્તિ તે..... ૨

- માલવકૈશિકીમુખ્ય-ગ્રામરાગપવિત્રિતઃ;
 તવ દિવ્યો ધ્વનિઃ પીતો, હર્ષોદ્ગ્રીવૈર્મૃગૈરપિ. ૩
 તવેન્દુધામધવલા, ચકાસ્તિ ચમરાવલી;
 હંસાલિરિવ વકત્રાબ્જ-પરિચર્યાપરાયણા. ૪
 મૃગેન્દ્રાસનમારૂઢે, ત્વયિ તન્વતિ દેશનામ્;
 શ્રોતું મૃગાસ્સમાયાન્તિ મૃગેન્દ્રમિવ સેવિતુમ્. ૫
 ભાસાં ચયૈઃ પરિવૃતો જ્યોત્સ્નાભિરિવ ચન્દ્રમાઃ;
 ચકોરાણામિવ દશાં, દદાસિ પરમાં મુદમ્. ૬
 દુન્દુભિર્વિશ્વવિશ્વેશ!, પુરો વ્યોમ્નિ પ્રતિધ્વનન્;ૃ
 જગત્યાપ્તેષુ તે પ્રાજ્યં, સામ્રાજ્યમિવ શંસતિ. ૭
 તવોર્ધ્વમૂર્ધ્વં પુણ્યર્દ્ધિ-ક્રમસબ્રહ્મચારિણી
 છત્રત્રયી ત્રિભુવન-પ્રભુત્વપ્રૌઢિશંસિની. ૮
 એતાં ચમત્કારકરીં, પ્રાતિહાર્યશ્રિયં તવ;
 ચિત્રીયન્તે ન કે દૃષ્ટ્વા, નાથ! મિથ્યાદૃશોડપિ હિ?..... ૯

વષ્ટપ્રકાશઃ

- લાવણ્યપુણ્યવપુષિ, ત્વયિ નેત્રામૃતાબ્જને;
 માધ્યસ્થ્યમપિ દૌઃસ્થાય, કિંપુનર્દ્દેષવિપ્લવઃ?..... ૧
 તવાપિ પ્રતિપક્ષોડસ્તિ, સોડપિ કોપાદિવિપ્લુતઃ;
 અનયા કિંવદન્ત્યાપિ, કિં જીવન્તિ વિવેકિનઃ?..... ૨
 વિપક્ષસ્તે વિરક્તશ્યેત્સ ત્વમેવાથ રાગવાન્;ૃ
 ન વિપક્ષો વિપક્ષઃ કિં, ખદ્યોતો દ્યુતિમાલિનઃ?..... ૩

- स्पृहयन्ति त्वद्योगाय, यत्तेऽपि, लवसत्तमाः;
 योगमुद्रादरिद्राणां, परेषां तत्कथैव का? ४
- त्वां प्रपद्यामहे नाथं, त्वां स्तुमस्त्वामुपास्महे;
 त्वत्तो हि न परस्त्राता, किंश्रुमः? किमु कुर्महे? ५
- स्वयं मलीमसायारैः, प्रतारणापरैः परैः;
 वंश्यते जगदप्येतत्कस्य पूत्कुर्महे पुरः ६
- नित्यमुक्तान् जगज्जन्म-क्षेमक्षयकृतोद्यमान्;
 वन्ध्यास्तनन्धयप्रायान्, को देवांश्च्येतनः श्रयेत्? ७
- कृतार्था जठरोपस्थ-दुःस्थितैरपि दैवतैः;
 भवाद्दशान्निःस्नुवते. हाहा! देवास्तिकाः परे. ८
- अपुष्पप्रायमुत्प्रेक्ष्य, किञ्चिन्मानं प्रकल्प्य य;
 संमान्ति देहे गेहे वा, न गेहे नर्दिनः परे ९
- कामरागस्नेहरागा-वीषत्करनिवारणौ;
 दृष्टिरागस्तु पापीयान्, दुरुच्छेदः सतामपि १०
- प्रसन्नमास्यं मध्यस्थे, दृशौलोकम्पृष्टं वयः;
 छति प्रीतिपदे बाढं, मूढास्त्वय्यप्युदासते. ११
- तिष्ठेद्वायुर्द्रवेदद्रि-ज्वलेज्जलमपि क्वथित्;
 तथापि अस्तौ रागा धैर्नाप्तो भवितुमर्हति. १२

सप्तमप्रकाशः

- धर्माधर्मौ विना नाङ्गं, विनाङ्गेन भुषं कुतः?;
 मुखाद्धिना न वक्तृत्वं, तच्छास्तारः परे कथम्? १

- अदेहस्यजगत्सर्गे, प्रवृत्तिरपि नोचिता;
 न य प्रयोजनं किञ्चित्स्वातन्त्र्यात् पराज्ञया..... २
- कीडया येत्प्रवर्तत, रागवान्स्यात्कुमारवत्;
 कृपयाऽथ सृजेत्तर्हि, सुष्येव सकलं सृजेत्..... ३
- दुःखदौर्गत्यदुर्योनिजन्मादिक्लेशविस्वलम्;
 जनं तु सृजतस्तस्य, कृपालोः का कृपालुता?..... ४
- कर्मापेक्षः स येत्तर्हि, न स्वतन्त्रोऽस्मदादिवत्;
 कर्मजन्ये य वैशित्र्ये, किमनेन शिष्येऽपिना?..... ५
- अथ स्वभावतो वृत्ति-रवितर्क्या मलेशितुः;
 परीक्षकाणां तर्ह्येष, परीक्षाक्षेपडिष्टिमः..... ६
- सर्वभावेषु कर्तृत्वं ज्ञातृत्वं यद्वि सम्मतम्;
 मतं नः सन्ति सर्वज्ञा, मुक्ताः कायभृतोऽपि य..... ७
- सृष्टिवाद्यकुलेवाकमुन्मुथ्येत्यप्रमाणाकम्;
 त्वच्छासने रमन्ते ते, येषां नाथ! प्रसीदसि..... ८

अष्टमप्रकाशः

- सत्त्वस्यैकान्तनित्यत्वे, कृतनाशाकृतागमौ;
 स्यातामेकान्तनाशेऽपि, कृतनाशाकृतागमौ..... १
- आत्मन्येकान्तनित्ये स्यात्त लोभः सुषुप्तदुःखयोः;
 ओकान्तानित्यत्रपेऽपि, न लोभः सुषुप्तदुःखयोः..... २
- पुण्यपापे बन्धमोक्षौ, न नित्यैकान्तदर्शने,
 पुण्यपापे बन्धमोक्षौ, नानित्यैकान्तदर्शने..... ३

- कमाकमाभ्यां नित्यानां, युज्यतेऽर्थक्रिया न हि;
 अकान्तक्षणिकत्वेऽपि, युज्यतेऽर्थक्रिया न हि. ४
- यदा तु नित्यानित्यत्व इपता वस्तुनो भवेत्;
 यथात्थ भगवन्नैव, तदा द्रोषोऽस्ति कश्यन. ५
- गुडो हि कङ्कलेतुः स्यान्नागरं पित्तकारणम्
 द्वयात्मनि न द्रोषोऽस्ति, गुडनागरत्वेषु. ६
- द्वयं विद्वद्धं नैकत्रा-ऽसत्प्रमाणप्रसिद्धितः
 विद्वद्धवर्णयोगो हि, दृष्टो भेयकवस्तुषु. ७
- विज्ञानस्यैकमाकारं, नानाकारकरम्बितम्,
 छच्छंस्तथागतः प्राज्ञो, नानेकान्तं प्रतिक्षिपेत्. ८
- चित्रमेकमनेकं य, इपं प्राभाणिकं वदन्;
 योगो वैशेषिको वापि, नानेकान्तं प्रतिक्षिपेत्. ९
- छच्छन्प्रधानं सत्त्वाद्यैर्विद्वद्धैर्गुम्भितं गुणैः;
 साङ्ख्यः सङ्ख्यावतां भुष्यो, नानेकान्तं प्रतिक्षिपेत्. १०
- विमतिस्सम्भतिर्वापि, यार्वाकस्य न भृग्यते;
 परलोकात्मभोक्षेषु, यस्य मुह्यति शेमुषी. ११
- तेनोत्पादव्ययस्थेमसम्भिन्नं गोरसादिवत्;
 त्वद्दुपशं कृतधियः, प्रपन्ना वस्तुतस्तु सत्. १२

नवम प्रकाशः

- यत्राल्पेनापि कालेन, त्वद्भक्तैः इलभाप्यते;
 कलिकालः स अकोऽस्तु कृतं कृतयुगादिभिः. १

- सुषमातो दुःषमायां, कृपा इलवती तव;
 मेरुतो मरुभूमौ छि, श्लाघ्या कल्पतरोः स्थितिः. २
- श्राद्धश्रोता सुधीर्वक्ता, युज्येयातां यदीश! तत्,
 त्वच्छासनस्य साम्राज्य-मेकच्छत्रं कलावपि. ३
- युगान्तरेऽपि येनाथ! भवन्त्युच्छृंभलाः भलाः;
 वृथैव तर्हि कुप्यामः कलये वामकेलये. ४
- कल्याणसिद्धयै साधीयान्, कलिरेव कषोपलः,
 विनाग्निं गन्धमहिमा, काकतुण्डस्य नैधते. ५
- निशि दीपोऽम्बुधौ द्वीपं, मरौ शाप्ती छिमे शिप्ती;
 क्लौ दुरापः प्राप्तोऽयं, त्वत्पादाब्जरजःकणः. ६
- युगान्तरेऽसु भ्रान्तोऽस्मि, त्वदर्शनवि-नाकृतः
 नमोऽस्तु कलये यत्र, त्वदर्शनमजायत. ७
- अडुदोषो द्रोषहीनात्वत्तः कलिरशोभत;
 विषयुक्तो विषहरात्क्षणीन्द्र एव रत्नतः. ८

दशम प्रकाशः

- मत्प्रसत्तेस्त्वत्प्रसादस्त्वत्प्रसादाद्वियं पुनः;
 इत्यन्योन्याश्रयं त्विन्धि, प्रसीद भगवन्! मयि. १
- निरीक्षितुं उपलक्ष्मीं, सहस्राक्षोऽपि न क्षमः;
 स्वाभिन्! सहस्रश्लोकोऽपि, शक्तो वक्तुं न ते गुणान्.... २
- संशयान् नाथ! हरसे, अनुत्तरस्वर्गिणामपि;
 अतःपरोऽपि किं कोऽपि, गुणः स्तुत्योऽस्ति वस्तुतः? ... ३

- ઇદં વિરુદ્ધં શ્રદ્ધતાં, કથમશ્રદ્ધધાનકઃ?;
 આનન્દસુખસક્તિશ્ચ, વિરક્તિશ્ચ સમં ત્વયિ. ૪
 નાથેયં ઘટ્યમાનાપિ, દુર્ઘટા ઘટતાં કથમ્?;
 ઉપેક્ષા સર્વસત્ત્વેષુ, પરમા ચોપકારિતા. ૫
 દ્વયં વિરુદ્ધં ભગવંસ્તવ નાન્યસ્ય કસ્યચિત્;
 નિર્ગ્રન્થતા પરા યા ચ, યા ચોચ્ચૈશ્ચકવર્તિતા. ૬
 નારકા અપિ મોદન્તે, યસ્ય કલ્યાણપર્વસુ;
 પવિત્રં તસ્ય ચારિત્રં, કો વા વર્ણયિતું ક્ષમઃ?. ૭
 શમોઽદ્ભુતોઽદ્ભુતં રૂપં, સર્વાત્મસુ કૃપાદ્ભુતા;
 સર્વાદ્ભુતનિધીશાય, તુભ્યં ભગવતે નમઃ. ૮

એકાદશ પ્રકાશ:

- નિઘનન્પરીષહયમૂ-મુપસર્ગાન્પ્રતિક્ષિપન્;
 પ્રાપ્તોઽસિ શમસૌહિત્યં, મહતાં કાપિ વૈદુષી. ૧
 અરક્તો ભુક્તવાન્મુક્તિમદ્વિષ્ટો હતવાન્દ્વિષઃ;
 અહો! મહાત્મનાં કોઽપિ, મહિમા લોકદુર્લભઃ?. ૨
 સર્વથા નિર્જિગીષેણ, ભીતભીતેન ચાગસઃ
 ત્વયા જગત્રયં જિગ્યે, મહતાં કાપિ ચાતુરી. ૩
 દત્તં ન કિઞ્ચિત્કસ્મૈચિન્નાતં કિઞ્ચિત્કુતશ્ચન;
 પ્રભુત્વં તે તથાપ્યેતત્કલા કાપિ વિપશ્ચિતામ્. ૪
 યદ્દેહસ્યાપિ દાનેન, સુકૃતં નાર્જિતં પરૈઃ;
 ઉદાસીનસ્ય તન્નાથ!, પાદપીઠે તવાલુકત્. ૫

रागादिषु नृशंसेन, सर्वात्मसु कृपालुना;
 लीमकान्तगुणो नोऽर्थैः, साम्राज्यं साधितं त्वया. ५
 सर्वे सर्वात्मनाऽन्येषु, दोषास्त्वयि पुनर्गुणाः;
 स्तुतिस्तवेयं येन्मिथ्या, तत्प्रमाणं सत्मासदः. ७
 मडीयसामपि मडान्, मडनीयो मडात्मनाम्;
 अहो! मे स्तुवतः स्वामी, स्तुतेर्गौर्यरमागमत्. ८

द्वादश प्रकाशः

पट्वभ्यासादरैः पूर्वं, तथा वैराग्यमाहरः;
 यथेह जन्मन्याजन्म, तत्सात्मीभावमागमत्. १
 दुःखहेतुषु वैराग्यं, न तथा नाथ! निस्तुषम्;
 भोक्षोपायप्रवीणस्य, यथा ते सुखहेतुषु. २
 विवेकशास्त्रौ वैराग्य-शस्त्रं शातं त्वया तथा;
 यथा भोक्षेऽपि तत्साक्षादकुष्ठितपराक्रमम्. ३
 यद्य मरुन्नरेन्द्रश्रीस्त्वया नाथोपभुज्यते;
 यत्र तत्र रतिर्नाम, विरक्तत्वं तद्यपि ते. ४
 नित्यं विरक्तः कामेभ्यो, यद्य योगं प्रपद्यसे;
 अलभेत्भिरिति प्राज्यं, तद्य वैराग्यमस्ति ते. ५
 सुखे दुःखे भवे भोक्षे, यद्यौदासीन्यमीशिषे;
 तद्य वैराग्यमेवेति, कुत्र नासि विरागवान्? .. ६
 दुःखगर्भे भोक्षगर्भे वैराग्ये निष्ठिताः परे;
 ज्ञानगर्भतु वैराग्यं, त्वय्येकायनतां गतम्. ७

ઔદાસીન્યેડપિ સતતં, વિશ્વવિશ્વોપકારિણો;
નમો વૈરાગ્યનિઘ્નાય, તાયિને પરમાત્મને..... ૮

ત્રયોદશ પ્રકાશ:

અનાહૂતસહાયસ્ત્વં, ત્વમકારણવત્સલઃ;
અનભ્યર્થિતસાધુસ્ત્વં, ત્વમસમ્બન્ધબાન્ધવઃ..... ૧

અનક્તસ્નિગ્ધમનસમમૃજોજ્જવલવાકૃપથમ્;
અધૌતામલશીલં ત્વાં, શરણ્યં શરણં શ્રયે..... ૨

અચણ્ડવીરવૃત્તિના, શમિના શમવર્તિના!;
ત્વયા કામમકુટચન્ત, કુટિલાઃ કર્મકણ્ઠકાઃ..... ૩

અભવાય મહેશાયા-ગદાય નરકચ્છિદે;
અરાજસાય બ્રહ્મણો, કસ્મૈચિદ્ભવતે નમઃ..... ૪

અનુક્ષિતફલોદગ્રાદનિપાતગરીયસઃ;
અસફ્કલ્પિતકલ્પદ્રોસ્ત્વત્તઃ ફલમવાપ્નુયામ્..... ૫

અસફ્ગસ્ય જનેશસ્ય, નિર્મમસ્ય કૃપાત્મનઃ;
મધ્યસ્થસ્ય જગત્રાતુરનફ્કસ્તેડસ્મિ કિફ્કરઃ..... ૬

અગોપિતે રત્નનિધાવવૃતે કલ્પપાદપે;
અચિન્ત્યે ચિન્તારત્ને ચ, ત્વચ્યાત્માડયં મયાર્પિતઃ..... ૭

ફલાનુધ્યાનવન્ધ્યોડહં, ફલમાત્રતનુર્ભવાન્;
પ્રસીદ યત્કૃત્યવિધૌ, કિફ્કર્તવ્યજડે મયિ..... ૮

ચતુર્દશ પ્રકાશ:

- મનોવચ:કાયચેષ્ટા:; કષ્ટા: સંહત્ય સર્વથા;
શ્લથત્વેનૈવ ભવતા, મન: શલ્યં વિયોજિતમ્. ૧
- સંયતાનિ ન ચાક્ષાણિ, નૈવોચ્છૃફ્ખલિતાનિ ચ;
ઇતિ સમ્યકપ્રતિપદા, ત્વયેન્દ્રિયજય: કૃત: ૨
- યોગસ્યાષ્ટાઙ્ગતા નૂનં, પ્રપચ્ય: કથમન્યથા?;
આબાલ ભાવતોડપ્થેષ, તવ સાત્મ્યમુપેયિવાન્. ૩
- વિષયેષુ વિરાગસ્તે ચિરં સહચરેષ્વપિ;
યોગે સાત્મ્યમદૃષ્ટેડપિ, સ્વામિન્નિદમલૌકિકમ્. ૪
- તથા પરે ન રજ્યન્ત, ઉપકારપરે પરે;
યથાડપકારિણિ ભવા-નહો? સર્વમલૌકિકમ્. ૫
- હિંસકા અપ્યુપકૃતા, આશ્રિતા અપ્યુપેક્ષિતા:;
ઇદં ચિત્રં ચરિત્રં તે, કેવા પર્યુનુયુજ્જતામ્?..... ૬
- તથા સમાધૌ પરમે, ત્વયાત્મા વિનિવેશિત:;
સુખી દુ:ખ્યસ્મિ નાસ્મીતિ, યથા ન પ્રતિપન્નવાન્. ૭
- ધ્યાતા ધ્યેયં તથા ધ્યાનં, ત્રયમેકાત્મતાં ગતમ્;
ઇતિ તે યોગમાહાત્મ્યં, કથં શ્રદ્ધીયતાં પરૈ:?. ૮

પંચદશ પ્રકાશ:

- જગજ્જૈત્રા ગુણાસ્ત્રાત-રન્યે તાવત્તવાસતામ્;
ઉદાત્તશાન્તયા જિગ્યે, મુદ્રયૈવ જગત્રયી. ૧

- મેરૂસ્તૃણીકૃતો મોહાત્પયોધિર્ગોષ્પદીકૃતઃ;
 ગરિષ્ઠેભ્યો ગરિષ્ઠો યૈ; પાપ્મભિસ્ત્વમપોહિતઃ..... ૨
- ચ્યુતશ્રિચિન્તામણિઃ પાણોસ્તેષાં લબ્ધ્યા સુધા મુધા;
 યૈસ્ત્વચ્છાસનસર્વસ્વ મજ્ઞાનૈર્નાત્મસાત્કૃતમ્. ૩
- યસ્ત્વપ્યપિ દઘૌ દૃષ્ટિ મુલ્મુકાકારધારિણીમ્;
 તમાશુશુક્ષણિઃ સાક્ષાદાલપ્યાલમિદં હિ વા. ૪
- ત્વચ્છાસનસ્ય સામ્યં યે, મન્યન્તે શાસનાન્તરૈઃ,
 વિષેણ તુલ્યં પીયૂષં તેષાં હન્ત! હતાત્મનામ્. ૫
- અનેડમૂકા ભૂયાસુસ્તે, યેષાં ત્વયિ મત્સરઃ;
 શુભોદર્કાય વૈકલ્યમપિ પાપેષુ કર્મસુ..... ૬
- તેભ્યો નમોઽઞ્જલિરયં, તેષાં તાન્સમુપાસ્મહે;
 ત્વછાસનામૃતરસૈર્યૈરાત્માઽસિચ્ચતાન્વહમ્. ૭
- ભુવે તસ્યૈ નમો યસ્યાં, તવ પાદનખાંશવઃ;
 ચિરં ચૂડામણીયન્તે બ્રૂમહે કિમતઃ પરમ્?. ૮
- જન્મવાનસ્મિ ધન્યોઽસ્મિ, કૃતકૃત્યોઽસ્મિ, યન્મુહુઃ;
 જાતોઽસ્મિ ત્વદ્ગુણગ્રામરામણીયકલમ્પટઃ..... ૯

પોષા પ્રકાશઃ

- ત્વન્મતામૃતપાનોત્થા, ઇતઃ શમરસોર્મયઃ!
 પરાણયન્તિ માં નાથ!, પરમાનન્દસમ્પદમ્. ૧
- ઇતશ્ચ્યાનાદિસંસ્કાર મૂર્ચ્છિતો મૂર્ચ્છયત્યલમ્;
 રાગોરગવિષાવેગો, હતાશઃ કરવાણિ કિમ્?. ૨

- रागाडिगरलाघ्रातो, डकार्णं यत्कर्म वैशसम्;
 तद्वक्तुमप्यशक्तोऽस्मि, धिग्मे प्रच्छन्नप्रापताम्. ३
 क्षणं सक्तः क्षणं मुक्तः, क्षणं कुद्धः क्षणं क्षमीः
 मोहाद्यैः कीडयैवाहं, कारितः कपियापलम्. ४
 प्राप्यापि तव सम्भोधिं, मनोवाक्कायकर्मजैः,
 दृश्येष्टितैर्मया नाथ! शिरसि ज्वालितोऽनलः. ५
 त्वय्यपि त्रातरि त्रात र्यन्मोहादिभविम्बुयैः;
 रत्नत्रयं मे हियते उताशो हा! उतोऽस्मि तत्. ६
 भ्रान्तस्तीर्थानि दृष्टस्त्वं, भयैकस्तेषु तारकः;
 तत्तवाङ्घ्रौ विलग्नोऽस्मि, नाथ! तारय तारय. ७
 भवत्प्रसादेनैवाह-मियतीं प्रापितो भुवम्;
 औदासीन्येन नेदानीं, तव युक्तमुपेक्षितुम्. ८
 ज्ञाता तात! त्वमेवैकस्त्वत्तो नान्यः कृपापरः;
 नान्यो भक्तः कृपा पात्र-भेधि यत्कृत्यकर्मठः. ९

सप्तदश प्रसाशः

- स्वकृतं दुष्कृतं गर्हन्, सुकृतं यानुमोदयन्;
 नाथ! त्वय्यरणौ यामि, शरणं शरणोज्जितः. १
 मनोवाक्कायजे पापे, कृतानुभतिकारितैः,
 मिथ्या मे दुष्कृतं भूयादपुनः क्रिययान्वितम्. २
 यत्कृतं सुकृतं किञ्चिद्रत्नत्रितयगोयरम्;
 तत्सर्वमनुमन्येऽहं, मार्गमात्रानुसार्यपि. ३

- सर्वेषामर्हदादीनां, यो योर्हत्त्वादिको गुणः;
 अनुमोदयामि तं तं, सर्वं तेषां महात्मनाम्. ४
- त्वां त्वत्फलभूतान् सिद्धांस्त्वच्छासनरतान्भुनीन्,
 त्वच्छासनं य शरणां, प्रतिपन्नोऽस्मि भावतः. ५
- क्षमयामि सर्वान्सत्वान्सर्वे, क्षाम्यन्तु ते मयि;
 मैत्र्यस्तु तेषु सर्वेषु, त्वदेकशरणास्य मे. ७
- अेकोऽहं नास्ति मे कश्चिन्न याहमपि कस्यचित्,
 त्वदङ्घ्रिशरणास्थस्य, मम दैन्यं न किञ्चन. ७
- यावन्नाप्नोमि पदवीं, परां त्वदनुभावजाम्;
 तावन्मयि शरण्यत्वं, मा मुञ्च्य शरणां श्रिते. ८

अष्टादश प्रकाशः

- न परं नाम मृद्वेव, कठोरमपि किञ्चन;
 विशेषज्ञाय विज्ञप्यं, स्वामिने स्वान्तशुद्धये. १
- न पक्षिपशुसिंहादि वाहनासी नविग्रहः;
 न नेत्रगात्रवक्त्रादि विकारविकृताकृतिः. २
- न शूलयापयकादि शस्त्राङ्ककरपल्लवः;
 नाङ्गनाकमनीयाङ्ग परिष्वङ्गपरायणः. ३
- न गर्हणीययरित प्रकम्पितमहाजनः;
 न प्रकोपप्रसादादि विडम्बितनरामरः. ४
- न जगज्जननस्थेम, विनाशविहितादरः;
 न लास्यहास्यगीतादि विप्लवोपप्लुतस्थितिः. ५

- તદેવં સર્વદેવેભ્યસ્સર્વથા ત્વં વિલક્ષણાઃ;
 દેવત્વેન પ્રતિષ્ઠાપ્યઃ, કથં નામ પરીક્ષકૈઃ?..... ૬
- અનુશ્રોતઃ સરત્પર્ણા તૃણકાષ્ઠાદિ યુક્તિમત્;
 પ્રતિશ્રોતઃ શ્રયદ્વસ્તુ, કયા યુક્ત્યા પ્રતીયતામ્?..... ૭
- અથવાડલં મન્દબુદ્ધિ-પરીક્ષકપરીક્ષણૈઃ;
 મમાપિ કૃતમેતેન, વૈયાત્યેન જગત્પ્રભો!..... ૮
- યદેવ સર્વસંસારિ-જન્તુરુપવિલક્ષણમ્;
 પરીક્ષન્તાં કૃતધિયસ્તદેવ તવ લક્ષણમ્..... ૯
- ક્રોધલોભભયાક્રાન્તં, જગદ્સ્માદ્વિલક્ષણાઃ;
 ન ગોચરો મૃદુધિયાં, વીતરાગ! કથગ્ચન..... ૧૦

એકોનવિંશતિતમ પ્રકાશઃ

- તવ ચેતસિ વર્તેડહમિતિ વાર્તાપિ દુર્લભા;
 મચ્ચિત્તે વર્તસે ચેત્ત્વ-મલમન્યેન કેનચિત્..... ૧
- નિગૃહ્ય કોપતઃ કાંચ્ચિત્, કાંચ્ચિત્પુષ્ટ્યાડનુગૃહ્ય ચ;
 પ્રતાર્યન્તે મૃદુધિયઃ, પ્રલમ્ભનપરૈ પરૈઃ..... ૨
- અપ્રસન્નાત્કથં પ્રાપ્યં, ફલમેતદ્સફુગતમ્?;
 ચિન્તામણ્યાદયઃ કિં ન, ફલન્ત્યપિ વિચેતનાઃ?..... ૩
- વીતરાગ! સપર્યાતસ્તવાજ્ઞાપાલનં પરમ્;
 આજ્ઞાડડરાદ્ધા વિરાદ્ધા ચ, શિવાય ચ ભવાય ચ..... ૪
- આકાલમિયમાજ્ઞા તે, હેયોપાદેયગોચરા;
 આશ્રવઃ સર્વથા હેય, ઉપાદેયશ્ચ સંવરઃ..... ૫

- आश्रवो भवहेतुः स्यात्संवरो भोक्षकारणम्;
 छतीयमार्हतीमुष्टि-रन्यदस्याः प्रपञ्चनम्. ५
- छत्याजाराधनपरा, अनन्ताः परिनिर्वृताः;
 निर्वाण्ति यान्ये क्वचन, निर्वास्यन्ति तथाऽपरे. ७
- छित्वा प्रसादनादैन्य-मेक्यैव त्वदाज्ञया;
 सर्वथैव विमुच्यन्ते, जन्मिनः कर्मपञ्चरात्. ८

विंशतितम प्रकाशः

- पादपीठलुठन्मूर्ध्नि, भयि पादरजस्तव;
 यिरं निवसतां पुण्यपरमाणुकणोपमम्. १
- मद्दशौ त्वन्मुभासक्ते, उर्ध्वाष्यजलोर्मिभिः;
 अप्रेक्ष्यप्रेक्षणोद्भूतं, क्षणात्क्षालयतां मलम्. २
- त्वत्पुरो लुठनैर्भूयान्मद्भालस्य तपस्विनः;
 कृतासेव्यप्रणामस्य, प्रायश्चित्तं डिष्णावलिः. ३
- मम त्वदर्शनोद्भूताश्चिरं रोमाञ्चकण्टकाः,
 नुदन्तां यिरकालोत्था-मसदृशनवासनाम्. ४
- त्वद्वक्त्रकान्तिजयोत्सनासु, निपीतासु सुधास्विव;
 मदीयैर्लोयनाम्भोजैः, प्राप्यतां निर्निमेषता. ५
- त्वदास्यलासिनी नेत्रे, त्वद्दुपास्तिकरौ करौ;
 त्वद्गुणश्रोतृणी श्रोत्रे, भूयास्तां सर्वदा मम. ६
- कुण्डापि यद्वि सोत्कण्ठा, त्वद्गुणग्रहणं प्रति;
 ममैषा भारती तर्हि, स्वस्त्येतस्यै किमन्यया? ७

तव प्रेष्ठोऽस्मि दासोऽस्मि, सेवकोऽस्म्यस्मि किङ्करः;
 ओमिति प्रतिपद्यस्व, नाथ! नातः परं भ्रुवे. ८
 श्री हेमचन्द्रप्रभवा-द्वीतरागस्तवादितः;
 कुमारपालभूपालः प्राप्नोतु इवमीप्सितम्. ८

महादेव स्तोत्र

प्रशान्तं दर्शनं यस्य, सर्वभूतात्मयप्रदम्;
 माङ्गल्यं य प्रशस्तं य, शिवस्तेन विभाव्यते. १
 महत्त्वादीश्वरत्वाय्य, यो महेश्वरतां गतः;
 रागद्वेषविनिर्मुक्तं, वन्देऽहं तं महेश्वरम्. २
 महाज्ञानं भवेद्यस्य, लोकालोकप्रकाशकम्;
 महादया दमो ध्यानं, महादेवः स उच्यते. ३
 महान्तस्तस्करा ये तु, तिष्ठन्तः स्वशरीरके;
 निर्जिता येन देवेन, महादेवः स उच्यते. ४
 रागद्वेषौ महामल्लौ, दृर्जयौ येन निर्जितौ;
 महादेवं तु तं मन्ये, शेषा वै नामधारकाः. ५
 शब्दमात्रो महादेवो, लौकिकानां मते मतः;
 शब्दतो गुणतश्चैवाऽर्थतोऽपि जिनशासने. ६
 शक्तितो व्यक्तिश्चैव विज्ञानं लक्षणं तथा;
 मोहजालं हतं येन, महादेवः स उच्यते. ७
 नमोऽस्तु ते महादेव! महामदविवर्जित!;
 महालोभविनिर्मुक्त!, महागुणसमन्वित! ८

- મહારાગો મહાદ્વેષો, મહામોહસ્તથૈવ ચ;
 કષાયશ્ચ હતો યેન, મહાદેવ: સ ઉચ્યતે. ૯
- મહાકામો હતો યેન, મહાભયવિવર્જિતઃ;
 મહાપ્રતોપદેશી ચ, મહાદેવ: સ ઉચ્યતે. ૧૦
- મહાક્રોધો મહામાનો, મહામાયા મહામદઃ;
 મહાલોભો હતો યેન, મહાદેવ: સ ઉચ્યતે. ૧૧
- મહાનન્દો દયા યસ્ય, મહાજ્ઞાની મહાતપાઃ;
 મહાયોગી મહામૌની, મહાદેવ: સ ઉચ્યતે. ૧૨
- મહાવીર્ય મહાધૈર્ય, મહાશીલં મહાગુણઃ,
 મહામંજુક્ષમા યસ્ય, મહાદેવ: સ ઉચ્યતે. ૧૩
- સ્વયમ્ભૂતં યતો જ્ઞાનં, લોકાલોકપ્રકાશકમ્;
 અનન્તવીર્યચારિત્રં, સ્વયમ્ભુ: સોઽભિધીયતે. ૧૪
- શિવો યસ્માજ્જિજનઃ પ્રોક્તઃ, શક્કરશ્ચ પ્રકીર્તિતઃ;
 કાયોત્સર્ગી ચ પર્યક્કી, સ્ત્રીશસ્ત્રાદિવિવર્જિતઃ. ૧૫
- સાકારોઽપિ હ્યનાકારો, મૂર્તામૂર્તસ્તથૈવ ચ;
 પરમાત્મા ચ બાહ્યાત્મા, અન્તરાત્મા તથૈવ ચ. ૧૬
- દર્શનજ્ઞાનયોગેન, પરમાત્માઽયમવ્યયઃ,
 પરા ક્ષાન્તિરહિંસા ચ, પરમાત્મા સ ઉચ્યતે. ૧૭
- પરમાત્મા સિદ્ધિસમ્પ્રાપ્તૌ, બાહ્યાત્મા તુ ભવાન્તરે;
 અન્તરાત્મા ભવેદ્દેહ, ઇત્યેષસ્ત્રિવિધઃ શિવઃ. ૧૮

- सकलो दोषसम्भूषो, निष्कलो दोषवर्जितः
 पञ्चदेहविनिर्मुक्तः, सम्प्राप्तः परमं पदम्. १९
- अेकमूर्तिस्त्रयो भागा, ब्रह्मविष्णुमहेश्वराः;
 तान्येव पुनरुक्तानि, ज्ञानयारित्रदर्शनात्. २०
- अेकमूर्तिस्त्रयो भागा, ब्रह्मविष्णुमहेश्वराः;
 परस्परं विभिन्नानामेकमूर्तिः कथं भवेत्? २१
- कार्यं विष्णुः क्रिया ब्रह्मा, कारणं तु महेश्वरः;
 कार्यकारणसम्पन्ना, अेकमूर्तिः कथं भवेत्? २२
- प्रजापतिसुतो ब्रह्मा, माता पद्मावती स्मृता;
 अम्बिजिज्जन्मनक्षत्रमेकमूर्तिः कथं भवेत्? २३
- वसुदेवसुतो विष्णुर्माता य देवकी स्मृता;
 रोहिणी जन्मनक्षत्रमेकमूर्तिः कथं भवेत्? २४
- पेढालस्य सुतो रुद्रो, माता य सत्यकी स्मृता,
 मूलं य जन्मनक्षत्रमेकमूर्तिः कथं भवेत्? २५
- रक्तवर्षो भवेद् ब्रह्मा, श्वेतवर्षो महेश्वरः;
 कृष्णवर्षो भवेद् विष्णुरेकमूर्तिः कथं भवेत्! २६
- अक्षसूत्री भवेद् ब्रह्मा, द्वितीयः शूलधारकः;
 तृतीयः शङ्खयकाङ्क, अेकमूर्तिः कथं भवेत्? २७
- यतुर्भुजो भवेद् ब्रह्मा, त्रिनेत्रोऽथ महेश्वरः;
 यतुर्भुजो भवेद् विष्णुरेकमूर्तिः कथं भवेत्? २८

- મથુરાયાં જાતો બ્રહ્મા, રાજગૃહે મહેશ્વરઃ;
દારામત્યામભૂદ્ વિષ્ણુરેકમૂર્તિઃ કથં ભવેત્?..... ૨૯
- હંસયાનો ભવેદ્ બ્રહ્મા, વૃષયાનો મહેશ્વરઃ;
ગરુડયાનો ભવેદ્ વિષ્ણુરેકમૂર્તિઃ કથં ભવેત્?..... ૩૦
- પદ્મહસ્તો ભવેદ્ બ્રહ્મા, શૂલપાણિર્મહેશ્વરઃ,
ચક્રપાણિર્ભવેદ્ વિષ્ણુરેકમૂર્તિઃ કથં ભવેત્?..... ૩૧
- કૃતે જાતો ભવેદ્ બ્રહ્મા, ત્રેતાયાં ચ મહેશ્વરઃ;
દ્વાપરે જનિતો વિષ્ણુરેકમૂર્તિઃ કથં ભવેત્?..... ૩૨
- જ્ઞાનં વિષ્ણુઃ સદા પ્રોક્તં, ચારિત્રં બ્રહ્મ ઉચ્યતે;
સમ્યક્ત્વં તુ શિવં પ્રોક્તમર્હન્મૂર્તિસ્ત્રયાત્મિકા. ૩૩
- ક્ષિતિજલપવનહુતાશન-યજમાનહકાશસોમસૂર્યાપ્યાઃ;
ઇત્યેતેહષ્ટૌ ભગવતિ, વીતરાગે ગુણા મતાઃ. ૩૪
- ક્ષિતિરિત્યુચ્યતે ક્ષાન્તિર્જલં યા ચ પ્રસન્નતા;
નિઃસઙ્ગતા ભવેદ્વાયુર્હુતાશો યોગ ઉચ્યતે. ૩૫
- યજમાનો ભવેદાત્મા, તપોદાનદયાદિભિઃ;
અલેપકત્વાદાકાશસઙ્કાશઃ સોહભિધીયતે. ૩૬
- સૌમ્યમૂર્તિરુચિશ્ચન્દ્રો, વીતરાગઃ સમીક્ષ્યતે;
જ્ઞાનપ્રકાશકત્વેન આદિત્યઃ સોહભિધીયતે. ૩૭
- પુણ્યપાપવિનિર્મુક્તો, રાગદ્વેષવિવર્જિતઃ;
શ્રીઅર્હદ્ભ્યો નમસ્કારઃ, કર્તવ્યઃ શિવમિચ્છતા. ૩૮

અકારેણ ભવેદ્ વિષ્ણુ, રેકે બ્રહ્મા વ્યવસ્થિતઃ;	
હકારેણ હરઃ પ્રોકતસ્તસ્યાન્તે પરમં પદમ્.....	૩૯
અકાર આદિધર્મસ્ય, આદિમોક્ષપ્રદેશકઃ;	
સ્વરૂપે પરમં જ્ઞાનમકારસ્તેન ઉચ્યતે.	૪૦
રૂપિદ્રવ્યસ્વરૂપં વા, દૃષ્ટ્વા જ્ઞાનેન ચક્ષુષા;	
‘દૃષ્ટં, લોકમલોકં વા રકારસ્તેન ઉચ્યતે.	૪૧
હતાઃ રાગાશ્ચ દ્વેષાશ્ચ હતા મોહપરીષહાઃ;	
હતાનિ યેન કર્માણિ, હકારસ્તેન ઉચ્યતે.	૪૨
સન્તોષેણાભિસમ્પૂર્ણઃ, પ્રાતિહાર્યાષ્ટકેન ચ;	
જ્ઞાત્વા પુણ્યં ચ પાપં ચ, નકારસ્તેન ઉચ્યતે.	૪૩
ભવબીજાકુરજનના, રાગાઘાઃ ક્ષયમુપાગતા યસ્ય;	
બ્રહ્મા વા વિષ્ણુર્વા, હરો જિનો વા નમસ્તસ્મૈ.	૪૪

ઇન્દ્રિયપરાજયશતક

સુચ્ચિય સૂરો સો યેવ, પંડિઓ તં પસંસિમો નિચ્ચં;	
ઇન્દ્રિયચોરેહિં સયા, ન લુંટિઅં જસ્સ ચરણ-ધણં	૧
ઇન્દ્રિય-ચવલ-તુરંગો, દુગ્ગઇ-મગ્ગાણુધાવિરે નિચ્ચં;	
ભાવિઅભવસ્સરૂવો, રંભઇ જિણવયણ-રસ્સીહિં	૨
ઇન્દ્રિયધુત્તાણ મહો, તિલતુસમિતંપિ દેસુ મા પસરં;	
જઇ દિન્નો તો નીઓ, જત્થ ખણો વરસ-કોડિ-સમો	૩
અજિઇન્દ્રિઓહિં ચરણં, કટ્ઠંવ ઘુણોહિ કીરઇ અસારં;	
તો ધમ્મત્થીહિં દઢં, જઇયવ્વં ઇન્દ્રિયજયંમિ	૪

જહ કાગિણીઠ હેઉં, કોડી રયણાણ હારએ કોઈ;
 તહ તુચ્છ વિસયગિદ્ધા, જીવા હારંતિ સિદ્ધિસુહં ૫
 તિલમિતં વિસયસુહં, દુહં ચ ગિરિરાયસિંગતુંગયરં;
 ભવકોડિહિં ન નિટ્ઠઈ, જં જાણસુ તં કરિજજાસુ ૬
 ભુંજંતા મહુરા વિવાગવિરસા, કિંપાગતુલ્લા ઇમે;
 કચ્છૂ કંડુઅણંવ દુકખજણાયા દાવિંતિ બુદ્ધિં સુહે .....
 મજ્જન્હે મયતિન્હિઅવ્વ સયયં મિચ્છાભિસંધિપ્પયા;
 ભુત્તા દિંતિ કુજમ્મજોણિગહણં ભોગા મહાવેરિણો ૭
 સક્કા અગ્ગી નિવારેઉં, વારિણો જલઓ વિ હુ;
 સવ્વોદહિજલેણાવિ, કામગ્ગી દુન્નિવારઓ ૮
 વિસમિવ મુહંમિ મહુરા, પરિણામનિકામદારુણાવિસયા;
 કાલમણંતં ભુત્તા, અજજવિ મુત્તું ન કિં જુત્તા ૯
 વિસયરસાસવમત્તો, જુત્તાજુત્તં ન યાણઈ જીવો;
 જૂરઈ કલુણં પચ્છા, પત્તો નરયં મહાઘોરં ૧૦
 જહ નિબદ્ધમુપ્પન્નો, કીડો કડુઅંપિ મન્નએ મહુરં;
 તહ સિદ્ધિસુહ-પરુકખા, સંસારદુહં સુહં ભિંતિ ૧૧
 અથિરાણ ચંચલાણાય, ખણમિત્તસુહંકરાણ પાવાણં;
 દુગ્ગઈ-નિબંધણાણં, વિરમસુ એઆણ ભોગાણં ૧૨
 પત્તા ય કામભોગા, સુરેસુ અસુરેસુ તહય મણુએસું;
 ન ય તુજ્જ જીવ! તિત્તી, જલણસ્સવ કટ્ઠનિયરેણ ૧૩

જહાય કિંપાગફલા મણોરમા, રસેણ વન્નેણ ય ભુંજમાણા;
 તે ખુટ્ટએ જીવિય પચ્ચમાણા, એસોવમા કામગુણા વિવાગે૧૪
 સવ્વં વિલવિયં ગીયં, સવ્વં નટ્ટં વિડંબણા;
 સવ્વે આભરણા ભારા, સવ્વે કામા દુહાવહા ૧૫
 દેવિંદ્યક્કવટ્ટિતણાઇ, રજજાઇ ઉત્તમા ભોગા;
 પત્તા અણંતખુત્તો, ન ય હં તત્તિં ગઓ તેહિં ૧૬
 સંસારચક્કવાલે, સવ્વેવિ અ પુગ્ગલા મએ બહુસો;
 આહરિયાય પરીણામિઆય ન ય તેસુ તિત્તોહં ૧૭
 ઉવલેવો હોઇ ભોગેસુ, અભોગી નો વલિપ્પઈ;
 ભોગી ભમઇ સંસારે, અભોગી વિપ્પમુચ્ચઇ ૧૮
 અલ્લો સુક્કો ય દો છડ્ડા, ગોલયા મટ્ટિયામયા;
 દોવિ આવડિઆ કૂડે, જો અલ્લો સો તત્થ લગ્ગઇ ૧૯
 એવં લગ્ગંતિ દુમ્મેહા, જે નરા કામલાલસા;
 વિરત્તાઉ ન લગ્ગંતિ, જહા સુક્કે અ ગોલએ ૨૦
 તણાકટ્ટેહિવ અગ્ગી, લવણસમુદ્ધો નઇસહસ્સેહિં;
 ન ઇમો જીવો સક્કો, તિપ્પેઉં કામભોગેહિં ૨૧
 ભુત્તૂણાવિ ભોગસુહં, સુરનરખયરેસુ પુણ પમાએણં;
 પિજજઇ નરએસુ ભેરવ, કલકલતઉતંબપાણાઇ ૨૨
 કો લોભેણ ન નિહઓ, કસ્સ ન રમણીહિં ભોલિઅં હિઅયં;
 કો મચ્ચુણા ન ગહિઓ, કો ગિદ્ધો નેવ વિસએહિં ૨૩

- ખણમિત્તસુક્ષ્મા બહુકાલદુક્ષ્મા, પગામદુક્ષ્મા અનિકામસુક્ષ્મા;
 સંસારમોક્ષખસ્સ વિપક્ષખભૂઆ, ખાણી અણત્યાણ ઉ કામભોગા ૨૪
 સવ્વગહાણં પભવો, મહાગહો સવ્વદોસપાયટ્ટી;
 કામગ્ગહો દુરપ્પા, જેણમિભૂઅં જગં સવ્વં ૨૫
 જહ કચ્છલ્લો કચ્છું, કંડુઅમાણો દુહં મુણઠ સુક્ષ્મં;
 મોહાઉરા મણુસ્સા, તહ કામદુહં સુહં ષિંતિ ૨૬
 સલ્લં કામા વિસં કામા, કામા આસીવિસોવમા;
 કામે ય પત્થેમાણા, અકામા જંતિ દુગ્ગઠં ૨૭
 વિસયે અવઠક્ષંતા, પંતિ સંસારસાયરે ઘોરે;
 વિસયેસુ નિરાવિક્ષ્મા, તરંતિ સંસારકંતારે ૨૮
 અલિઆ અવઠક્ષંતા, નિરાવઠક્ષ્મા ગયા અવિગ્ઘંણં;
 તમ્હા પવયણસારે, નિરાવઠક્ષ્મેણ હોઅવ્વં ૨૯
 વિસયાવિક્ષ્મો નિવડઠ, નિરવિક્ષ્મો તરઠ દુત્તરભવોઘં;
 દેવી-દીવ-સમાગય-ભાઉઅજુઅલેણ દિટ્ઠંતો ૩૦
 જં અઠતિક્ષ્મં દુક્ષ્મં, જં ચ સુહં ઉત્તમં તિલોયંમિ;
 તં જાણસુ વિસયાણં, વુડ્ઢિક્ષ્મયહેઉઅં સવ્વં ૩૧
 ઇંદિય-વિસય-પસત્તા, પંતિ સંસાર-સાયરે જીવા;
 પક્ષખિવ્વ ઇત્તપક્ષ્મા, સુસીલગુણપેહુણવિહ્ણા ૩૨
 ન લહઠ જહા લિહંતો, મુહલ્લિઅં અટ્ટિઅં જહા સુણાઓ;
 સોસઠ તાલુઅરસિઅં, વિલિહંતો મન્નએ સુક્ષ્મં ૩૩

મહિલાણ કાયસેવી, ન લહઈ કિંચિવિ સુહં તહા પુરિસો;
 સો મત્રએ વરાઓ, સય-કાયપરિસ્સમં સુક્ષ્મં ૩૪
 સુટ્ટહુવિ મગ્ગિજજંતો, કત્થ વિ કયલીઈ નત્થિ જહ સારો;
 ઇંદિયવિસએસુ તહા, નત્થિ સુહં સુટ્ટહુવિ ગવિટ્ઠં ૩૫
 સિંગારતરંગાએ, વિલાસવેલાઈ જુવ્વણજલાએ;
 કે કે જયંમિ પુરિસા, નારીનઈએ ન બુહંતિ ૩૬
 સોઅસરી દુરિઅદરી, કવડકુડી મહિલિઆ કિલેસકરી;
 વઈર-વિરોયણ-અરણી, દુહખાણી સુક્ષ્મપડિવક્ષા ૩૭
 અમુણિઅ-મણપરિકમ્મો, સમ્મં કો નામ નાસિઉં તરઈ;
 વમ્મહ-સર-પસરોહો, દિટ્ઠિચ્છોહે મયચ્છીણં ૩૮
 પરિહરસુ તઓ તાસિં, દિટ્ઠિં દિટ્ઠીવિસસ્સવ અહિસ્સ;
 જં રમણિ-નયણબાણા, ચરિત્તપાણે વિણાસંતિ ૩૯
 સિદ્ધંત-જલહિ-પારં-ગઓવિ વિજિઇંદિઓવિ સૂરોવિ;
 દઢચિત્તોવિ છલિજજઈ, જુવઈ પિસાઈહિં ખુહાઈં ૪૦
 મણયનવણીયવિલઓ, જહ જાયઈ-જલણસંનિહાણંમિ;
 તહ રમણિ-સંનિહાણે, વિદવઈ મણો મુણીણંપિ ૪૧
 નીઅંગમાહિં સુપયોહરાહિં, ઉપ્પિચ્છમંથરગઈહિં;
 મહિલાહિં નિમગ્ગાહિવ, ગિરિવર-ગુરુઆવિ ભિજજંતિ .. ૪૨
 વિસયજલં મોહકલં, વિલાસ-વિવ્વોઅ-જલયરાઈત્રં;
 મય-મયરં ઉત્તિના, તારુણણમહણણવં ધીરા ૪૩

જઈવિ પરિચત્તસંગો, તવ-તણુઅંગો તહાવિ પરિવડઇ;
 મહિલા-સંસંગીએ, કોસા ભવણુસિયમુણિવ્વ ૪૪
 સવ્વગ્ગંથ-વિમુક્કો, સીઈભૂઓ પસંતચિત્તો અ;
 જં પાવઇ મુત્તિસુહં, ન ચક્કવટ્ટીવિ તં લહઇ ૪૫
 ખેલંમિ પડિઅમપ્પં, જહ ન તરઇ મચ્છિઆવિ મોએઉં;
 તહ વિસય-ખેલ-પડિઅં, ન તરઇ અપ્પંપિ કામંધો ૪૬
 જં લહઇ વીયરાઓ, સુક્ખં તં મુણઇ સુચ્ચિય ન અત્તો;
 ન હિ ગત્તાસૂઅરઓ, જાણઇ સુરલોઇઅં સુક્ખં ૪૭
 જં અજજવિ જીવાણં, વિસએસુ દુહાવહેસુ પડિબંધો;
 તં નજજઇ ગુરુઆણ વિ, અલંધણિજ્જો મહામોહો ૪૮
 જે કામંધા જીવા, રમંતિ વિસએસુ તે વિગયસંકા;
 જે પુણ જિણવયણરયા, તે ભીરૂ તેસુ વિરમંતિ ૪૯
 અસુઇ-મુત્તમલ-પવાહ-રુવયં, વંત-પિત્ત-વસ-મજ્જ-ફોફસં;
 મેય-મંસ-બહુ-હડ્ડ-કરંડયં, ચમ્મ-મિત્ત-પચ્છાઇય જુવઇ-અંગયપ૦
 મંસં ઇમં મુત્ત-પુરીસ-મીસં, સિંધાણ-ખેલાઇય-નિજ્જરંતં;
 એઅં અણિચ્ચં કિમિઆણ વાસં, પાસં નરાણં મઇબાહિરાણં૫૧
 પાસેણ પંજરેણય, બજ્જંતિ ચઉપયાય પક્કખીઈ;
 ઇય જુવઇ-પંજરેણય, બદ્ધા પુરિસા કિલિસ્સંતિ ૫૨
 અહો મોહો મહામલ્લો, જેણં અમ્હારિસા વિ હુ;
 જાણંતાવિ અણિચ્ચત્તં, વિરમંતિ ન ખણંપિ હુ ૫૩

જુવઈહિં સહ કુણાંતો, સંસર્ગિં કુણાઇ સયલદુકખેહિં;
 ન હિ મુસગાણાં સંગો, હોઇ સુહો સહ બિલાડેહિં ૫૪
 હરિ-હર-ચઉરાણાણ-ચંદ-સૂર-ખંદાઇણો વિ જે દેવા;
 નારીણ કિંકરત્તં, કુણાંતિ ધિદ્ધી વિસય-તિન્હા ૫૫
 સિયં ય ઉન્હં ચ સહંતિ મૂઢા, ઇત્થીસુ સત્તા અવિવેઅવંતા;
 ઇલાઇપુત્તં વ ચયંતિ જાઇ, જિઅં ચ નાસંતિ અ રાવણુવ્વપડ
 વુત્તૂણવિ જીવાણાં, સુદુક્કરાયંતિ પાવ-ચરિયાઇ;
 ભયવં જા સા સા સા, પચ્ચાએસો હુ ઇણમા તે ૫૭
 જલલવ-તરલં જીઅં, અથિરા લચ્છી વિ ભંગુરો દેહો;
 તુચ્છા ય કામભોગા, નિબંધણાં દુકખ-લકખાણાં ૫૮
 નાગો જહા પંકજલાવસનો, દટ્ટું થલં નાભિસમેઇ તીરં;
 એવં જિયા કામગુણેસુ ગિદ્ધા, સુધમ્મમગ્ગે ન રયા હવંતિપલ
 જહ વિટ્ટપુંજ-ખુત્તો, કિમી સુહં મત્તએ સયાકાલં;
 તહ વિસયાસુઇ-રત્તો, જીવો વિ મુણાઇ સુહં મૂઢો ૬૦
 મયરહરોવ જલેહિં, તહવિહુ દુખ્પૂરઓ ઇમે આયા;
 વિસયામિસંમિ ગિદ્ધો, ભવે ભવે વચ્ચઇ ન તત્તિં ૬૧
 વિસય-વિસટ્ટા જીવા, ઉબ્ભડ્ડવાઇએસુ વિવિહેસુ;
 ભવસય-સહસ્સ-દુલહં, ન મુણાંતિ ગયંપિ નિઅજમ્મં ૬૨
 ચિદ્દંતિ વિસય-વિવસા, મુત્તૂણ લજજંપિ કેવિ ગયસંકા;
 ન ગણાંતિ કેવિ મરણાં, વિસયંકુસસલ્લિયા જીવા ૬૩

વિસય-વિસેણં જીવા, જિણધમ્મં હારિગિણ હા નરયં;
 વચ્ચંતિ જહા ચિત્તય,-નિવારિઓ બંભદત્ત-નિવો ૬૪
 ધિદ્ધી તાણ નરાણં, જે જિણ-વયણામયંપિ મુત્તૂણં;
 ચઉગઇ-વિડંબણકરં, પિયંતિ વિસયાસવં ઘોરં ૬૫
 મરણોવિ દીણવયણં, માણધરા જે નરા ન જંપંતિ;
 તે વિહુ કુણંતિ લલ્લિં, બાલાણં નેહ-ગહગહિલા ૬૬
 સક્કોવિ નેવ ખંડઇ, માહપ્પ-મડુપ્ફુરં જએ જેસિં;
 તે વિ નરા નારીહિં, કરાવિઆ નિઅય-દાસતં ૬૭
 જઉ-નંદણો મહપ્પા, જિણાભાયા વયધરો ચરમદેહો;
 રહનેમી રાયમઈ, રાયમઇકાસિ હી વિસયા ૬૮
 મયણ-પવણેણ જઇ તા-,રિસાવિ સુયસેલનિઅચ્ચલા ચલિયા;
 તા પક્કપત્ત-સત્તાણ, ઇયર-સત્તાણ કા વત્તા ૬૯
 જિખ્પંતિ સુહેણં ચિય, હરિ-કરિ-સપ્પાઇણો મહાકૂરા;
 ઇક્કુચ્ચિય દુજ્જેઓ, કામો કય-સિવસુહ-વિરામો ૭૦
 વિસમા વિસય-પિવાસા, અણાઇભવ-ભાવણાઇ જીવાણં;
 અઇદુજ્જેયાણિ તહ ઇંદિયાણિ તહ ચંચલં ચિતં ૭૧
 કલમલ અરઇ અસુક્ખં, વાહીદાહાઇ વિવિહદુક્ખાઇં;
 મરણં પિ હુ વિરહાઇસુ, સંપજ્જઇ કામ-તવિઆણં ૭૨
 પંચિંદિય-વિસય-પસંગરેસિ, મણ-વયણ-કાય નવિ સંવરેસિ;
 તં વાહિસિ કત્તિય-ગલપએસિ, જં અટ્ટ-કમ્મ નવિ નિજ્જરેસિ ૭૩

કિં તુમંધોડસિ કિંવાસિ ધત્તૂરિઓ,
 અહવ કિં સન્નિવાએણ આઊરિઓ;
 અમયસમ ધમ્મ જં વિસવ અવમન્નસે,
 વિસયવિસ-વિસમ અમિયં વ બહુ મન્નસે ૭૪

તુજ્ઝ તહ નાણં-વિન્નાણ-ગુણ-ડંબરો;
 જલણ જાલાસુ નિવડંતુ જિય નિબ્બરો;
 પયઇવામેસુ કામેસુ જં રજ્જસે,
 જેહિં પુણ પુણવિ નરયાનલે પચ્ચસે ૭૫

દહઇ ગોસીસ સિરિખંડ છારક્કએ,
 છગલ ગહણક્રમેરાવણં વિક્કએ;
 કપ્પતરુ તોડિ એરંડ સો વાવએ,
 જુજ્જિ વિસએહિં મણુઅત્તણં હારએ ૭૬

અધુવં જીવિઅં નચ્ચા, સિદ્ધિમગ્ગં વિઆણિઆ;
 વિણિઅટ્ટિજ્જ ભોગેસુ, આઉં પરિમિઅમપ્પણો ૭૭

સિવમગ્ગ-સંઠિઆણવિ, જહ દુજ્જેઆ જિઆણ પણવિસયા;
 તહ અન્નં કિંપિ જએ, દુજ્જેઅં નત્થિ સયલે વિ ૭૮

સવિડં ઉબ્બડરૂવા, ટિટ્ઠા મોહેઇ જા મણં ઇત્થી;
 આયહિયં ચિંતંતા, દૂરયરેણં પરિહરંતિ ૭૯

સચ્ચં સુઅંપિ સીલં, વિન્નાણં તહ તવંપિ વેરગ્ગં;
 વચ્ચઇ ખણેણ સવ્વં, વિસય-વિસેણ જઈણંપિ ૮૦

રે જીવ જાઇ વિગપ્પિય, -નિમેસ-સુહ-લાલસો કહં મૂઢ;
 સાસયસુહ-મસમતમં, હારિસિ સસિ-સોઅરં ચ જસં ૮૧

પજ્જલિઓ વિસયગ્ગી, ચરિત્ત-સારં ડહિજ્જ કસિણંપિ;
 સમ્મતંપિ વિરાહિઅ, અણંત-સંસારિઅં કુજ્જા ૮૨
 ભીસણ-ભવ-કંતારે, વિસમા જીવાણ વિસયતિન્હાઓ;
 જીએ નડિયા ચઉદ્દસ,-પુવ્વીવિ રુલંતિ હુ નિગોએ ૮૩
 હા વિસમા હા વિસમા, વિસયા જીવાણ જેહિં પડિબદ્ધા;
 હિંડંતિ ભવ-સમુદ્દે, અણંત-દુકખાઇં પાવંતા ૮૪
 જા ઇંદજાલ-ચવલા, વિસયા જીવાણ વિજ્જુતેઅસમા;
 ખણ-દિટ્ઠા ખણ-નટ્ઠા, તા તેસિં કા હુ પડિબંધો ૮૫
 સત્તૂ વિસં પિસાઓ, વેઆલા હુઅવહો વ પજ્જલિઓ;
 તં ન કુણઇ જં કુવિઆ, કુણંતિ રાગાઇણો દેહે ૮૬
 જો રાગાઇણ વસે, વસંમિ સો સયલ-દુકખ-લકખાણં;
 જસ્સ વસે રાગાઈ, તસ્સ વસે સયલ-સુકખાઇં ૮૭
 કેવલ-દુહ-નિમ્મવિએ, પડિઓ સંસારસાયરે જીવો;
 જં અણુહવઇ કિલેસં, તં આસવ-હેઉઅં સવ્વં ૮૮
 હી સંસારે વિહિણા, મહિલા-રૂવેણ મંડિઅં જાલં;
 બજ્જંતિ જત્થ મૂઢા, મણુઆ તિરિયા સુરા અસુરા ૮૯
 વિસમા વિસય-ભુયંગા, જેહિં ડસિયા જિઆ ભવવણંમિ;
 કીસંતિ દુહગ્ગીહિં, ચુલસીઇ-જોણિ-લકખેસુ ૯૦
 સંસાર-ચાર-ગિમ્હે, વિસય-કુવાએણ લુકિયા જીવા;
 હિયમહિઅં અમુણંતા, અણુહવંતિ અણંત-દુકખાઇં ૯૧

હા હા દુરંત-દુકા, વિસય-તુરંગા કુસિક્ષિઆ લોએ;
 ભીસણ-ભવાડવીએ, પાડંતિ જિઆણ મુદ્ધાણ ૯૨
 વિસય-પિવાસા-તત્તા, રત્તા નારીસુ પંકિલસરંમિ;
 દુહિયા દીણા ખીણા, રુલંતિ જીવા ભવવણંમિ ૯૩
 ગુણકારિઆઇં ધણિયં, ધિઇ-રજજુ-નિયંતિઆઇં તુહ જીવ;
 નિયઆઇં ઇંદિયાઇં, વલ્લિ-નિઅત્તા તુરંગુવ્વ ૯૪
 મણ-વયણ-કાયજોગા, સુનિયત્તા વિ ગુણકરા હુંતિ;
 અનિયત્તા પુણ ભંજંતિ, મત્ત-કરિણુવ્વ સીલવણં ૯૫
 જહ જહ દોષા વિરમઇ, જહ જહ વિસએહિં હોઇ વેરગ્ગં;
 તહ તહ વિન્નાયવ્વં, આસન્નં સેઅ-પરમપયં ૯૬
 દુક્કર-મેએહિં કયં, જેહિં સમત્યેહિં જુવ્વણત્યેહિં;
 ભગ્ગં ઇંદિઅ-સિન્નં, ધિઇ-પાયારં વિલગ્ગેહિં ૯૭
 તે ધન્ના તાણ નમો, દાસો હં તાણ સંજમધરાણં;
 અદ્ધચ્છી-પિચ્છરિઓ, જાણ ન હિઅએ ખડુક્કંતિ ૯૮
 કિં બહુણા જઇ વંછસિ, જીવ તુમં સાસયં સુહં અરુઅં;
 તા પિઅસુ વિસય-વિમુહો, સંવેગ-રસાયણં નિચ્ચં ૯૯

વૈરાગ્યશતક

સંસારંમિ અસારે, નત્થિ સુહં વાહિ-વેઅણા-પઉરે;
 જાણંતો ઇહ જીવો, ન કુણઇ જિણદેસિયં ધમ્મં ૧

- અજજં કલ્લં પરં પરારિં, પુરિસા ચિંતંતિ અત્થસંપત્તિં;
અંજલિગયં વ તોયં, ગલંતમાઉં ન પિચ્છંતિ ૨
- જં કલ્લે કાયવ્વં, તં અજજં ચિય કરેહ તુરમાણા;
બહુવિગ્ધો હુ મુહુત્તો, મા અવરણં પડિક્ખેહ ૩
- હી સંસાર-સહાવં, ચરિયં નેહાણુરાગ-રત્તાવિ;
જે પુવ્વણ્હે દિટ્ઠા, તે અવરણ્હે ન દીસંતિ ૪
- મા સુઅહ જગ્ગિઅવ્વે, પલાઇઅવ્વંમિ કીસ વીસમેહ;
તિન્નિ જણા અણુલગ્ગા, રોગો અ જરા અ મચ્ચૂ અ ૫
- દિવસનિસા-ઘડિમાલં, આઉસ્સલિલં જિઆણ ધિત્તૂણં;
ચંદાઇચ્ચ-બઇલ્લા, કાલ-રહટ્ટં ભમાડંતિ ૬
- સા નત્થિ કલા તં નત્થિ, ઉસહં તં નત્થિ કિંપિ વિન્નાણં;
જેણ ધરિજજઇ કાયા, ખજજંતી કાલસપ્પેણ ૭
- દીહરફણિંદ-નાલે, મહિયર-કેસર-દિસા-મહદલિલ્લે;
ઉઅપિઅઇ કાલભમરો, જણમયરંદં પુહવિપઉમે ૮
- છાયામિસેણ કાલો, સયલજિઆણં છલં ગવેસંતો;
પાસં કહવિ ન મુંચઈ, તા ધમ્મે ઉજજમં કુણહ ૯
- કાલંમિ અણાઈએ, જીવાણં વિવિહકમ્મ-વસગાણં;
તં નત્થિ સંવિહાણં, સંસારે જં ન સંભવઇ ૧૦
- બંધવા સુહિણો સવ્વે, પિયમાયા પુત્તભારિયા;
પેઅવણાઉ નિઅત્તંતિ, દાઊણં સલિલંજલિં ૧૧

- વિહંતિ સુઆ વિહંતિ, બંધવા વલ્લહા ય વિહંતિ;
 ઇક્કો કહવિ ન વિહંતિ, ધમ્મો રે જીવ! જિણભણિઓ ... ૧૨
- અડકમ્મ-પાસબદ્ધો, જીવો સંસાર-ચારએ ઠાઇ;
 અડકમ્મ-પાસમુક્કો, આયા સિવમંદિરે ઠાઇ ૧૩
- વિહવો સજ્જણસંગો, વિસયસુહાઈ વિલાસલલિઆઈં;
 નલિણીદલગ્ગ-ઘોલિર, -જલલવ-પરિચંચલં સવ્વં ૧૪
- તં કત્થ બલં તં કત્થ જુવ્વણં અંગચંચિમા કત્થ;
 સવ્વમણિચ્ચં પિચ્છહ, દિટ્ઠં નટ્ઠં કયંતેણ ૧૫
- ઘણકમ્મ-પાસબદ્ધો, ભવનચર-ચઉપ્પહેસુ વિવિહાઓ;
 પાયઇ વિહંભણાઓ, જીવો કો ઇત્થ સરણં સે ૧૬
- ઘોરંમિ ગબ્ભવાસે, કલમલ-જંબાલ-અસુઇબીભચ્છે;
 વસિઓ અણંતપુત્તો, જીવો કમ્માણુભાવેણં ૧૭
- ચુલસીઇ કિર લોએ, જોણીણં પમુહસયસહસ્સાઈં;
 ઇક્કિક્કમ્મિ અ જીવો, અણંતપુત્તો સમુપ્પત્તો ૧૮
- માયા-પિય-બંધૂહિં, સંસારત્થેહિં પૂરિઓ લોઓ;
 બહુજોણિ-નિવાસીહિં, ન ય તે તાણં ચ સરણં ચ ૧૯
- જીવો વાહિ-વિલુત્તો, સફરો ઇવ નિજ્જલે તડ્ફડઇ;
 સયલે વિ જણો પિચ્છઇ, કો સક્કો વેઅણા-વિગમે ૨૦
- મા જાણસિ જીવ તુમં, પુત્તકલતાઇ મજ્જ સુહહેણિ;
 નિઉણં બંધણ-મેયં, સંસારે સંસરંતાણં ૨૧

જણાણી જાયછ જાયા, જાયા માયા પિયા ય પુત્તો ય;
 અણવત્યા સંસારે; કમ્મવસા સવ્વજીવાણં ૨૨
 ન સા જાઈ ન સા જોણી, ન તં ઠાણં ન તં કુલં;
 ન જાયા ન મુયા જત્ય, સવ્વે જીવા અણંતસો ૨૩
 તં કિંપિ નત્થિ ઠાણં, લોએ વાલગ્ગ-કોડિમિત્તંપિ;
 જત્ય ન જીવા બહુસો, સુહદુક્ખ-પરંપરા પત્તા ૨૪
 સવ્વાઓ રિદ્ધીઓ, પત્તા સવ્વેવિ સયણ-સંબંધા;
 સંસારે તા વિરમસુ, તત્તો જઈ મુણસિ અપ્પાણં ૨૫
 એગો બંધઈ કમ્મં, એગો વહ-બંધ-મરણ-વણસાઈં;
 વિસહઈ ભવંમિ ભમડઈ, એગુચ્ચિઅ કમ્મવેલવિઓ ૨૬
 અત્તો ન કુણઈ અહિઅં, હિયં પિ અપ્પા કરેઈ ન હુ અત્તો;
 અપ્પકયં સુહદુક્ખં, ભુંજસિ તા કીસ દીણમુહો ૨૭
 બહુઆરંભ-વિઠતં, વિત્તં વિલસંતિ જીવ! સયણગણા;
 તજ્જણિય-પાવકમ્મં, અણુહવસિ પુણો તુમં ચેવ ૨૮
 અહ દુક્ખિઆઈં તહ ભુક્ખિઆઈં, જહ ચિંતિઆઈં ડિંભાઈં;
 તહ થોવં પિ ન અપ્પા, વિચિંતિઓ જીવ! કિં ભણિમો ૨૯
 ખણભંગુરં સરીરં, જીવો અત્તો અ સાસયસરૂવો;
 કમ્મવસા સંબંધો, નિબ્બંધો ઇત્ય કો તુજ્જા ૩૦
 કહ આયં કહ ચલિયં, તુમંપિ કહ આગઓ કહં ગમિહી;
 અનુત્તંપિ ન યાણહ, જીવ! કુડુંબં કઓ તુજ્જા? ૩૧

- ખણભંગુરે સરીરે, મણુઅભવે અબ્ભપડલ-સારિચ્છે;
 સારં ઇત્તિયમેતં, જં કીરઇ સોહણો ધમ્મો ૩૨
- જમ્મદુક્ખં જરાદુક્ખં, રોગા ય મરણાણિ ય;
 અહો દુક્ખો હુ સંસારો, જત્થ કીસંતિ જંતુણો ૩૩
- જાવ ન ઇંદિયહાણી, જાવ ન જરરકખસી પરિફુરઇ;
 જાવ ન રોગવિઆરા, જાવ ન મચ્ચૂ સમુલ્લિઅઇ ૩૪
- જહ ગેહંમિ પલિત્તે, કૂવં ખણિઉં ન સક્કએ કોઈ;
 તહ સંપત્તે મરણો, ધમ્મો કહ કીરએ જીવ! ૩૫
- રૂવમસાસયમેયં, વિજ્જુલયા-ચંચલં જએ જીઅં;
 સંજાણુરાગ-સરિસં, ખણરમણીઅં ચ તારુત્તં ૩૬
- ગયકન્ન-ચંચલાઓ, લચ્છીઓ તિઅસ-ચાવ-સારિચ્છં;
 વિસયસુહં જીવાણં, બુજ્જસુ રે જીવ! મા મુજ્જ ૩૭
- જહ સંજાએ સઉણાણ સંગમો જહ પહે અ પહિઆણં;
 સયયાણં સંજોગો, તહેવ ખણભંગુરો જીવ! ૩૮
- નિસાવરામે પરિભાવયામિ; ગેહે પલિત્તે કિમહં સુયામિ;
 ડજ્જંત-મપ્પાણ-મુવિકખયામિ, જં ધમ્મરહિઓ દિઅહા ગમામિ ૩૯
- જા જા વચ્ચઇ રયણી, ન સા પડિનિયત્તઇ;
 અહમ્મં કુણમાણસ્સ, અહલા જંતિ રાઈઓ ૪૦
- જસ્સત્થિ મચ્ચુણા સકખં, જસ્સ વત્થિ પલાયણં;
 જો જાણો ન મરિસ્સામિ, સો હુ કંખે સુએ સિયા ૪૧

દંડકલિઅં કરિંતા, વચ્ચંતિ હુ રાઇઓ ય દિવસા ય;
 આઉસં સંવિલંતા, ગયાવિ ન પુણો નિયતંતિ ૪૨
 જહેહ સીહો વ મિયં ગહાય, મચ્ચૂ નરં હોઇ હુ અંતકાલે;
 ન તસ્સ માયા વ પિયા વ ભાયા, કાલંમિ તંમિંસહારા ભવંતિ ૪૩
 જીઅં જલબિંદુસમં, સંપત્તીઓ તરંગલોલાઓ;
 સુમિણય-સમં ય પિમ્મં, જં જાણસુ તં કરિજજાસુ ૪૪
 સંઝરાગ-જલબુબ્બુઓવમે, જીવિએ ય જલબિંદુ-ચંચલે;
 જુલ્લણો ય નઇવેગ-સંનિભે, પાવજીવ! કિમિયં ન બુજ્જસે૪૫
 અન્નત્થ સુઆ અન્નત્થ, ગેહિણી પરિઅણોડવિ અન્નત્થ;
 ભૂઅબલિવ્વ કુડુંબં, પકિખત્તં હયકયંતેણ ૪૬
 જીવેણ ભવે ભવે મિલયાઇં, દેહાઇં જાઇં સંસારે;
 તાણં ન સાગરેહિં, કીરઇ સંખા અણંતેહિં ૪૭
 નયણોદયંપિ તાસિં, સાગરસલિલાઉ બહુયરં હોઇ;
 ગલિયં રુઅમાણીણં, માઉણં અન્નમન્નાણં ૪૮
 જં નરએ નેરઇયા; દુહાઇં પાવંતિ ઘોર-ણંતાઇં;
 તત્તો અણંતગુણિયં, નિગોઅમજ્જે દુહં હોઇ ૪૯
 તંમિ વિ નિગોઅમજ્જે, વસિઓ રે જીવ! વિવિહકમ્મવસા;
 વિસહંતો તિક્ખદુહં, અણંતપુગ્ગલપરાવત્તે ૫૦
 નિહરીઅ કહવિ તત્તો, પત્તો મણ્ણઅત્તણંપિ રે જીવ;
 તત્થવિ જિણવર-ઘમ્મો, પત્તો ચિંતામણિસરિચ્છો ૫૧

પત્તેવિ તંમિ રે જિઅ, કુણસિ પમાયં તુમં તયં ચેવ;
 જેણં ભવંધકૂવે, પુણોવિ પડિઓ દુહં લહસિ ૫૨
 ઉવલદ્ધો જિણધમ્મો, ન ય અણુચિણ્ણો પમાય-દોસેણં;
 હા! જીવ! અપ્પવેરિઅ! સુબહં પરઓ વિસૂરિહિસિ ૫૩
 સોઅંતિ તે વરાયા, પચ્છા સમુવટ્ઠિયંમિ મરણંમિ;
 પાવપમાય-વસેણં, ન સંચિઓ જેહિં જિણધમ્મો ૫૪
 ધી ધી ધી સંસારં, દેવો મરિઊણ જં તિરી હોઈ;
 મરિઊણ રાયરાયા, પરિપચ્ચઈ નિરય-જાલાહિં ૫૫
 જાઈ અણાહો જીવો, દુમસ્સ પુષ્કં વ કમ્મવાય-હઓ;
 ધણધન્નાહરણાઈ, ધર-સયણ-કુરુંબ મિલ્લેવિ ૫૬
 વસિયં ગિરીસુ વસિયં, દરીસુ વસિયં સમુદ્દમજ્જંમિ;
 રુક્ખગ્ગેસુ ય વસિયં, સંસારે સંસરંતેણં ૫૭
 દેવો નેરઈઉ ત્તિ ય, કીડ પયંગુ ત્તિ માણુસો એસો;
 રૂવસ્સી ય વિરૂવો, સુહભાગી દુક્ખભાગી ય ૫૮
 રાઉત્તિ ય દમગુત્તિ ય, એસ સવાગુત્તિ એસ વેયવિઊ;
 સામી દાસો પુજ્જો, ખલોત્તિ અધણો ધણવઈત્તિ ૫૯
 નવિ ઇત્થ કોઈ નિયમો, સકમ્મ-વિણિવિઠ્ઠસરિસ-કય-ચિટ્ઠો
 અન્નુત્તરૂવવેસો, નડુવ્વ પરિઅત્તએ જીવો ૬૦
 નરએસુ વેઅણાઓ, અણોવમાઓ અસાયબહુલાઓ;
 રે જીવ! તએ પત્તા, અણંતખુત્તો બહુવિહાઓ ૬૧

દેવત્તે મણુઅત્તે, પરાભિઓગત્તણં ઉવગએણં;
 ભીસણાદુહં બહુવિહં, અણંતખુત્તો સમણુભૂઅં ૬૨
 તિરિયગઇં અણુપત્તો, ભીમ-મહાવેઅણા અણોગવિહા;
 જમ્મણામરણ-રહટ્ટે, અણંતખુત્તો પરિબ્ભમિઓ ૬૩
 જાવંતિ કેવિ દુકખા, સારીરા માણસા વ સંસારે;
 પત્તો અણંતખુત્તો, જીવો સંસાર-કંતારે ૬૪
 તણહા અણંતખુત્તો, સંસારે તારિસી તુમં આસી;
 જં પસમેઉં સવ્વો-દહીણામુદ્ધયં ન તીરિજ્જા ૬૫
 આસી અણંતખુત્તો, સંસારે તે છુહાવિ તારિસિયા;
 જં પસમેઉં સવ્વો, પુગ્ગલકાઓવિ ન તરિજ્જા ૬૬
 કાઊણ-મણોગાઇં, જમ્મમરણ-પરિઅટ્ટણ-સયાઇં;
 દુકખેણ માણુસત્તં, જઇ લહઇ જહિચ્ચિયં જીવાં ૬૭
 તં તહ દુલ્લહ-લંભં, વિજ્જુલયા-ચંચલં ચ મણુઅત્તં;
 ધમ્મંમિ જો વિસીયઇ, સો કાઉરિસો ન સપ્પુરિસો ૬૮
 માણુસ્સજમ્મે તડિ લદ્ધયંમિ, જિણિંદધમ્મો ન કઓ ય જેણં;
 તુટ્ટે ગુણે જહ-ધાણુક્કએણં, હત્થા મલેવ્વા ય અવસ્સ તેણં ૬૯
 રે જીવ! નિસુણિ ચંચલસહાવ, મિલ્હેવિણુ સયલવિ બજ્જભાવ;
 નવભેયપરિગ્ગહ વિવિહજાલ, સંસારિ અત્થિ સહુ ઇંદિયાલ ૭૦
 પિય-પુત્ત-મિત્ત-ઘર-ઘરણિ-જાય,
 ઇહલોઇઅ સવ્વ નિયસુહ-સહાય;

ન વિ અત્થિ કોઇ તુહ સરણિ મુક્ખ,
 ઇક્કલ્લુ સહસિ તિરિનિરય-દુક્ખ ૭૧
 કુસગ્ગે જહ ઓસબિદુએ, થોવં ચિક્કઇ લંબમાણએ;
 એવં મણુઆણ જીવિઅં, સમયં ગોયમ! મા પમાયએ ૭૨
 સંબુજ્જહ કિં ન બુજ્જહ, સંબોહી ખલુ પિચ્ચ દુલ્લહા;
 નો હુ ઉવણમંતિ રાઇઓ, નો સુલહં પુણરવિ જીવિયં .. ૭૩
 હહરા વહા ય પાસહ, ગબ્બત્થાવિ ચયંતિ માણવા;
 સેણે જહ વટ્ટાયં હરે, એવમાઉક્ખયંમિ તુટ્ઠઇ ૭૪
 તિહુઅણજણં મરંતં, દુટ્ઠૂણ નયંતિ જે ન અપ્પાણં;
 વિરમંતિ ન પાવાઓ, ધી ધી ધીટ્ઠણં તાણં ૭૫
 મા મા જંપહ બહુયં, જે બદ્ધા ચિક્કણોહિં કમ્મેહિં;
 સવ્વેસિ તેસિ જાયઇ, હિઓવએસો મહાદોસો ૭૬
 કુણસિ મમતં ધણસયણ વિહવપમુહેસુણંતદુક્ખેસુ;
 સિદ્ધિલેસિ આયરં પુણ, અણંતસુક્ખંમિ મુક્ખંમિ ૭૭
 સંસારો દુહહેત્તિ, દુક્ખફલો દુસહદુક્ખરૂવો ય;
 ન ચયંતિ તંપિ જીવા, અઇબદ્ધા નેહનિઅલેહિં ૭૮
 નિયકમ્મ-પવણ-ચલિઓ, જીવો સંસાર-કાણણો ધોરે;
 કા કા વિડંબણાઓ, ન પાવએ દુસહદુક્ખાઓ ૭૯
 સિસિરંમિ સીયલાનિલ-લહરિસહસ્સેહિ ભિન્નઘણદેહો;
 તિરિયત્તણંમિહરણો, અણંતસો નિહણ-મણુપત્તો ૮૦

- ગિમ્હાયવ-સંતતો રણ્ણો ઘૃહિઓ પિવાસિઓ બહુસો;
 સંપત્તો તિરિયભવે, મરણદુહં બહુ વિસૂરંતો ૮૧
- વાસાસુ રણ્ણમજ્જે, ગિરિનિજ્જરણ્ણોદગેહિ વજ્જંતો;
 સીયાનિલ-ડજ્જવિઓ, મઓસિ તિરિયત્તણ્ણો બહુસો ૮૨
- એવં તિરિય-ભવેસુ, કીસંતો દુક્ખસયસહસ્સેહિં;
 વસિઓ અણંતખુત્તો, જીવો ભીસણભવારત્તે ૮૩
- દુદ્ધકમ્મ-પલયા-નિલપેરિઉ ભીસણંમિ ભવરત્તે;
 હિંડંતો નરએસુ વિ, અણંતસો જીવ! પત્તોસિ ૮૪
- સત્તસુ નરય-મહીસુ, વજ્જાનલદાહ-સીયવિયણાસુ;
 વસિઓ અણંતખુત્તો, વિલવંતો કરુણસદેહિં ૮૫
- પિય-માય-સયણ-રહિઓ, દુરંતવાહીહિ પીડિઓ બહુસો;
 મણુઅભવે નિસ્સારે; વિલાવિઓ કિં ન તં સરસિ ૮૬
- પવણુવ્વ ગયણમગ્ગે, અલક્ખિઓ ભમઇ ભવવણે જીવો;
 ઠાણઠ્ઠાણંમિ સમુજ્જિઠીણ ઘણ-સયણ-સંઘાએ ૮૭
- વિદ્ધિજ્જંતા અસયં, જમ્મજ્જરામરણ-તિક્ખકુંટેહિં;
 દુહ-મણુહવંતિ ઘોરં, સંસારે સંસરંત જિઆ ૮૮
- તહવિ ખણંપિ કયાવિ હુ, અન્નાણભુયંગડંકિયા જીવા;
 સંસાર-ચારગાઓ, ન ય ઉવવજ્જંતિ મૂઢમણા ૮૯
- કીલસિ કિયંતવેલં, સરીરવાવીઇ જત્થ પઇસમયં;
 કાલરહટ્ટ-ઘડીહિં, સોસિજ્જઇ જીવિઅંભોહં ૯૦

રે જીવ! બુજ્જ મા મુજ્જ, મા પમાયં કરેસિ રે પાવ!;
 કિં પરલોએ ગુરુદુકખ-ભાયણં હોહિસિ અયાણ! ૯૧
 બુજ્જસુ રે જીવ તુમં, મા મુજ્જસુ જિણમયંમિ નાગિણં;
 જમ્હા પુણરવિ એસા, સામગ્ગી દુલ્લહા જીવ! ૯૨
 દુલહો પુણ જિણધમ્મો, તુમં પમાયાયરો સુહેસી ય;
 દુસહં ય નરયદુકખં કહ હોહિસિ તં ન યાણામો ૯૩
 અથિરેણ થિરો સમલેણ, નિમ્મલો પરવસેણ સાહીણો;
 દેહેણ જઇ વિઠપ્પઇ, ધમ્મો તા કિં ન પજજતં ૯૪
 જહ ચિંતામણિરયણં, સુલહં ન હુ હોઇ તુચ્છવિહવાણં;
 ગુણવિહવ-વજ્જિયાણં, જિયાણ તહ ધમ્મરયણંપિ ૯૫
 જહ દિટ્ઠીસંજોગો, ન હોઇ જચ્ચંધયાણ જીવાણં;
 તહ જિણમય-સંજોગો, ન હોઇ મિચ્છંધજીવાણં ૯૬
 પચ્ચકખ-મણંતગુણો, જિણિંદધમ્મે ન દોસલેસોવિ;
 તહવિ હુ અન્નાણંધા, ન રમંતિ કયાવિ તંમિ જિયા ૯૭
 મિચ્છે અણંતદોસા, પયડા દીસંતિ ન વિ ય ગુણલેસો;
 તહવિય તં ચેવ જિયા, હી મોહંધા નિસેવંતિ ૯૮
 ધી ધી તાણ નરાણં, વિન્નાણે તહ ગુણેસુ કુસલતં;
 સુહ-સચ્ચ-ધમ્મરયણે, સુપરિકખં જે ન જાણંતિ ૯૯
 જિણધમ્મોડયં જીવાણં, અપુલ્વો કપ્પપાયવો;
 સગ્ગાપવગ્ગ-સુકખાણં, ફલાણં દાયગો ઇમો ૧૦૦

ધમ્મો બંધુ સુમિત્તો ય, ધમ્મો ય પરમો ગુરુ ;
 મુકખમગ્ગ-પયટ્ટાણં, ધમ્મો પરમ-સંદણો ૧૦૧
 યઉગ્ગઠ-ણંતદ્દુહાનલ, પલિત્તભવકાણણો મહાભીમે;
 સેવસુ રે જીવ! તુમં જિણવયણં અમિયકુંડ-સમં ૧૦૨
 વિસમે ભવમરુદ્દેસે, અણંતદ્દુહ-ગિમ્હતાવ-સંતત્તે;
 જિણધમ્મ-કપ્પરુકખં, સરસુ તુમં જીવ! સિવસુહદં ૧૦૩
 કિં બહુણા જિણધમ્મે, જઇઅવ્વં જહ ભવોદ્દહિં ઘોરં;
 લહુ તરિયમણંતસુહં, લહઇ જિઓ સાસયં ઠાણં ૧૦૪

શિષ્યોપનિષદ્

(આચાર્ય શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરસૂત્રિજી)

(૧) આર્ય: (૨) સભ્ય: (૩) ગુરુકુલસમુપાસક: (૪)
 દોષદષ્ટિરહિત: (૫) અહંમતાદિદોષપરિહરણશીલ: (૬)
 પરોપકારકારક: (૭) ક્ષુદ્રાદિદોષરહિત: (૮) પરિષહજયી
 (૯) દ્રોહનિન્દાહેલનાદ્વેષકલેશરહિત: (૧૦) વિનયપ્રેમશ્રદ્ધા
 વૈયાવૃત્યવિવેકસદાચારધારક: (૧૧) શંકાહસ્થિરપ્રજ્ઞારહિત:
 (૧૨) પ્રતિજ્ઞાપાલક: (૧૩) પ્રિયવચન: (૧૪) અકૃત્રિમધર્મી
 (૧૫) અવ્યુદ્ગ્રાહિતચિત્ત: (૧૬) કર્મસ્વરૂપચિન્તક: (૧૭)
 સંવેગ નિર્વેદશીલ: (૧૮) સુખદુઃખે સમ: (૧૯) યથોચિત
 દ્રવ્યક્ષેત્રકાલભાવવિદ્ (૨૦) મૈત્ર્યાદિભાવના ભાવિતમત્તિ:
 (૨૧) પ્રમાદત્યાગપ્રયત્નશીલ: (૨૨) દેવગુરુધર્મવિદ્ (૨૩)
 ગુર્વાજ્ઞાવિધિપૂર્વકદીક્ષાગ્રાહકશ્ય શિક્ષાયોગ્ય: (૨૪)

अवियारणीया गुर्वाज्ञातत्पालकः सद्य (२५) गुरुपरंपरा-
 प्रवर्तकः (२६) गुरु स्वसर्व वृत्तांत निवेदकः (२७) गुरुसर्व-
 स्वार्पणकारकः (२८) गुरुयित्ताशयप्रवृत्तिमान् (२९)
 गुर्वाज्ञैवधर्ममतिः (३०) गुरुब्रह्मभावधारकः (३१)
 गुर्वात्मैक्ययोगी (३२) गुरुहृदयज्ञानधारकः (३३) रत्नत्रयी-
 साधकः (३४) गुरुवियारायारमूर्तिः (३५) सर्वनयसापेक्ष-
 ज्ञानवान् (३६) सिद्धान्तस्वाध्यायादिरतः (३७)
 शुद्धात्मरसिकः (३८) धर्मप्रवर्धकवियारायारकुशलः (३९)
 सर्वधर्मसिद्धान्तविद् (४०) धर्मोन्नतिकारकः (४१) सर्वधर्म-
 सत्यसार ग्राहकः (४२) सर्वशुभशक्तिविकासकः (४३)
 विश्वदेशशुभोन्नतिप्रयारकः (४४) धर्मकर्मरक्षकः (४५) सर्वत्र
 ब्रह्मभावनाभावकः (४६) अध्यात्मज्ञानानुभववी (४७)
 निष्कामकर्मयोगी (४८) प्रभुमय ज्वनज्वकः (४९)
 प्रमाणिकः (५०) विश्वास्यः (५१) गंभीरः (५२) सत्यप्रिय-
 तथ्यवक्ता (५३) न्यायप्रियः (५४) गुरुकृपाशी धारकः
 (त्याज्यशिष्यसूत्राणि) (५५) भूढतादिदोषप्रयुरः (५६)
 देवगुरुधर्माडपरीक्षकः (५७) अत्मिनिवेशादि सहितः (५८)
 दंभवर्तनशीलः (५९) (त्याज्यो) गुरुद्रोडी (६०) अनुयित-
 विरुद्धायारसेवकः (६१) गुरुप्रत्यनीकः (६२) मातृपितृ-
 गुरुजनेष्वत्मक्तः (६३) मातृपितृगुरु-जनोपकारलोपकः
 (६४) लज्जादिगुणरहितः (६५) ल्रमितभुद्धिः (६६)
 संसक्तः (६७) गुर्वाज्ञातनाकारकः (६८) विषयासक्तः (६९)

अपरिचितः (७०) गुणाऽगुणपरीक्षकः (७१) समितिगुप्ति-
 विराधकः (७२) गुर्वाज्ञानिषेधकः (सुशिष्यनुं लक्षणा दर्शावे
 छे.) (७३) सर्वदासर्वथा गुरुवियार प्रवृत्त्यनुकुलः (७४)
 गुर्वात्मतन्मयी भावेन श्रवकः (७५) द्रव्यक्षेत्र कालभावानु-
 सारेण गुत्रपदिष्टस्वाधिकारशुभोन्नति-कारकधर्मकर्मयोगी
 (७६) कर्तव्या सद्गुरोर्यात्रा (७७) परस्परसाहाय्यकारकाः
 (७८) शिष्यधर्मयुक्ताः (७९) देवगुरु-धर्मसाधकाः शिष्याः
 मङ्गलमयाः सन्ति.

जैनोपनिषद्

(आचार्य श्रीमद्बुद्धिसागरसूक्तिश्च)

(१) जिनस्योपासकाः (२) जिनवयनज्ञाः (३) जैनधर्म-
 संस्कारधारकाः (४) जिनाज्ञापालकाः (५) जैनसंख्यावृद्धिकराः
 जैनसंध लक्षितकराः (६) देवगुरुसेवारसिकाः (७) यतुर्वर्ण-
 गुणकर्मानुसारेण धर्माराधनतत्पराः (८) साधुवैयावृत्त्यकारकाः
 (९) धर्माचार्याज्ञानुसारप्रवर्तकाः (१०) तथाविधद्रव्यक्षेत्र
 कालभावेन धर्मरक्षकाः (११) सर्वदेशीयसर्ववर्णेषु जैनधर्म-
 प्रचारकाः (१२) आपत्काले त्वापद्घर्मकर्मभिर्जैनोन्नति-
 साधकाः (१३) जिनगुण विशिष्टसर्वदेवनाममंत्रोपासकाः
 (१४) व्यावहारिकधार्मिकसर्वशुभशक्तिग्राहकाः (१५)
 सर्वशक्तिविधातकाऽशुभवियारायारनिवारकाः (१६) धन-
 सत्ताविद्याबलवीर्यवन्तः (१७) राज्यसमाजकुटुम्ब-ज्ञातिसंध-
 व्यवस्था प्रवृत्तिमन्तः (१८) जैनेषु जिनवत् पूज्य-

भावधारकाः (१८) सर्वसापेक्षनय दृष्टिभिः सर्वतत्त्व-
 विचारकाः (२०) जैनसंभ्यावृद्धया जिनवृद्धिमन्यमानाः (२१)
 प्रतिवर्षं महासंघपूजा-वात्सल्यकारकाः (२२) जिनदेव-
 गुरुगुणकीर्ति कराः (२३) यथाशक्तिसम्यक्त्वपूर्वक
 प्रतधारकाः (२४) जंगमस्थावरतीर्थांशकारकाः (२५)
 जैनधर्मचार्योपदिष्ट धर्मकर्मरताः (२६) जैनधर्मरक्षार्थं
 सर्वोपायैः प्रवर्तकाः (२७) जैनानां प्रगत्यर्थं सर्वशक्ति-
 प्रचारकाः (२८) अक्येन संघबलरक्षकाः (२९) वर्तमानकाल-
 क्षेत्रानुसारेण जैनानां वृध्यर्थं राज्य रक्षोपायवद्याभ्युदय-
 कर्मभिः कर्मयोगिनः वर्तन्ते (३०) जैनधर्मगुरुकुलोद्योतकाः
 (३१) साधर्मिकार्थस्वस्वार्पणकारकाः (३२) क्षेत्रकालानुसारेण
 ब्राह्मणक्षत्रियवैश्यशूद्रकर्मभिराञ्जविकावृत्ति-धारकाः (३३)
 गृहस्थगुणानां य त्यागीगुणानां य यथायोगं भक्तिकारकाः
 (३४) देश राज्यकर्मभिः प्रगतिकारकाः (३५) अनेकान्त-
 ब्रह्मधर्माराधकाः (३६) द्रव्यभाववैरिजयेन सार्थकनामधारकाः
 (३७) प्रशस्य व्यावहारिकधार्मिकशक्ति संपन्नाः (३८)
 पञ्चमारकेडनार्यधर्मित्यो विशेषविद्यासत्ताधनबलवीर्यादिभिः
 ज्वनोपाप विचारकर्म सुपरायणाः (३९) उदारविचार-
 धारकाः (४०) आर्यनीतिरीतिरक्षकाः (४१) स्वाश्रया-
 वलम्बिनः (४२) कर्मयोगिनः (४३) अधर्मनाशकाः (४४)
 स्पर्धाशीलाः (४५) स्वास्तित्वसंरक्षकाः (४६) प्रशस्य रागादि
 संयुताः (४७) नित्यनैमित्तिकव्यवहारधर्मप्रगतिकारकाः (४८)
 स्वधर्मकर्म-प्रवृत्तिषु निर्भयाः (४९) पुरुषार्थपरायणाः

જ્ઞાનસાગર

પૂર્ણતાષ્ટકમ-૧

- ઐન્દ્રશ્રીસુખમગ્નેન, લીલાલગ્નમિવાખિલમ્;
 સચ્ચિદાનન્દપૂર્ણેન, પૂર્ણ જગદવેક્ષ્યતે ૧
- પૂર્ણતા યા પરોપાધેઃ, સા યાયિતક-મણ્ડનમ્;
 યા તુ સ્વાભાવિકી સૈવ, જાત્યરત્નવિભાનિભા ૨
- અવાસ્તવી વિકલ્પૈઃ સ્યાત્, પૂર્ણતાબ્ધેરિવોર્મિભિઃ;
 પૂર્ણાનન્દસ્તુ ભગવાન્, સ્તિમિતોદધિસન્નિભઃ ૩
- જાગર્તિ જ્ઞાનદષ્ટિશ્યેત્, તૃષ્ણાકૃષ્ણાહિજાફુગુલી;
 પૂર્ણાનન્દસ્ય તત્ કિં સ્યાદ્, દૈન્ય-વૃષ્ચિક-વેદના? ૪
- પૂર્યન્તે યેન કૃપણા, -સ્તદુપેક્ષૈવ પૂર્ણતા;
 પૂર્ણાનન્દસુધાસ્નિગ્ધા, દષ્ટિરેષા મનીષિણામ્ ૫
- અપૂર્ણઃ પૂર્ણતામેતિ, પૂર્યમાણસ્તુ હીયતે;
 પૂર્ણાનન્દસ્વભાવોડયં, જગદદ્ભુતદાયકઃ ૬
- પરસ્વત્વકૃતોન્માથા, ભૂનાથા ન્યૂનતેક્ષિણાઃ;
 સ્વસ્વત્વસુખપૂર્ણસ્ય, ન્યૂનતા ન હરેરપિ ૭
- કૃષ્ણે પક્ષે પરિક્ષીણે, શુક્લે ચ સમુદ્ગ્યતિ;
 ઘોતન્તે સકલાધ્યક્ષાઃ, પૂર્ણાનન્દવિધોઃ કલાઃ ૮

મગ્નતાષ્ટકમ-૨

- પ્રત્યાહૃત્યેન્દ્રિયવ્યૂહં, સમાધાય મનો નિજમ્;
 દધચ્ચિન્માત્રવિશ્રાન્તિં, મગ્ન ઇત્યભિધીયતે ૧

- यस्य ज्ञानसुधासिन्धौ, परब्रह्मणि मग्नता;
विषयान्तरसंयार, -स्तस्य डाढाडलोपमः २
- स्वभावसुभमग्नस्य, जगत्त्वावलोकितः;
कर्तृत्वं नान्यत्मावानां, साक्षित्व-भवशिष्यते ३
- परब्रह्मणि मग्नस्य, श्लथा पौद्गलिकी कथा;
क्वामी यामीकरोन्मादा; स्फारा दारादराः क्व य ४
- तेजोलेश्याविवृद्धिर्या, साधोः पर्यायवृद्धितः;
भाषिता भगवत्यादौ, सेत्थम्भूतस्य युज्यते ५
- ज्ञानमग्नस्य यच्छर्म, तद् वक्तुं नैव शक्यते;
नोपमेयं प्रियाश्लेषै, -र्नापि तस्यन्दनद्रवैः ६
- शमशैत्यपुषो यस्य, विप्रुषोऽपि मडाकथा;
किं स्तुमो ज्ञानपीयूषे, तत्र सर्वाङ्गमग्नताम्? ७
- यस्य दृष्टिः कृपावृष्टि, -गिरः शमसुधाकिरः;
तस्मै नमः शुभज्ञान, -ध्यानमग्न्याय योगिने ८

स्थिरताष्टकम्-३

- वत्स! किं यज्यलस्वान्तो, भ्रान्त्वा भ्रान्त्वा विधीदसि;
निधिं स्वसन्निधावेव, स्थिरता दर्शयिष्यति १
- ज्ञानदुग्धं विनश्येत, लोभविक्षोभकूर्यकैः;
अम्लद्रव्यादिवारथैर्या, -दिति मत्वा स्थिरो भव २
- अस्थिरे हृदये चित्रा, वाङ्मनेत्राकारगोपना;
पुंश्वल्या धव कल्याण, -कारिणी न प्रकीर्तिता ३

अन्तर्गतं महाशल्य, -मस्थैर्यं यद्वि नोद्धृतम्;	
क्रियौषधस्य को दोष, -स्तदा गुणमयश्छतः	४
स्थिरता वाङ्मनःकार्यै, -र्येषामङ्गाङ्गितां गता;	
योगिनः समशीलास्ते, ग्रामेऽरण्ये दिवा निशि	५
स्थैर्यरत्नप्रदीपश्वेद्, -दीप्रः सङ्कल्पदीपश्वैः;	
तद्विकल्पैरलं धूमै, -रलंधूमैस्तथाश्रवैः	६
उदीरयिष्यसि स्वान्ता, -दस्थैर्यं पवनं यद्वि;	
समाधेर्धर्मभेदस्य, घटां विघटयिष्यसि	७
यारित्रं स्थिरताऽप, -मतः सिद्धेष्वपीष्यते;	
यतन्तां यतयोऽवश्य, -मस्या अेव प्रसिद्धये	८

मोहत्यागाष्टकम्-४

अहं भवेति मन्त्रोऽयं, मोहस्य जगदान्ध्यकृत्;	
अयमेव हि नञ्पूर्वः, प्रतिमन्त्रोऽपि मोहजित्	१
शुद्धात्मद्रव्यमेवाहं, शुद्धज्ञानं गुणो मम;	
नान्योऽहं न ममान्ये ये, -त्यदो मोहास्त्रमुल्लसाम्	२
यो न मुह्यति लग्नेषु, भावेष्वौद्यिकादिषु;	
आकाशमिव पङ्केन, नासौ पापेन लिप्यते	३
पश्यन्नेव परद्रव्य-, नाटकं प्रतिपाटकम्;	
भवयङ्कपुरस्थोऽपि, नामूढः परिजिघत्ते	४
विकल्पयषकैरात्मा, पीतमोहासवो ह्ययम्;	
भवोऽस्यताल-मुत्ताल-, प्रपञ्च-मधितिष्ठति	५

નિર્મલં સ્ફટિકસ્યેવ, સહજં રૂપમાત્મનઃ;	
અધ્યસ્તોપાધિસંબન્ધો, જડસ્ત્ર વિમુઘ્વતિ	૬
અનારોપસુખં મોહ,- ત્યાગાદનુભવત્રપિ;	
આરોપપ્રિયલોકેષુ, વક્તુમાશ્ચર્યવાન્ ભવેત્	૭
યશ્ચિદ્વર્ષણવિન્યસ્ત,- સમસ્તાચારચારુધીઃ;	
ક્વ નામ સ પરદ્રવ્યે,-ઉનુપયોગિનિ મુઘ્વતિ	૮

જ્ઞાનાષ્ટકમ-૫

મજ્જત્યજ્ઞઃ કિલાજ્ઞાને, વિષ્ટાયામિવ શૂકરઃ;	
જ્ઞાની નિમજ્જતિ જ્ઞાને, મરાલ ઇવ માનસે	૧
નિર્વાણપદમધ્યેકં, ભાવ્યતે યન્મુહુર્મુહુઃ;	
તદેવ જ્ઞાનમુત્કૃષ્ટં, નિર્બન્ધો નાસ્તિ ભૂયસા	૨
સ્વભાવલાભસંસ્કાર,-કારણં જ્ઞાનમિષ્યતે;	
ધ્યાન્ધ્યમાત્રમતસ્ત્વન્યત્, તથા ચોક્તં મહાત્મના	૩
વાદાંશ્ચ પ્રતિવાદાંશ્ચ, વદન્તોડનિશ્ચિતાંસ્તથા;	
તત્વાન્તં નૈવ ગચ્છન્તિ, તિલપીલકવદ્ ગતૌ	૪
સ્વદ્રવ્યગુણપર્યાય,-ચર્યા વર્યા પરાન્યથા;	
ઇતિ દત્તાત્મસંતુષ્ટિ,-મુષ્ટિજ્ઞાનસ્થિતિર્મુને:	૫
અસ્તિ ચેદ્ ગ્રન્થિભિજ્જ્ઞાનં, કિં ચિત્રેસ્તન્ત્રયન્ત્રણૈ:?	
પ્રદીપાઃ ક્વોપયુજ્યન્તે, તમોઘ્ની દૃષ્ટિરેવ ચેત્?	૬
મિથ્યાત્વશૈલપક્ષચ્છિજ્જ, જ્ઞાનદમ્ભોલિશોભિતઃ;	
નિર્ભયઃ શકવદ્યોગી, નન્દત્યાનન્દનન્દને	૭

पीयूषमसमुद्रोत्थं, रसायनमनौषधम्;
अनन्यापेक्षमैश्वर्यं, ज्ञानमाहुर्मनीषिणः ८

शामाष्टकम्-१

विकल्पविषयोत्तीर्णः, स्वत्मावालम्बनः सदा;
ज्ञानस्य परिपाको यः, स शमः परिकीर्तितः १

अनिश्च९न् कर्मवैषम्यं, ब्रह्मांशेन समं जगत्;
आत्मात्मेदेन यः पश्ये, -दसौ मोक्षं गमी शमी २

आरुरुक्षुर्मुनिर्योगं, श्रयेद् बाह्यक्रियामपि;
योगाद्बुद्धः शमादेव, शुद्धत्यन्तर्गतक्रियः ३

ध्यानवृष्टेर्दयानघाः, शमपूरे प्रसर्पति;
विकारतीरवृक्षाणां, मूलाद्गुन्मूलनं भवेत् ४

ज्ञानध्यानतपःशील, -सम्यक्त्वसहितोऽप्यहो!;
तं नाप्नोति गुणं साधु, -र्यं प्राप्नोति शमान्वितः ५

स्वयम्भूरमहास्पृद्धि, -वर्धिष्णुसमतारसः;
मुनिर्येनोपमीयेत, कोऽपि नासौ यरायरे ६

शमसूक्तसुधासिक्तं, येषां नक्तंदिनं मनः;
कदापि ते न दृश्यन्ते, रागोरगविषोर्भित्तिः ७

गर्जज्ञानगजोत्तुङ्ग, -रङ्गदध्यानतुरङ्गमाः;
जयन्ति मुनिराजस्य, शमसात्राज्यसंपदः ८

ઇન્દ્રિયજયાષ્ટકમ-૭

- બિભેષિ યદિ સંસારાન્,-મોક્ષપ્રાપ્તિં ચ કાક્ષસિ;
તદેન્દ્રિયજયં કર્તુ, સ્ફોરય સ્ફાર-પૌરુષમ્ ૧
- વૃદ્ધાસ્તૃષ્ણાજલાપૂર્ણો,-રાલવાલૈઃ કિલેન્દ્રિયૈઃ;
મૂર્છામતુચ્છાં યચ્છન્તિ, વિકારવિષપાદપાઃ ૨
- સરિત્સહસ્રદુષ્પૂર,-સમુદ્રોદરસોદરઃ;
તૃપ્તિમાત્રેન્દ્રિયગ્રામો, ભવ તૃપ્તોડન્તરાત્મના ૩
- આત્માનં વિષયૈઃ પાશૈ,-ભવવાસ-પરાઙ્મુખમ્;
ઇન્દ્રિયાણિ નિબધ્નન્તિ, મોહરાજસ્ય કિઙ્કરાઃ ૪
- ગિરિમૃત્સ્નાં ધનં પશ્યન્, ધાવતી ન્દ્રિયમોહિતઃ;
અનાદિનિધનં જ્ઞાનં, ધનં પાર્શ્વે ન પશ્યતિ ૫
- પુરઃ પુરઃ સ્ફુરતૃષ્ણા,-મૃગતૃષ્ણાનુકારિષુ;
ઇન્દ્રિયાર્થેષુ ધાવન્તિ, ત્યક્ત્વા જ્ઞાનામૃતં જડાઃ ૬
- પતઙ્ગભૃગ્મીનેભ,-સારઙ્ગા યાન્તિ દુર્દશામ્;
એકૈકેન્દ્રિયદોષાચ્ચેદ્, દુષ્ટૈસ્તૈઃ કિં ન પચ્યત્મિઃ ૭
- વિવેકદ્વિપહર્યક્ષૈઃ, સમાધિધનતસ્કરૈઃ;
ઇન્દ્રિયૈર્ન જિતો યોડસૌ, ધીરાણાં ધુરિ ગણ્યતે ૮

ત્યાગાષ્ટકમ-૮

- સંયતાત્મા શ્રયે શુદ્ધો,-પયોગં પિતરં નિજમ્;
ધૃતિમમ્બાં ચ પિતરૌ, તન્માં વિસૃજતં ધ્રુવમ્ ૧

- बाह्यभावं पुरस्कृत्य, ये क्रियांडव्यवहारतः;
 वदने क्वलक्षेपं, विना ते तृप्तिकाङ्क्षिणः ४
 गुणवद्बहुमानाद्दे, -नित्यस्मृत्या य सक्तिया;
 ज्ञातं न पातयेद् भाव, -मज्ञातं जनयेदपि ५
 क्षायोपशमिके भावे, या क्रिया क्रियते तथा;
 पतितस्यापि तद्भाव, -प्रवृद्धिर्जायते पुनः ६
 गुणवद्दृष्ट्यै ततः कुर्यात्, क्रियामस्फलनाय वा;
 अेकं तु संयमस्थानं, जिनानामवतिष्ठते ७
 वयोऽनुष्ठानतोऽसङ्ग, -क्रियासङ्गतिमङ्गति;
 सेयं ज्ञानक्रियाऽत्मेद्, -भूमिरानन्दपिच्छला ८

तृप्त्यष्टकम्-१०

- पीत्वा ज्ञानामृतं लुक्त्वा, क्रियासुरलताङ्गलम्;
 साम्यताम्बूलमास्वाद्य, तृप्तिं याति परां मुनिः १
 स्वगुणैरेव तृप्तिश्च्ये, -दाकालमविनश्वरी;
 ज्ञानिनो विषयैः किं तै, -यैर्भवेत् तृप्तिरित्वरी २
 या शान्तैकरसास्वाद्याद्, भवेत् तृप्तिरतीन्द्रिया;
 सा न जित्वेन्द्रियद्वारा, षड्रसास्वाधनादपि ३
 संसारे स्वप्नवन् मिथ्या, तृप्तिः स्यादात्मिमानीकी;
 तथा तु भ्रान्तिशून्यस्य, सात्मवीर्यविपाककृत् ४
 पुद्गलैः पुद्गलास्तृप्तिं, यान्त्यात्मा पुनरात्मना;
 परतृप्तिसमारोपो, ज्ञानिनस्तत्र युज्यते ५

युष्माकं सङ्गमोऽनादि,-बन्धवोऽनियतात्मनाम्;	
ध्रुवैकङ्कपान् शीलादि,- बन्धूनित्यधुना श्रये	२
कान्ता मे समतैवैका, ज्ञातयो मे समक्रियाः;	
बाह्यवर्गमिति त्यक्त्वा, धर्मसंन्यासवान् भवेत्	३
धर्मास्त्याज्याः सुसङ्गोत्थाः, क्षायोपशमिका अपि;	
प्राप्य यन्दनगन्धात्मं, धर्मसंन्यासमुत्तमम्	४
गुरुत्वं स्वस्य नोद्वेति, शिक्षासात्भ्येन यावता;	
आत्मतत्त्वप्रकाशेन, तावत् सेव्यो गुरुत्तमः	५
ज्ञानायाराद्योऽपीष्टाः, शुद्धस्वस्वपदावधि;	
निर्विकल्पे पुनस्त्यागे, न विकल्पो न वा क्रिया	६
योगसंन्यासतस्त्यागी, योगानध्यभिलास्त्यजेत्;	
धृत्येवं निर्गुणं ब्रह्म, परोक्तमुपपद्यते	७
वस्तुतस्तु गुणैः पूर्णैः,-मनन्तैर्वासिते स्वतः;	
रूपं त्यक्त्वात्मनः साधो,-निरब्रह्मस्य विधोरिव	८

क्रियाष्टकम्-६

ज्ञानी क्रियापरः शान्तो, भावितात्मा जितेन्द्रियः;	
स्वयं तीर्णो भवाभ्योधेः, परांस्तारयितुं क्षमः	१
क्रियाविरहितं हन्त, ज्ञानमात्रमनर्थकम्;	
गतिं विना पथज्ञोऽपि, नाप्नोति पुरभीप्सितम्	२
स्वानुकूलां क्रियां काले, ज्ञानपूर्णाऽप्यपेक्षते;	
प्रदीपः स्वप्रकाशोऽपि, तैलपूर्त्यादिकं यथा	३

- मधुराज्यमहाशाका,-ग्राह्ये बाह्ये च गोरसात्;
 परब्रह्मणि तृप्तिर्या, जनास्तां जनतेऽपि न ५
 विषयोर्भिविषोद्गारः, स्यादतृप्तस्य पुद्गलैः;
 ज्ञानतृप्तस्य तु ध्यान-सुधोद्गारपरंपरा ७
 सुभिनो विषयातृप्ता, नेन्द्रोपेन्द्राद्योऽप्यहो;
 त्मिक्षुरेकः सुभी लोके, ज्ञानतृप्तो निरञ्जनः ८

निर्लेपाष्टकम्-११

- संसारे निवसन् स्वार्थ,- सञ्जः कञ्जलवेश्मनि;
 लिप्यते निभिलो लोको, ज्ञानसिद्धो न लिप्यते १
 नाहं पुद्गलभावानां, कर्ता कारयिताऽपि न;
 नानुमन्तापि येत्यात्म,-ज्ञानवान् लिप्यते कथम् २
 लिप्यते पुद्गलस्कन्धो, न लिप्ये पुद्गलैरहम्;
 चित्रव्योमाञ्जनेनेव, धायन्निति न लिप्यते ३
 लिप्तताज्ञानसम्पात,-प्रतिघाताय केवलम्;
 निर्लेपज्ञानमग्नस्य, क्रिया सर्वोपयुज्यते ४
 तपःश्रुतादिना मत्तः, क्रियावानपि लिप्यते;
 भावनाज्ञानसम्पन्नो, निष्क्रियोऽपि न लिप्यते ५
 अलिप्तो निश्चयेनात्मा, लिप्तश्च व्यवहारतः;
 शुद्ध्यत्यलिप्तया ज्ञानी, क्रियावान् लिप्तया दृशा ६
 ज्ञानक्रियासमावेशः, सदैवोन्मीलने द्वयोः;
 भूमिकाभेदतस्वत्र, भवेदेकैकमुप्यता ७

सज्ञानं यदनुष्ठानं, न लिप्तं द्रोषपङ्कतः;
शुद्धबुद्धस्वभावाय, तस्मै भगवते नमः..... ८

निःस्पृहाष्टकम्-१२

स्वभावलाभात् किमपि, प्राप्तव्यं नावशिष्यते;
छत्यात्मैश्वर्यसम्पन्नो, निःस्पृहो जयते मुनिः १
संयोजितकरैः के के, प्रार्थन्ते न स्पृहावहैः?;
अमात्रज्ञानपात्रस्य, निःस्पृहस्य तृणं जगत् २
छिन्दन्ति ज्ञानदात्रेण, स्पृहाविषलतां बुधाः;
मुषशोषं य मूर्च्छां य, दैन्यं यच्छति यत्फलम् ३
निष्कासनीया विदुषा, स्पृहा यित्तगृहाद् बलिः;
अनात्मरतियाण्डाली-, सङ्गमङ्गीकरोति या ४
स्पृहावन्तो विलोक्यन्ते, लघवस्तृणतूलवत्;
महाश्वर्यं तथाप्येते, मञ्जन्ति भववारिधौ ५
गौरवं पौरवन्धत्वात्, प्रकृष्टत्वं प्रतिष्ठया;
भ्यातिं जतिगुणात्स्वस्य, प्रादुष्कुर्यात्त निःस्पृहः ६
भूशय्या भैक्षमशनं, जृष्णं वासो वनं गृहम्;
तथापि निःस्पृहस्याहो, यकिणोऽप्यधिकं सुभम् ७
परस्पृहा महादुःखं, निःस्पृहत्वं महासुभम्;
अेतदुक्तं समासेन, लक्षणं सुभदुःखयोः ८

મૌનાષ્ટકમ-૧૩

- મન્યતે યો જગત્તત્ત્વં, સ મુનિઃ પરિકીર્તિતઃ;
સમ્યક્ત્વમેવ તન્મૌનં, મૌનં સમ્યક્ત્વમેવ વા ૧
- આત્માત્મન્યેવ યચ્છુદ્ધં, જાનાત્યાત્માનમાત્મના;
સેયં રત્નત્રયે જ્ઞપ્તિ,-રુચ્યાચારૈકતા મુનેઃ ૨
- ચારિત્રમાત્મચરણાજ્ઞ, જ્ઞાનં વા દર્શનં મુનેઃ;
શુદ્ધજ્ઞાનનયે સાધ્યં, ક્રિયાલાભાત્ક્રિયાનયે ૩
- યતઃ પ્રવૃત્તિર્ન મણૌ, લભ્યતે વા ન તત્ફલમ્;
અતાત્વિકી મણિજ્ઞપ્તિ-ર્મણિશ્રદ્ધા ચ સા યથા ૪
- તથા યતો ન શુદ્ધાત્મ,-સ્વભાવાચરણં ભવેત્;
ફલં દોષનિવૃત્તિર્વા, ન તજ્ઞજ્ઞાનં ન દર્શનમ્ ૫
- યથા શોફસ્ય પુષ્ટત્વં, યથા વા વધ્યમણ્ડનમ્;
તથા જાનન્ ભવોન્માદ,-માત્મતૃપ્તો મુનિર્ભવેત્ ૬
- સુલભં વાગનુચ્ચારં, મૌનમેકેન્દ્રિયેષ્વપિ;
પુદ્ગલેષ્વપ્રવૃત્તિસ્તુ, યોગાનાં મૌનમુત્તમમ્ ૭
- જ્યોતિર્મયીવ દીપસ્ય, ક્રિયા સર્વાપિ ચિન્મયી;
યસ્યાનન્યસ્વભાવસ્ય, તસ્ય મૌનમનુત્તરમ્ ૮

વિદ્યાષ્ટકમ-૧૪

- નિત્યશુચ્યાત્મતાખ્યાતિ,-રનિત્યાશુચ્યનાત્મસુ;
અવિદ્યા તત્ત્વધીર્વિદ્યા, યોગાચાર્યૈઃ પ્રકીર્તિતા ૧

- यः पश्येन्नित्यमात्मान,- मनित्यं परसङ्गमम्;
छलं लब्धुं न शक्नोति, तस्य मोहमलिम्बुयः २
- तरङ्गततरलां लक्ष्मी-, मायुर्वायुवदस्थिरम्;
अद्वलधीरनुध्याये,-द्वलवद् भङ्गुरं वपुः ३
- शुचीन्यप्यशुचीकर्तुं, समर्थेऽशुचिसंभवे;
द्वेदे जलादिना शौच,- त्रमो भूढस्य दारुणः ४
- यः स्नात्वा समताकुण्डे, छित्वा कश्मलजं मलम्;
पुनर्न याति मालिन्यं, सोऽन्तरात्मा परः शुचिः ५
- आत्मबोधो नवः पाशो, द्वेदेऽधनादिषु;
यः क्षिप्तोऽप्यात्मना तेषु, स्वस्य बन्धाय जयते ६
- मिथोयुक्तपदार्थाना,-मसंकमयमत्तिया;
यिन्मात्रपरिणामेन, विदुषैवानुभूयते ७
- अविद्यातिमिरध्वंसे, दृशा विद्याञ्जनस्पृशा;
पश्यन्ति परमात्मान,-मात्मन्येव हि योगिनः ८

विवेकाष्टकम्-१५

- कर्म ज्वं य संश्लिष्टं, सर्वदा क्षीरनीरवत्;
विभिन्नीकुरुते योऽसौ, मुनिहंसो विवेकवान् १
- द्वेहात्माद्यविवेकोऽयं, सर्वदा सुलभो भवे;
भवकोट्यापि तद्भेद,-विवेकस्त्वतिदुर्लभः २
- शुद्धेऽपि व्योम्नि तिमिराद्, रेजाभिर्भिश्चता यथा;
विकारैर्भिश्चता भाति, तथात्मन्यविवेकतः ३

- यथा योधिः कृतं युद्धं, स्वामिन्येवोपययते;
 शुद्धात्मन्यविवेकेन, कर्मस्कन्धोर्जितं तथा ४
- छष्टकाद्यपि हि स्वर्णं, पीतोन्मतो यथेक्षते;
 आत्माभेदत्रमस्तद्वद्व, देहाद्यावविवेकिनः ५
- छच्छन् न परमान् भावान्, विवेकाद्रेः पतत्यधः;
 परमं भावमन्विच्छन्, नाविवेके निमज्जति ६
- आत्मन्येवात्मनः कुर्याद्, यः षट्कारकसंगतिम्;
 क्वाविवेकज्वरस्यास्य, वैषम्यं जडमज्जनात्? ७
- संयमास्त्रं विवेकेन, शाश्वतोत्तेजितं मुनेः;
 धृतिधारोल्बलां कर्म, -शत्रुच्छेदक्षमं भवेत् ८

माध्यस्थ्यषष्टकम्-१६

- स्थीयतामनुपालम्भं, मध्यस्थेनान्तरात्मना;
 कुतर्ककर्करक्षैपै, -स्त्यज्यतां बालयापलम् १
- मनोवत्सो युक्तिगवीं, मध्यस्थस्यानुधावति;
 तामाकर्षति पुच्छेन, तुच्छाग्रहमनःकपिः २
- नयेषु स्वार्थसत्येषु, भोघेषु परयालने;
 समशीलं मनो यस्य, स मध्यस्थो महामुनिः ३
- स्वस्वकर्मकृतावेशाः, स्वस्वकर्मभुजो नराः;
 न रागं नापि य द्वेषं, मध्यस्थस्तेषु गच्छति ४
- मनः स्याद् व्यापृतं यावत्, परदोषगुणग्रहे;
 कार्यं व्यग्रं वरं तावन्, -मध्यस्थेनात्मभावने ५

विभिन्ना अपि पन्थानः, समुद्रं सरितामिव; मध्यस्थानां परं ब्रह्म, प्राप्नुवन्त्येकमक्षयम्	५
स्वागमं रागमात्रेण, द्वेषमात्रात् परागमम्; न श्रयामस्त्यजामो वा, किन्तु मध्यस्थया दृशा	७
मध्यस्थया दृशा सर्वे, -ष्वपुनर्बन्धकादिषु; यारिसंश्लवनीयार, -न्यायाद्याशास्महे छितम्	८

निर्भयाष्टकम्-१७

यस्य नास्ति परापेक्षा, स्वभावाद्वैतगामिनः; तस्य किं न भयव्रान्ति, -कलान्तिसंतानतानवम्?	१
भवसौष्येन किं भूरि, - भयज्वलनभस्मना?; सदा भयोच्छ्रितं ज्ञान, -सुखमेव विशिष्यते	२
न गोप्यं क्वापि नारोप्यं, हेयं देयं य न क्वथित्; क्व भयेन मुनेः स्थेयं, ज्ञेयं ज्ञानेन पश्यतः?	३
अेकं ब्रह्मास्त्रमादाय, निघ्नन्मोहयमूं मुनिः; बिभेति नैव संग्रामः, -शीर्षस्थ एव नागराट्	४
मयूरी ज्ञानदृष्टिष्येत्, प्रसर्पति मनोवने; वेष्टनं भयसर्पाशां, न तदानन्दयन्दने	५
कृतमोहास्त्रवैङ्ग्यं, ज्ञानवर्म बिभर्ति यः; क्व भीस्तस्य क्व वा भङ्गः, कर्मसङ्गरकेलिषु?	६
तूलवल्लघवो मूढा, भ्रमन्त्यत्रे भयानिलैः; नैकं रोमापि तैर्ज्ञान, -गरिष्ठानां तु कम्पते	७

चित्ते परिष्ठातं यस्य, चारित्रमकुतोत्थयम्;
अभङ्गज्ञानराज्यस्य, तस्य साधोः कुतो लयम् ८

आत्मप्रशंसात्यागाष्टकम्-१८

- गुणैर्यदि न पूषोऽसि, कृतमात्मप्रशंसया;
गुणैरेवासि पूषाश्वेत्, कृतमात्मप्रशंसया १
- श्रेयोद्रुमस्य मूलानि, स्वोत्कर्षाम्बःप्रवाहतः;
पुण्यानि प्रकटीकुर्वन्, इलं किं समवाप्स्यसि २
- आलम्बिता छिताय स्युः, परैः स्वगुणरश्मयः;
अहो स्वयं गृहीतास्तु, पातयन्ति त्ववौदधौ ३
- उच्यत्वदृष्टिदोषोत्थ, -स्वोत्कर्षज्वरशान्तिकम्;
पूर्वपुरुषसिंहेभ्यो, लृशं नीयत्वत्मावनम् ४
- शरीररूपलावण्य, -ग्रामारामधनादितिः;
उत्कर्षः परपर्यायै, -स्थिदानन्दधनस्य कः? ५
- शुद्धाः प्रत्यात्मसाम्येन, पर्यायाः परिभाविताः
अशुद्धाश्यापकृष्टत्वान्, -नोत्कर्षाय महामुनेः ६
- क्षोभं गच्छन् समुद्रोऽपि, स्वोत्कर्षपवनेरितः;
गुणौघान् बुद्बुदीकृत्य, विनाशयसि किं मुधा? ७
- निरपेक्षानवच्छिन्ना, -उन्तयिन्मात्रमूर्तयः;
योगिनो गलितोत्कर्षा, -उपकर्षानल्पकल्पनाः ८

तत्त्वदृष्ट्याष्टकम्-१८

- ३पे ३पवती दृष्टि,-दृष्ट्वा ३पं विमुह्यति;
मञ्जत्यात्मनि नी३पे, तत्त्वदृष्टिस्त्व३पिणी १
- त्रमवाटी बहिर्दृष्टि,-त्रमयथाया तदीक्षणम्;
अत्रान्तस्तत्त्वदृष्टिस्तु, नास्यां शेते सुभाशया २
- ग्रामारामादि मोहाय, यद् दृष्टं बाह्यया दृशा;
तत्त्वदृष्ट्या तदेवान्त-नीतं वैराग्यसंपदे ३
- बाह्यदृष्टेः सुधासार,-घटिता भाति सुन्दरी;
तत्त्वदृष्टेस्तु सा साक्षाद्, विष्मूत्रपिठरोदरी ४
- लावण्यलहरीपुण्यं, वपुः पश्यति बाह्यदृग्;
तत्त्वदृष्टिः शकाकानां, लक्ष्यं कृमिकुलाकुलम् ५
- गणशैर्भूपभवनं, विस्मयाय बहिर्दृशः;
तत्राश्वेभवनात् कोऽपि, भेदस्तत्त्वदृशस्तु न ६
- भस्मना केशलोयेन, वपुर्धृतमलेन वा;
महान्तं बाह्यदृग्वेत्ति, यित्सात्राज्येन तत्त्ववित् ७
- न विकाराय विश्वस्यो,-पकारार्थैव निर्मिताः;
स्फुरत्कारुण्यपीयूष,-वृष्टयस्तत्त्वदृष्टयः ८

सर्वसमृद्ध्याष्टकम्-२०

- बाह्यदृष्टिप्रयारेषु, मुद्रितेषु महात्मनः;
अन्तरेवावभासन्ते, स्फुटाः सर्वाः समृद्धयः १

- समाधिर्नन्दनं धैर्यं, दम्भोलिः समता शयी;
 ज्ञानं महाविमानं य, वासवश्रीरियं मुनेः २
- विस्तारितकियाज्ञान, -यर्मच्छत्रो निवारयन्;
 भोहम्भेच्छमहावृष्टिं, यकवर्ती न किं मुनिः? ३
- नवब्रह्मसुधाकुण्ड- , निष्ठाधिष्ठायको मुनिः;
 नागलोकेशवद् भाति, क्षमां रक्षन् प्रयत्नतः ४
- मुनिरध्यात्मकैलाशे, विवेकवृषभस्थितः;
 शोभते विरतिज्ञप्ति, -गङ्गागौरीयुतः शिवः ५
- ज्ञानदर्शनयन्द्रार्क-नेत्रस्य नरकच्छिद्यः;
 सुभसागरमग्नस्य, किं न्यूनं योगिनो हरेः? ६
- या सृष्टिर्ब्रह्मणो आत्मा, आत्मापेक्षावलम्बिनी;
 मुनेः परानपेक्षावन्त, -गुणसृष्टिस्ततोऽधिका ७
- रत्नैस्त्रिभिः पवित्रा या, स्रोतोत्थिरिव जलनवी;
 सिद्धयोगस्य साध्यर्हत्, -पदवी न दवीयसी ८

कर्मविपाकयिन्तनाष्टकम्-२९

- दुःखं प्राप्य न दीनः स्यात्, सुखं प्राप्य य विस्मितः;
 मुनिः कर्मविपाकस्य, जानन् परवशं जगत् १
- येषां भ्रूभङ्गमात्रेण, लज्यन्ते पर्वता अपि;
 तेरहो कर्मवैषम्ये, भ्रूपैर्भिक्षापि नाप्यते २

- જાતિયાતુર્યહીનોડપિ, કર્મણ્યભ્યુદયાવહે;
 ક્ષણાદ્રૂકોડપિ રાજા સ્યા,-ચ્છત્રચ્છત્રદિગન્તરઃ ૩
 વિષમા કર્મણઃ સૃષ્ટિ,-દૃષ્ટા કરભપૃષ્ઠવત્;
 જાત્યાતિભૂતિવૈષમ્યાત્, કા રતિસ્તત્ર યોગિનઃ? ૪
 આરૂઢાઃ પ્રશમશ્રેણિં, શ્રુતકેવલિનોડપિ ચ;
 બ્રામ્યન્તેડનન્તસંસાર-મહો દુષ્ટેન કર્મણા ૫
 અર્વાકુ સર્વાપિ સામગ્રી, શ્રાન્તેવ પરિતિષ્ઠતિ;
 વિપાકઃ કર્મણઃ કાર્ય,-પર્યન્તમનુધાવતિ ૬
 અસાવચરમાવર્તે, ધર્મ હરતિ પશ્યતઃ;
 ચરમાવર્તિસાધોસ્તુ,- ચ્છલમન્વિષ્ય હૃષ્યતિ ૭
 સામ્યં બિભર્તિ યઃ કર્મ,- વિપાકં હૃદિ ચિન્તયન્;
 સ એવ સ્યાચ્ચિદાનન્દ,-મકરન્દમધુવ્રતઃ ૮

ભવોદ્દેગાષ્ટકમ-૨૨

- યસ્ય ગમ્ભીરમધ્યસ્યા,-જ્ઞાનવજ્રમયં તલમ્;
 રુદ્ધા વ્યસનશૈલૌઘૈઃ, પન્થાનો યત્ર દુર્ગમાઃ ૧
 પાતાલકલશા યત્ર, ભૃતાસ્તૃષ્ણામહાનિલૈઃ;
 કષાયાશ્ચિત્તસંકલ્પ,-વેલાવૃદ્ધિં વિતન્વતે ૨
 સ્મરૌર્વાગ્નિર્જ્વલત્યન્ત,-ચત્ર સ્નેહેન્ધનઃ સદા;
 યો ધોરરોગશોકાદિ-મત્સ્યકચ્છપસંકુલઃ ૩
 દુર્બુદ્ધિમત્સરદ્રોહૈ,-વિદ્યુદ્દુર્વાતગર્જિતૈઃ;
 યત્ર સાંયાત્રિકા લોકાઃ, પતન્ત્યુત્પાતસંકટે ૪

ज्ञानी तस्माद् भवाम्भोधे-, नित्योद्विग्नोऽतिदारुणात्;
 तस्य संतरणोपायं, सर्वयत्नेन काङ्क्षति ५
 तैलपात्रधरो यद्दद्, राधावेधोद्यतो यथा;
 क्रियास्वनन्ययित्तः स्याद्, भवभीतस्तथा मुनिः ६
 विषं विषस्य वस्नेश्य, वस्निरेव यद्यौषधम्;
 तत्सत्यं भव भीताना,-मुपसर्गेऽपि यत्र भीः ७
 स्थैर्यं भवभयादेव, व्यवहारे मुनिर्भ्रजेत्;
 स्वात्मारामसमाधौ तु, तदप्यन्तर्निभज्जति ८

लोकसंज्ञात्यागाष्टकम्-२३

प्राप्तः षष्ठं गुणस्थानं, भवद्गुर्गाद्रिलङ्घनम्;
 लोकसंज्ञारतो न स्यान्, मुनिर्लोकोत्तरस्थितिः १
 यथा यिन्तामणिं दत्ते, बठरो बढरीङ्गलैः;
 उडा! जडाति सद्धर्म, तथैव जनरञ्जनैः २
 लोकसंज्ञामडानद्या,-मनुस्रोतोऽनुगा न के?;
 प्रतिस्त्रोतोऽनुगस्त्वेको, राजहंसो मडामुनिः ३
 लोकमालम्ब्य कर्तव्यं, कृतं बहुत्तिरेव येत्;
 तदा मिथ्यादृशां धर्मो, न त्याज्यः स्यात् कदाचन ४
 श्रेयोऽर्थिनो हि भूयांसो, लोके लोकोत्तरे य न;
 स्तोका हि रत्नवणिजः, स्तोकाश्च स्वात्मसाधकाः ५
 लोकसंज्ञाडता उन्त! नीर्यैर्गमनदर्शनैः;
 शंसयन्ति स्वसत्याङ्ग,-भर्मघातमडाव्यथाम् ६

आत्मसाक्षिकसद्धर्म,-सिद्धौ किं लोकयात्रया;	
तत्र प्रसन्नयन्द्रश्रय, भरतश्रय निदर्शनम्	७
लोकसंज्ञोज्जितः साधुः, परब्रह्मसमाधिमान्;	
सुभमास्ते गतद्रोह,-भमतामत्सरज्वरः	८

शास्त्रदृष्ट्याष्टकम्-२४

यर्मयक्षुर्भृतः सर्वे, देवाश्रयावधियक्षुषः;	
सर्वतश्रयक्षुषः सिद्धाः, साधवः शास्त्रयक्षुषः	१
पुरः स्थितानिवोर्धाधस्, -तिर्यग्लोकविवर्तिनः;	
सर्वान् भावानवेक्षन्ते, ज्ञानिनः शास्त्रयक्षुषा	२
शासनात् त्राणशक्तेश्रय, बुधैः शास्त्रं निरुच्यते;	
वयनं वीतरागस्य, तत्तु नान्यस्य कस्यचित्	३
शास्त्रे पुरस्कृते तस्माद्, वीतरागः पुरस्कृतः;	
पुरस्कृते पुनस्तस्मिन्, नियमात् सर्वसिद्धयः	४
अदृष्टार्थेऽनुधावन्तः, शास्त्रदीपं विना जडाः;	
प्राप्नुवन्ति परं भेदं, प्रस्मलन्तः पदे पदे	५
शुद्धोऽग्राधपि शास्त्राज्ञा,-निरपेक्षस्य नो हितम्;	
भौतहन्तुर्यथा तस्य, पदस्पर्शनिवारणम्	६
अज्ञानादिमहामन्त्रं, स्वायच्छन्धज्वरलङ्घनम्;	
धर्मारामसुधाकुल्यां, शास्त्रमाहुर्महर्षयः	७
शास्त्रोक्ताचारकर्ता य, शास्त्रज्ञः शास्त्रदेशकः;	
शास्त्रैकदृग्महायोगी, प्राप्नोति परमं पदम्	८

परिग्रहाष्टकम्-२५

- न परावर्तते राशे,-र्वकतां जतु नोज्जति;
परिग्रहग्रहः कोऽयं, विडम्बितजगत्रयः? १
- परिग्रहग्रहावेशाद्, दुर्भाषितरजःकिराम्;
श्रूयन्ते विकृताः किं न, प्रलापा विद्भिर्नामपि? २
- यस्त्यक्त्वा तृषावद् भाव्य,-मान्तरं य परिग्रहम्;
उदास्ते तत्पदाम्भोजं, पर्युपास्ते जगत्रयी ३
- चित्तेऽन्तर्ग्रन्थगहने, बहिर्निर्ग्रन्थता वृथा;
त्यागात्कव्युकमात्रस्य, लुजगो नहि निर्विषः ४
- त्यक्ते परिग्रहे साधोः, प्रयाति सकलं रजः;
पालित्यागे क्षणादेव, सरसः सखिलं यथा ५
- त्यक्तपुत्रकलत्रस्य, मूर्च्छामुक्तस्य योगिनः;
शिन्मात्रप्रतिबद्धस्य, का पुद्गलनियन्त्रणा? ६
- शिन्मात्रदीपको गच्छेद्, निर्वातस्थानसन्निभैः;
निष्परिग्रहतास्थैर्यं, धर्मोपकरणैरपि ७
- मूर्च्छाश्छन्नधियां सर्वं, जगदेव परिग्रहः;
मूर्च्छया रक्षितानां तु, जगदेवापरिग्रहः ८

अनुभववाष्टकम्-२६

- सन्ध्येव दिनरात्रिभ्यां, केवलश्रुतयोः पृथक्;
बुधैरनुभवो दृष्टः, केवलार्कारुणोदयः १

- व्यापारः सर्वशास्त्राणां, द्विप्रदर्शनमेव हि;
 पारं तु प्रापयत्येको-, अनुभवो भववारिधेः २
- अतीन्द्रियं परं ब्रह्म, विशुद्धानुभवं विना;
 शास्त्रयुक्तिशतेनापि, न गम्यं यद् बुधा जगुः ३
- ज्ञायेरन् हेतुवादेन, पदार्था यद्यतीन्द्रियाः;
 कालेनैतावता प्राज्ञैः, कृतः स्यात्तेषु निश्चयः ४
- केषां न कल्पनादर्वी, शास्त्रक्षीरात्तगाहिनी;
 विरलास्तद्दरसास्वाद्य-विद्योऽनुभवजिह्वया ५
- पश्यतु ब्रह्म निर्द्वन्द्वं, निर्द्वन्द्वानुभवं विना;
 कथं द्विपिमयी दृष्टिः, -वाङ्मयी वा मनोमयी? ६
- न सुषुप्तिरमोहत्वाद्, नापि य स्वापजगरौ;
 कल्पनाशिल्पविश्रान्ते, -स्तुर्यैवानुभवो दशा ७
- अधिगत्याभिलं शब्द, -ब्रह्म शास्त्रदृशा मुनिः;
 स्वसंवेद्यं परं ब्रह्मा-नुभवेनाधिगच्छति ८

योगाष्टकम्-२७

- भोक्षेण योजनाद्योगः, सर्वोऽप्यायार उष्यते;
 विशिष्य स्थानवर्णार्था, -लम्बनैकाग्र्यगोचरः १
- कर्मयोगद्वयं तत्र, ज्ञानयोगत्रयं विदुः;
 विरतेष्वेव नियमाद्, बीजमात्रं परेष्वपि २
- कृपानिर्वेद्यसंवेग, -प्रशमोत्पत्तिकारिणः;
 भेदाः प्रत्येकमत्रेच्छा, -प्रवृत्तिस्थिरसिद्धयः ३

ઇચ્છા તદ્વત્કથાપ્રીતિઃ, પ્રવૃત્તિઃ પાલનં પરમ્;	
સ્થૈર્યં બાધકભીહાનિઃ, સિદ્ધિરન્યાર્થસાધનમ્	૪
અર્થાલમ્બનયોશ્ચૈત્ય, -વન્દનાદૌ વિભાવનમ્;	
શ્રેયસે યોગિનઃ સ્થાન, -વર્ણયોર્યત્ન એવ ચ	૫
આલમ્બનમિહ જ્ઞેયં, દ્વિવિધં રૂપ્યરૂપિ ચ;	
અરૂપિગુણસાયુજ્ય, -યોગોડનાલમ્બનઃ પરઃ	૬
પ્રીતિભક્તિવયોડસદ્ગૈઃ, સ્થાનાઘપિ ચતુર્વિધમ્;	
તસ્માદયોગયોગાપ્તે, -ર્મોક્ષયોગઃ કમાદ ભવેત્	૭
સ્થાનાઘયોગિનસ્તીર્થો, -ચ્છેદાઘાલમ્બનાદપિ;	
સૂત્રદાને મહાદોષ, ઇત્યાચાર્યાઃ પ્રચક્ષતે	૮

નિયાગાષ્ટકમ્-૨૮

યઃ કર્મ હુતવાન્ દીપ્તે, બ્રહ્માગ્નૌ ધ્યાનધાય્યયા;	
સ નિશ્ચિતેન યાગેન, નિયાગપ્રતિપત્તિમાન્	૧
પાપધ્વંસિનિ નિષ્કામે, જ્ઞાનયજ્ઞે રતો ભવ!	
સાવધૈઃ કર્મયજ્ઞૈઃ કિં, ભૂતિકામનયાવિલૈઃ?	૨
વેદોક્તત્વાન્ મનઃશુદ્ધ્યા, કર્મયજ્ઞોડપિ યોગિનઃ;	
બ્રહ્મયજ્ઞ ઇતીચ્છન્તઃ, શ્યેનયાગં ત્યજન્તિ કિમ્?	૩
બ્રહ્મયજ્ઞઃ પરં કર્મ, ગૃહસ્થસ્યાધિકારિણઃ;	
પૂજાદિ વીતરાગસ્ય, જ્ઞાનમેવ તુ યોગિનઃ	૪
ભિન્નોદેશેન વિહિતં, કર્મ કર્મક્ષયાક્ષમમ્;	
ક્લૃપ્તાભિન્નાધિકારં ચ, પુત્રેષ્ટ્યાદિવદિષ્યતામ્	૫

ब्रह्मार्पणमपि ब्रह्म, -यज्ञान्तर्भावसाधनम्;	
ब्रह्माग्नौ कर्मणो युक्तं, स्वकृतत्वस्मये हुते	५
ब्रह्मण्यर्पितसर्वस्वो, ब्रह्मदृग् ब्रह्मसाधनः;	
ब्रह्मशा जुष्ट्वदब्रह्म, ब्रह्मणि ब्रह्मगुप्तिमान्	७
ब्रह्माध्ययननिष्ठावान्, परब्रह्मसमाहितः;	
ब्राह्मणो लिप्यते नाथै, -नियाग-प्रतिपत्तिमान्	८

भावपूजाष्टकम्-२६

दयाम्भसा कृतस्नानः, संतोषशुभवस्त्रभृत्;	
विवेकतिलकभ्राञ्ज, भावनापावनाशयः	१
भक्तिश्रद्धानघुसृष्टोन्, -मिश्रपाटीरजद्रवैः;	
नवब्रह्माङ्गतो देवं, शुद्धमात्मानमर्यय	२
क्षमापुष्पस्रजं धर्म, -युग्मक्षौमद्वयं तथा;	
ध्यानाभरणसारं य, तदङ्गे विनिवेशय	३
मदस्थानभिदात्यागै, लिभात्रे याष्टमङ्गलीम्;	
ज्ञानाग्नौ शुभसंकल्प, - काकतुण्डं य धूपय	४
प्राग्धर्मलवणोत्तारं, धर्मसन्यासवस्त्रिना;	
कुर्वन् पूरय सामर्थ्य, -राजत्रीराजनाविधिम्	५
स्फुरन् मङ्गलदीपं य, स्थापयानुभवं पुरः;	
योगनृत्यपरस्तौर्य, -त्रिकसंयमवान् भव	५
उल्लसन् मनसः सत्य, -घण्टां वाद्यतस्तव;	
भावपूजारतस्येत्यं, करकोडे मङ्गोदयः	७

द्रव्यपूजोचिता भेदो,-पासना गृहभेदिनाम्;
भावपूजा तु साधूना,-भवेदोपासनात्मिका ८

ध्यानाष्टकम्-30

ध्याता ध्येयं तथा ध्यानं, त्रयं यस्यैकतां गतम्;
मुनेरनन्यचित्तस्य, तस्य दुःखं न विद्यते १

ध्यातान्तरात्मा ध्येयस्तु, परमात्मा प्रकीर्तितः;
ध्यानं यैकाग्र्यसंविद्धिः, समापत्तिस्तदेकता २

महाविव प्रतिच्छाया, समापत्तिः परात्मनः;
क्षीणवृत्तौ भवेद् ध्याना,-दन्तरात्मनि निर्मले ३

आपत्तिश्च ततः पुण्य,-तीर्थकृतकर्मबन्धतः;
तद्भावात्त्रिभुजत्वेन, संपत्तिश्च क्माद् भवेत् ४

उत्थं ध्यानइलाद्युक्तं, विंशतिस्थानकाद्यपि;
कष्टमात्रं त्वभव्याना,-मपि नो दुर्लभं भवे ५

चित्तेन्द्रियस्य धीरस्य, प्रशान्तस्य स्थिरात्मनः;
सुपासनस्य नासात्र,-न्यस्तनेत्रस्य योगिनः ६

रुद्धबाह्यमनोवृत्ते-धारणाधारया रयात्;
प्रसन्नस्याऽप्रमत्तस्य, सिद्धानन्दसुधाखिलः ७

साम्राज्यमप्रतिद्वन्द्व-मन्तरेव वितन्वतः;
ध्यानिनो नोपमा लोके, सदेवमनुजेऽपि हि ८

तपोऽष्टकम्-३१

- ज्ञानमेव बुधाः प्राहुः, कर्मणां तापनात्तपः;
 तदाभ्यन्तरमेवेष्टं, बाह्यं तद्दुपबृंहकम् १
- आनुस्रोतसिकी वृत्ति-बाह्यानां सुभशीलता;
 प्रातिस्रोतसिकी वृत्ति,-ज्ञानिनां परमं तपः २
- धनार्थिनां यथा नास्ति, शीततापादि दुःसहम्;
 तथा भवविरक्तानां, तत्त्वज्ञानार्थिनामपि ३
- सद्दुपायप्रवृत्ताना, -मुपेयमधुरत्वतः;
 ज्ञानिनां नित्यमानन्द, -वृद्धिरेव तपस्विनाम् ४
- एतथं य दुःखरूपत्वात्, तपो व्यर्थमितीच्छताम्;
 बौद्धानां निहता बुद्धि, -बौद्धानन्दाऽपरिक्षयात् ५
- यत्र ब्रह्म जिनायां य, कषायाणां तथा हतिः;
 सानुबन्धा जिनाज्ञा य, तत्तपः शुद्धमिष्यते ६
- तदेव हि तपः कार्यं, दुर्ध्यानं यत्र नो भवेत्;
 येन योगा न हीयन्ते, क्षीयन्ते नेन्द्रियाणि य ७
- मूलोत्तरगुणश्रेणि, -प्राज्यसाम्राज्य सिद्धये;
 बाह्यमाभ्यन्तरं येत्थं, तपः कुर्यान्महामुनिः ८

सर्वनयाष्टकम्-३२

- धावन्तोऽपि नयाः सर्वे, स्युर्भावे कृतविश्रमाः;
 यारित्रगुणालीनः स्या, -दिति सर्वनयाश्रितः १

- પૃથક્કનયા મિથઃ પક્ષ,-પ્રતિપક્ષકદર્શિતાઃ;
 સમવૃત્તિસુખાસ્વાદી, જ્ઞાની સર્વનયાશ્રિતઃ ૨
 નાપ્રમાણં પ્રમાણં વા, સર્વમધ્યવિશેષિતમ્;
 વિશેષિતં પ્રમાણં સ્યા,-દિતિ સર્વનયજ્ઞતા ૩
 લોકે સર્વનયજ્ઞાનાં, તાટસ્થ્યં વાપ્યનુગ્રહઃ;
 સ્યાત્ પૃથક્કનયમૂઢાનાં, સ્મયાર્તિર્વાતિવિગ્રહઃ ૪
 શ્રેયઃ સર્વનયજ્ઞાનાં, વિપુલં ધર્મવાદતઃ;
 શુષ્કવાદાદિવાદાચ્ચ, પરેષાં તુ વિપર્યયઃ ૫
 પ્રકાશિતં જિનાનાં યૈ,-ર્મતં સર્વનયાશ્રિતમ્;
 ચિત્તે પરિણતં ચેદં, યેષાં તેભ્યો નમો નમઃ ૬
 નિશ્ચયે વ્યવહારે ચ, ત્યક્ત્વા જ્ઞાને ચ કર્મણિ;
 એક પાક્ષિકવિશ્લેષ,-મારુઢાઃ શુદ્ધભૂમિકામ્ ૭
 અમૂઢલક્ષ્યાઃ સર્વત્ર, પક્ષપાતવિવર્જિતાઃ;
 જયન્તિ પરમાનન્દ-મયાઃ સર્વનયાશ્રયાઃ ૮

ઉપસંહાર

- પૂર્ણો મગ્નઃ સ્થિરોઽમોહો, જ્ઞાની શાન્તો જિતેન્દ્રિયઃ;
 ત્યાગી ક્રિયાપરસ્તૃપ્તો, નિર્લેપો નિઃસ્પૃહો મુનિઃ ૧
 વિદ્યાવિવેકસંપન્નો, મધ્યસ્થો ભયવર્જિતઃ;
 અનાત્મશંસકસ્તત્ત્વ,-દૃષ્ટિઃ સર્વસમૃદ્ધિમાન્ ૨

- ध्याता कर्मविपाकाना, -मुद्धिग्नो भव वारिधेः;
 लोकसंज्ञाविनिर्मुक्तः, शास्त्रदृग् निष्परिग्रहः ३
- शुद्धानुभववान् योगी, नियागप्रतिपत्तिमान्;
 भावार्थाध्यानतपसां, भूमिः सर्वनयाश्रितः ४
- स्पष्टं निष्टङ्कितं तत्त्व, -मष्टकैः प्रतिपन्नवान्;
 मुनिर्महोदयं ज्ञान, -सारं समधिगच्छति ५
- निर्विकारं निराबाधं, ज्ञानसारमुपेयुषाम्;
 विनिवृत्तपराशानां, भोक्षोऽत्रैव महात्मनाम् ६
- चित्तमाद्रीकृतं ज्ञान, -सारसारस्वतोर्भिभिः;
 नाप्नोति तीव्रमोहाग्नि, -प्लोषशोषकदर्थनाम् ७
- अचिन्त्या कापि साधूनां, ज्ञानसारगरिष्ठता;
 गतिर्ययोर्ध्वमेव स्या, -दधः पातः कदापि न ८
- क्लेशक्षयो हि मण्डूक, -यूर्णातुल्यः क्रियाकृतः;
 दग्धतयूर्णसदृशो, ज्ञानसारकृतः पुनः ९
- ज्ञानपूतां परेऽप्याहुः, क्रियां हेमघटोपमाम्;
 युक्तं तदपि तद्भावं, न यद्भ्रमग्नापि सोऽजति १०
- क्रियाशून्यं य यज्ज्ञानं, ज्ञानशून्या य या क्रिया;
 अनयोऽन्तरं ज्ञेयं, भानुपद्योतयोरिव ११
- यारित्रं विरतिः पूर्णा, ज्ञानस्योत्कर्ष एव हि;
 ज्ञानाद्वैतनये दृष्टि, -द्वेया तद्योगसिद्धये १२

ग्रन्थकृतप्रशस्तिः

सिद्धिं सिद्धपुरे पुरन्दरपुरस्पर्धावले लब्धवां-
 श्रियदीपोऽयमुद्धारसारमहसा दीपोत्सवे पर्वणि;
 अतद्द्भावनभावपावनमनश्च्यव्यश्च्यमत्कारिणां,
 तैस्तैर्दीपशतैः सुनिश्चयमतैर्नित्योऽस्तु दीपोत्सवः १

केषाञ्चिद्विषयज्वरातुरमहो यित्तं परेषां विषा-
 वेगोदककुतर्कमूर्च्छितमथान्येषां कुवैराग्यतः;
 लग्नालर्कमबोधकूपपतितं यास्ते परेषामपि,
 स्तोकाणां तु विकारभाररहितं, तज्ज्ञानसाराश्रितम् २

जातोद्रेकविवेकतोरणततौ धावत्यमातन्वति,
 हृद्गण्डे समयोयितः प्रसरति स्फीतश्च गीतध्वनिः;
 पूर्णानन्दघनस्य किं सहजया तद्द्वाग्यत्तद्ग्यात्व-
 नैतद्ग्रन्थमिषात् करग्रहमहश्चित्रं यरित्रश्रियः? ३

भावस्तोमपवित्रगोभयरसैर्दिप्तैव तूः सर्वतः,
 संसिक्ता समतोदकैरथ पथि न्यस्ता विवेकस्रजः;
 अध्यात्मा मृतपूर्णाकामकलशश्चकेऽत्र शास्त्रे पुरः,
 पूर्णानन्दघने पुरं प्रविशति स्वीयं कृतं मङ्गलम् ४

गच्छे श्रीविजयादिदेवसुगुरोः स्वच्छे गुणानां गणैः,
 प्रौढिं प्रौढिमघाम्नि ज्ञतविजयप्राज्ञाः परामैयरुः;
 तत्सातीर्थ्यभृतां नयादिविजयप्राज्ञोत्तमानां शिशोः,
 श्रीमन्त्रायविशारदस्य कृतिनामेषा कृतिः प्रीतये ५

वाचकेन्द्रोमास्वातिविरथितं श्रीप्रथमरतिप्रकरणम्

- नात्मेयाद्याः सिद्धार्थराजसूनुयरमाश्वरमद्रेडाः;
पञ्च नव दश य, दशविधधर्मविधिविदो जयन्ति जिनाः १
- जिनसिद्धायार्योपाध्यायान् प्रणिपत्य सर्वसाधूंश्च;
प्रथमरतिस्थैर्यार्थं वक्ष्ये जिनशासनात्किञ्चित् २
- यद्यप्यनन्तगमपर्यायार्थहेतुनयशब्दरत्नाढ्यम्;
सर्वज्ञशासनपुरं प्रवेष्टुमबहुश्रुतैर्दुःखम् ३
- श्रुतबुद्धिविभवपरिहीणकस्तथाप्यहमशक्तिमविचिन्त्य;
द्रमक एवावयवोऽहकमन्वेष्टुं तत्प्रवेशेषुः ४
- बहुभिर्जिनवयनार्णवपारगतैः कविवृषैर्महामतिभिः;
पूर्वमनेकाः प्रथिताः प्रथमजननशास्त्रपद्धतयः ५
- ताभ्यो विसृताः श्रुतवाक्पुलाङ्गिकाः प्रवयनाश्रिताः काश्चित्;
पारम्पर्याद्दुःखोषिकाः कृपणकेन संहृत्य ६
- तद्भक्तिबलार्पितया मयाप्यविमलाल्पया स्वमतिशक्त्या;
प्रथमेष्टतयानुसृता विरागमार्गैकपटिकेयम् ७
- यद्यप्यवगीतार्था न वा कठोरप्रकृष्टत्वावार्था;
सद्भिस्तथापि मय्यनुकम्पैकरसैरनुग्राह्याः ८
- कोऽत्र निमित्तं वक्ष्यति निसर्गमतिसुनिपुणोऽपि वाधन्यत;
दोषमलिनेऽपि सन्तो यद्गुणसारत्रलुणहक्षाः ९

- सद्धिः सुपरिगृहीतं यत्किञ्चिदपि प्रकाशतां याति;
 भलिनोऽपि यथा हरिः प्रकाशते पूर्णान्द्रस्थः १०
- बालस्य यथा वयनं कालमपि शोभते पितृसकाशे;
 तद्वत्सज्जनमध्ये प्रलपितमपि सिद्धिमुपयाति ११
- ये तीर्थकृतप्रणीता भावास्तदनन्तरैश्वर्यं परिकथिताः;
 तेषां बहुशोऽध्यनुकीर्तनं भवति पुष्टिकरमेव १२
- यद्वद्विषयातार्थं मन्त्रपद्ये न पुनरुक्तदोषोऽस्ति;
 तद्वद्रागविषयं पुनरुक्तमद्भुष्टमर्थपद्यम् १३
- यद्वदुपयुक्तपूर्वमपि त्रैलोक्यं सेव्यतेऽर्तिनाशाय;
 तद्वद्रागार्तिहरं बहुशोऽध्यनुयोज्यमर्थपद्यम् १४
- वृत्त्यर्थं कर्म यथा तदेव लोकः पुनः पुनः कुरुते;
 अत्र विरागवार्ताहेतुरपि पुनः पुनश्चिन्त्यः १५
- दृढतामुपैति वैराग्यभावेन येन येन भावेन;
 तस्मिंस्तस्मिन् कार्यः कायमनोवाग्भिरभ्यासः १६
- माध्यस्थ्यं वैराग्यं विरागता शान्तिरुपशमः प्रशमः;
 दोषक्षयः कषायविजयश्च वैराग्यपर्यायाः १७
- छ्छा मूर्च्छा कामः स्नेहो गार्धं ममत्वमडम्बिनन्दः;
 अमिलाष इत्यनेकानि रागपर्यायवयनानि १८
- ईर्ष्या रोषो दोषो द्वेषः परिवादमत्सरासूयाः;
 वैरप्रयुङ्गनाद्या नैके द्वेषस्य पर्यायाः १९

- रागद्वेषपरिगतो मिथ्यात्वोपहतकलुषया दृष्ट्या;
 पञ्चास्रवमलबहुलार्तरौद्रतीव्राभिसन्धानः २०
- कार्याकार्यविनिश्चयसङ्कलेशविशुद्धिलक्षणैर्भूढः;
 आहारभयपरिग्रहमैथुनसंज्ञाकलिग्रस्तः २१
- क्लिष्टाष्टकर्मबन्धनबद्धनिकायितगुरुर्गतिशतेषु;
 जन्ममरणैरजस्रं बहुविधपरिवर्तनाभ्रान्तः २२
- दुःखसहस्रनिरन्तरगुरुभाराकान्तकर्षितः करुणः;
 विषयसुभानुगततृषः कषायवक्तव्यतामेति २३
- स क्रोधमानमायालोभैरतिदुर्जयैः परामृष्टः;
 प्राप्नोति याननर्थान् कस्तानुदेष्टुमपि शक्तः २४
- क्रोधात्प्रीतिविनाशं मानाद्विनयोपघातमाप्नोति;
 शाठ्यात्प्रत्ययहानिं सर्वगुणविनाशनं लोभात् २५
- क्रोधः परितापकरः सर्वस्योद्वेगकारकः क्रोधः;
 वैरानुषङ्गजनकः क्रोधः क्रोधः सुगतिहन्ता २६
- श्रुतशीलविनयसंदूषणस्य धर्मार्थकामविघ्नस्य;
 मानस्य क्रोडवकाशं मुहूर्तमपि पण्डितो दधात् २७
- मायाशीलः पुरुषो यद्यपि न करोति किञ्चिदपराधम्;
 सर्पं धवाविश्वास्यो भवति तथाप्यात्मदोषहतः २८
- सर्वविनाशाश्रयिणः सर्वव्यसनैकराजमार्गस्य;
 लोभस्य क्रो मुभगतः क्षणमपि दुःखान्तरमुपेयात् २९

- એવં ક્રોધો માનો માયા લોભશ્ચ દુઃખહેતુત્વાત્;
 સત્વાનાં ભવસંસારદુર્ગમાર્ગપ્રણેતારઃ ૩૦
- મમકારાહકારાવેષાં મૂલં પદદ્વયં ભવતિ;
 રાગદ્વેષાવિત્યપિ તસ્યૈવાન્યસ્તુ પર્યાયઃ ૩૧
- માયાલોભકષાયશ્ચેત્યેતદ્રાગસંજિતં દ્વન્દ્વમ્;
 ક્રોધો માનશ્ચ પુનર્દ્વેષ ઇતિ સમાસનિર્દિષ્ટઃ ૩૨
- મિથ્યાદૃષ્ટ્યવિરમણપ્રમાદયોગાસ્તયોર્બલંદૃષ્ટમ્;
 તદ્દુપગૃહીતાવષ્ટવિધકર્મબન્ધસ્ય હેતૂ તૌ ૩૩
- સ જ્ઞાનદર્શનાવરણવેદ્યમોહાયુષાં તથા નામ્નઃ;
 ગોત્રાન્તરાયયોશ્ચેતિ કર્મબન્ધોડષ્ટધા મૌલઃ ૩૪
- પગ્ન્યનવદ્વયષ્ટાવિંશતિકશ્યતુઃષટ્કસપ્તગુણભેદઃ;
 દ્વિપગ્ન્યભેદ ઇતિ સપ્તનવતિભેદાસ્તથોત્તરતઃ ૩૫
- પ્રકૃતિરિયમનેકવિધા સ્થિત્યનુભાવપ્રદેશતસ્તસ્યાઃ;
 તીવ્રો મન્દો મધ્ય ઇતિ ભવતિ બન્ધોદયવિશેષઃ ૩૬
- તત્ર પ્રદેશબન્ધો યોગાત્તદનુભવનં કષાયવશાત્;
 સ્થિતિપાકવિશેષસ્તસ્ય ભવતિ લેશ્યાવિશેષેણ ૩૭
- તાઃ કૃષ્ણાનીલકાપોતતૈજસીપદ્મશુક્લનામાનઃ;
 શ્લેષ ઇવ વર્ણબન્ધસ્ય કર્મબન્ધસ્થિતિવિધાત્ર્યઃ ૩૮
- કર્મોદયાદ્ ભવગતિર્ભવગતિમૂલા શરીરનિર્વૃત્તિઃ;
 દેહાદિન્દ્રિયવિષયા વિષયનિમિત્તે ચ સુખદુઃખે ૩૯

- દુઃખદિદ્ સુખલિપ્સુમોહાન્ધત્વાદદષ્ટગુણદોષઃ ;
 યાં યાં કરોતિ ચેષ્ટાં તયા તયા દુઃખમાદત્તે ૪૦
- કલરિભિતમધુરગાન્ધર્વતૂર્યયોષિદ્વિભૂષણરવાઘૈઃ ;
 શ્રોત્રાવબદ્ધદ્વયો હરિણ ઇવ વિનાશમુપયાતિ ૪૧
- ગતિવિભ્રમેઙ્ગિતાકારહાસ્યલીલાકટાક્ષવિક્ષિપ્તઃ ;
 રૂપાવેશિતયક્ષુઃ શલભ ઇવ વિપદતે વિવશઃ ૪૨
- સ્નાનાઙ્ગરાગવર્તિકવર્ણકધૂપાધિવાસપટવાસૈઃ ;
 ગન્ધભ્રમિતમનસ્કો મધુકર ઇવ નાશમુપયાતિ ૪૩
- મિષ્ટાન્નપાનમાંસૌદનાદિમધુરરસવિષયગૃહ્ણાત્મા ;
 ગલયન્ત્રપાશબદ્ધો મીન ઇવ વિનાશમુપયાતિ ૪૪
- શયનાસનસમ્બાધનસુરતસ્નાનાનુલેપનાસક્તઃ ;
 સ્પર્શવ્યાકુલિતમતિર્ગજેન્દ્ર ઇવ બધ્યતે મૂઢઃ ૪૫
- એવમનેકે દોષાઃ પ્રણષ્ટશિષ્ટેષ્ટદૃષ્ટિચેષ્ટાનામ્ ;
 દુર્નિયમિતેન્દ્રિયાણાં ભવન્તિ બાધાકરા બહુશઃ ૪૬
- એકૈકવિષયસઙ્ગાદ્રાગદ્વેષાતુરા વિનષ્ટાસ્તે ;
 કિં પુનરનિયમિતાત્મા જીવઃ પગ્યેન્દ્રિયવશાર્તઃ ૪૭
- ન હિ સોડસ્તીન્દ્રિયવિષયો યેનાભ્યસ્તેન નિત્યતૃષિતાનિ ;
 તૃપ્તિં પ્રાપ્નુયુરક્ષાણ્યનેકમાર્ગપ્રલીનાનિ ૪૮
- કશ્ચિદ્શુભોડપિ વિષયઃ પરિણામવશાત્પુનર્ભવત્યશુભઃ ;
 કશ્ચિદ્શુભોડપિ ભૂત્વા કાલેન પુનઃ શુભીભવતિ ૪૯

- कारणवशेन यद्यत् प्रयोजनं जायते यथा यत्र;
 तेन तथा तं विषयं शुभमशुभं वा प्रकल्पयति ५०
- अन्येषां यो विषयः स्वाभिप्रायेण भवति तुष्टिकरः;
 स्वमतिविकल्पात्भिरतास्तमेव भूयो द्विषन्त्यन्ये ५१
- तानेवार्थान्द्विषतस्तानेवार्थान्प्रलीयमानस्य;
 निश्चयतोऽस्यानिष्टं न विद्यते किञ्चिद्विष्टं वा ५२
- रागद्वेषोपहतस्य केवलं कर्मबन्ध अवाप्त्यः;
 नान्यः स्वल्पोऽपि गुणोऽस्ति यः परत्रेह य श्रेयान् ५३
- यस्मिन्निन्द्रियविषये शुभमशुभं वा निवेशयति भावम्;
 रक्तो वा द्विष्टो वा स बन्धहेतुर्भवति तस्य ५४
- स्नेहात्म्यक्तशरीरस्य रेशुना श्लिष्यते यथा गात्रम्;
 रागद्वेषकिल्बन्धस्य कर्मबन्धो भवत्येवम् ५५
- अवं रागद्वेषौ मोहा मिथ्यात्वमविरतिश्चैव;
 अेभिः प्रमाद्योगानुगैः समादीयते कर्म ५६
- कर्ममयः संसारः संसारनिमित्तकं पुनर्दुःखम्;
 तस्माद्रागद्वेषाद्यस्तु भवसन्ततेर्भूलम् ५७
- अेतद्विषमहासज्ययज्जलं शक्यमप्रमत्तेन;
 प्रशमस्थितेन धनमप्युद्वेष्टयितुं निरवशेषम् ५८
- अस्य तु मूलनिबन्धं ज्ञात्वा तच्छेदनोद्यमपरस्य;
 दर्शनचारित्रतपःस्वाध्यायध्यानयुक्तस्य ५९

- प्राणवधानृतत्माषणपरधनमैथुनममत्वविरतस्य;
नवकोट्युद्गमशुद्धोऽप्यत्रयात्राधिकारस्य ५०
- जिनत्माषितार्थसद्भावत्वाविनो विदितलोकतत्त्वस्यं;
अष्टादशशीलाङ्गसहस्रधारणकृतप्रतिज्ञस्य ५१
- परिष्णाममपूर्वमुपागतस्य शुभभावनाध्यवसितस्य;
अन्योऽन्यमुत्तरोत्तरविशेषमभिपश्यतः समये ५२
- वैराग्यमार्गसम्प्रस्थितस्य संसारवासयकितस्य;
स्वहितार्थाभिरतमतेः शुभेयमुत्पद्यते चिन्ता ५३
- भवकोटीभिरसुलभं मानुष्यं प्राप्य कः प्रमादो मे;
न य गतमायुर्भूयः प्रत्येत्यपि देवराजस्य ५४
- आरोग्यायुर्बलसमुद्ययाश्वला वीर्यमनियतं धर्मै;
तल्लब्ध्वा हितकार्ये मयोद्यमः सर्वथा कार्यः ५५
- शास्त्रागमादृते न हितमस्ति न य शास्त्रमस्ति विनयमृतेः;
तस्माच्छास्त्रागमलिप्सुना विनीतेन भवितव्यम् ५६
- कुलरूपवयनयौवनधनमित्रैश्वर्यसम्पदपि पुंसाम्;
विनयप्रशमविडीना न शोभते निर्जलेव नदी ५७
- न तथा सुमहार्घ्यैरपि वस्त्राभरणैरलङ्कृतो भ्राति;
श्रुतशीलमूलनिकषो विनीतविनयो यथा भ्राति ५८
- गुर्वायत्ता यस्माच्छास्त्रारम्भा भवन्ति सर्वेऽपि;
तस्माद्गुर्वाराधनपरेण हितकाङ्क्षिणा भाव्यम् ५९

- धन्यस्योपरि निपतत्यहितसमायरषाधर्मनिर्वापी;
गुरुवदनमलयनिसृतो वयनसरसयन्दनस्पर्शः ७०
- दुष्प्रतिकारौ मातापितरौ स्वामी गुरुश्व्य लोकेऽस्मिन्;
तत्र गुरुरिहामुत्र य सुदुष्करतरप्रतीकारः ७१
- विनयफलं शुश्रूषा गुरुशुश्रूषाफलं श्रुतज्ञानम्;
ज्ञानस्य फलं विरतिर्विरतिफलं याश्रवनिरोधः ७२
- संवरफलं तपोबलमथ तपसो निर्जराफलं दृष्टम्;
तस्मात्क्रियानिवृत्तिः क्रियानिवृत्तेरयोगित्वम् ७३
- योगनिरोधाद्भवसन्ततिक्षयः सन्ततिक्षयान्मोक्षः;
तस्मात्कल्याणानां सर्वेषां भाजनं विनयः ७४
- विनयव्यपेतमनसो गुरुविद्वत्साधुपरिभवनशीलाः;
त्रुटिमात्रविषयसङ्गादृशरामरवन्निरुद्धिगनाः ७५
- केचित्सातद्धिरसातिगौरवात्साम्प्रतेक्षिणः पुरुषाः;
मोहात्समुद्रवायसवद्यमिषपरा विनश्यन्ति ७६
- ते जात्यडेतुदृष्टान्तसिद्धमविरुद्धमजरमलयकरम्;
सर्वज्ञवाग्रसायनमुपनीतं नाभिनन्दन्ति ७७
- यद्वत्कश्चित् क्षीरं मधुशर्करया सुसंस्कृतं हृद्यम्;
पित्तार्दितेन्द्रियत्वाद्वितथमतिर्भन्यते कटुकम् ७८
- तद्वन्निश्चयमधुरमनुकम्पया सद्भिर्भरभिलितं पथ्यम्;
तथ्यमवमन्यमाना रागद्वेषोदयोद्भृताः ७९

- जतिकुलरूपबललाभबुद्धिवाल्लभ्यकश्रुतमदान्याः;
 क्लीभाः परत्र येह य हितमथर्थं न पश्यन्ति ८०
- ज्ञात्वा भवपरिवर्तं जतीनां कोटिशतसहस्रेषु;
 हीनोत्तममध्यत्वं को जतिमदं बुधः कुर्यात् ८१
- नैकाज्जतिविशेषानिन्द्रियनिर्वृत्तिपूर्वकान्सत्त्वाः;
 कर्मवशाद्गच्छन्त्यत्र कस्य का शाश्वती जतिः ८२
- रुपबलश्रुतमतिशीलविभवपरिवर्जितांस्तथा दृष्ट्वा;
 विपुलकुलोत्पन्नानपि ननु कुलमानः परित्याज्यः ८३
- यस्याशुद्धं शीलं प्रयोजनं तस्य किं कुलमद्वेन;
 स्वगुणाल्भ्यलङ्कृतस्य हि किं शीलवतः कुलमद्वेन ८४
- कः शुक्लशोणितसमुद्भवस्य सततं यथापययिकस्य;
 रोगजरापाश्रयिणो मदावकाशोऽस्ति रुपस्य ८५
- नित्यं परिशीलनीये त्वङ्मांसाच्छादिते क्लृषपूर्णे;
 निश्चयविनाशघर्भिणि रुपे मदकारणं किं स्यात् ८६
- बलसमुदितोऽपि यस्मान्नरः क्षणेन विबलत्वमुपयाति;
 बलहीनोऽपि य बलवान् संस्कारवशात्पुनर्भवति ८७
- तस्मादनियतत्वात् बलस्य सम्यग्विभाव्य बुद्धिबलात्;
 मृत्युबले याबलतां मदं न कुर्याद्बलेनापि ८८
- उदयोपशमनिमित्तौ लाभालाभावनित्यकौ मत्वा;
 नालाभे वैकल्यं न य लाभे विस्मयः कार्यः ८९

- परशक्त्यभिप्रसादात्मकेन किञ्चिद्गुणभोगयोग्येन;
विपुलेनापि यतिवृषा लाभेन मदं न गच्छन्ति ८०
- ग्रहणोद्ग्राहणवकृतिवियारणार्थावधारणाद्येषु;
बुद्ध्यङ्गविधिविकल्पेष्वनन्तपर्यायवृद्धेषु ८१
- पूर्वपुरुषसिंहानां विज्ञानातिशयसागरानन्त्यम्;
श्रुत्वा साम्प्रतपुरुषाः कथं स्वबुद्ध्या मदं यान्ति ८२
- द्रमकैरिव यादृकर्मकमुपकारनिमित्तकं परजनस्य;
कृत्वा यद्बाललभ्यकमवाप्यते को मद्यस्तेन ८३
- गर्वं परप्रसादात्मकेन वाललभ्यकेन यः कुर्यात्;
तं वाललभ्यकविगमे शोकसमुदयः परामृशति ८४
- भाषतुषोपाख्यानां श्रुतपर्यायप्ररुपणां यैव;
श्रुत्वातिविस्मयकरं य विकरणां स्थूलभद्रमुनेः ८५
- सम्पर्कोद्यमसुलभं यरणाकरणासाधकं श्रुतज्ञानम्;
लब्ध्वा सर्वं मद्यहरं तेनैव मद्यः कथं कार्यः ८६
- भेतेषु मद्यस्थानेषु निश्चये न य गुणोऽस्ति कश्चिद्यद्यपि;
केवलमुन्माद्यः स्वहृद्यस्य संसारवृद्धिश्च ८७
- ज्ञत्यादिमद्योन्मत्तः पिशाचवदभवति दुःखितश्च्येड;
ज्ञत्यादिहीनतां परभवे य निःसंशयं लभते ८८
- सर्वमद्यस्थानानां भूलोद्घातार्थिना सदा यतिना;
आत्मगुणैरुत्कर्षः परपरिवादश्च सन्त्याज्यः ८९

- परपरिभवपरिवाद्यदात्मोत्कर्षाद्य बध्यते कर्म;
नीर्यैर्गात्रं प्रतिभवमनेकभवकोटिदुर्भोग्यम् १००
- कर्मोद्यनिर्वृत्तं हीनोत्तममध्यमं मनुष्याणाम्;
तद्विधमेव तिरश्च्यां योनिविशेषान्तरविविक्तम् १०१
- देशकुलदेहविज्ञानायुर्बलभोगभूतिवैषम्यम्;
दृष्ट्वा कथमिह विदुषां भवसंसारे रतिर्भवति १०२
- अपरिगणितगुणदोषः स्वपरोभवबाधको भवति यस्मात्।
पञ्चेन्द्रियबलविबलो रागद्वेषोद्यनिबद्धः १०३
- तस्माद्रागद्वेषत्यागे पञ्चेन्द्रियप्रशमने य;
शुभपरिणामावस्थितिहेतोर्यत्नेन घटितव्यम् १०४
- तत्कथमनिष्टविषयाभिकाङ्क्षिणा भोगिना वियोगो वै;
सुव्याकुलहृयेनापि निश्चयेनागमः कार्यः १०५
- आद्यवत्यभ्युदया मध्ये शृङ्गारहास्यदीप्तरसाः;
निकषे विषयां भीमत्सकरुणालज्जामयप्रायाः १०६
- यद्यपि निषेव्यमाणा मनसः परितुष्टिकारका विषयाः;
किंपाकङ्कलादनवद् भवन्ति पश्चादतिदुरन्ताः १०७
- यद्वच्छाकाष्टादशमन्नं बहुभक्ष्यपेयवत्स्वादु;
विषसंयुक्तं भुक्तं विपाककाले विनाशयति १०८
- तद्वदुपचारसम्भूतरम्यकरागरससेविता विषयाः;
भवशतपरम्परास्वपि दुःखविपाकानुबन्धकराः १०९

- અપિ પશ્યતાં સમક્ષં નિયતમનિયતં પદે પદે મરણમ્;
 યેષાં વિષયેષુ રતિર્ભવતિ ન તાન્માનુષાન્ ગણાયેત્ ૧૧૦
 વિષયપરિણામનિયમો મનોડનુકૂલવિષયેષ્વનુપ્રેક્ષ્ય;
 દ્વિગુણોડપિ ચ નિત્યમનુગ્રોડનવદ્યશ્ચ સઙ્ચિન્ત્ય: ૧૧૧
 ઇતિ ગુણદોષવિપર્યાસદર્શનાદ્વિષયમૂર્ચ્છિતો હ્યાત્મા;
 ભવપરિવર્તનભિરુભિરાચારમવેક્ષ્ય: પરિરક્ષ્ય: ૧૧૨
 સમ્યક્ત્વજ્ઞાનચારિત્રતપોવીર્યાત્મકો જિનૈ: પ્રોક્ત:;
 પગ્યવિધોડયં વિધિવત્સાધ્વાચાર: સમનુગમ્ય: ૧૧૩
 ષડ્જીવકાયયતના લૌકિકસન્તાનગૌરવત્યાગ:;
 શીતોષ્ણાદિપરીષદ્વિજય: સમ્યક્ત્વમવિકમ્પ્યમ્ ૧૧૪
 સંસારાદુદ્ધેગ: ક્ષપણોપાયશ્ચ કર્મણાં નિપુણ:;
 વૈયાવૃત્યોદ્યોગ: તપોવિધિર્યોષિતાં ત્યાગ: ૧૧૫
 વિધિના ભૈક્ષ્યગ્રહણં સ્ત્રીપશુપણ્ડકવિવર્જિતા શય્યા;
 ઈર્યાભાષામ્બરભાજનૈષણાવગ્રહા: શુદ્ધા: ૧૧૬
 સ્થાનનિષદ્યાવ્યુત્સર્ગશબ્દરુપક્રિયા: પરાન્યોડન્યા;
 પગ્યમહાવ્રતદાઢ્યં વિમુક્તતા સર્વસડ્ગેભ્ય: ૧૧૭
 સાધ્વાચાર: ખલ્વયમષ્ટાદશપદ્સહસ્રપરિપઠિત:;
 સમ્યગનુપાલ્યમાનો રાગાદીન્મૂલતો હન્તિ ૧૧૮
 આચારાધ્યયનોક્તાર્થભાવનાચરણગુપ્તહૃદયસ્ય;
 ન તદદસ્તિ કાલવિવરં યત્ર ક્વચનાભિભવનં સ્યાત્ ૧૧૯

- पैशायिकभाष्यान् श्रुत्वा गोपायनं च कुलवध्वाः;
 संयमयोगैरात्मा निरन्तरं व्यापृतः कार्यः १२०
- क्षणविपरिणामधर्मा मर्त्यानामृद्धिसमुद्ययाः सर्वे;
 सर्वे च शोकजनकाः संयोगा विप्रयोगान्ताः १२१
- भोगसुखैः किमनित्यैर्भयबहुलैः काङ्क्षितैः परायतैः;
 नित्यमभयमात्मस्थं प्रशमसुखं तत्र यतितव्यम् १२२
- यावत्स्वविषयलिप्सोरडक्षसमूहस्य येष्टयते तुष्टौ;
 तावत्तस्यैव जये वरतरमशठं कृतो यत्नः १२३
- यत्सर्वविषयकाङ्क्षोद्भवं सुखं प्राप्यते सरागेषा;
 तदनन्तकोटिगुणितं मुधैव लभते विगतरागः १२४
- छष्टवियोगाप्रियसम्प्रयोगकाङ्क्षासमुद्भवं दुःखम्;
 प्राप्नोति यत्सरागो न संस्पृशति तद्विगतरागः १२५
- प्रशमितवेदकषायस्य हास्यरत्यरतिशोकनिवृत्तस्य;
 भयकुत्सानिरत्तिलवस्य यत्सुखं तत्कुतोऽन्येषाम् १२६
- सम्यग्दृष्टिर्ज्ञानी ध्यानतपोबलयुतोऽप्यनुपशान्तः;
 तं लभते न गुणं यं प्रशमगुणमुपासितो लभते १२७
- नैवास्ति राजराजस्य तत्सुखं नैव देवराजस्य;
 यत्सुखमिहैव साधोर्लोकव्यापाररहितस्य १२८
- सन्त्यज्य लोकयिन्तामात्मपरिज्ञानयिन्तनेऽभिरतः;
 जितलोभरोषमदनः सुखमास्ते निर्जरः साधुः १२९

- या येह लोकवार्ता शरीरवार्ता तपस्विनां या य; .
 सद्धर्मयरणवार्तानिमित्तकं तद्द्वयमपीष्टम् १३०
- लोकः भल्वाधारः सर्वेषां ब्रह्मचारिणां यस्मात्;
 तस्माल्लोकविरुद्धं धर्मविरुद्धं य सन्त्याज्यम् १३१
- देहो नासाधनको लोकाधिनानि साधनान्यस्य;
 सद्धर्मानुपरोधात्तस्माल्लोकोऽभिगमनीयः १३२
- दोषेणानुपकारी भवति परो येन येन विद्विष्टः;
 स्वयमपि तदोषपदं सदा प्रयत्नेन परिहार्यम् १३३
- पिण्डेषणानिरुक्तः कल्याकल्पस्य यो विधिः सूत्रे;
 ग्रहणोपभोगनियतस्य तेन नैवाऽऽमयभयं स्यात् १३४
- ब्रह्मलेपाक्षोपाङ्गवदसङ्गयोगभरमात्रयात्रार्थम्;
 पन्नग छवाभ्यवहरेद्दहारं पुत्रपलवस्य १३५
- गुणवदमूर्छितमनसा तद्विपरीतमपि याप्रदुष्टेन;
 दारुपमधृतिर्भवात् कल्पमास्वाद्यमास्वाद्यम् १३६
- कालं क्षेत्रं मात्रां सात्त्यं द्रव्यगुरुलाघवं स्वबलम्;
 ज्ञात्वा योऽभ्यवहार्यं भुङ्क्ते किं भेषजैस्तस्य १३७
- पिण्डः शय्या वस्त्रैषणादि पात्रैषणादि यस्यान्यत्;
 कल्याकल्पं सद्धर्मदेहरक्षानिमित्तोत्कम् १३८
- कल्याकल्पविधिज्ञः संविग्नसहायको विनीतात्मा;
 दोषमदिनेऽपि लोके प्रविहरति मुनिर्निरुपलेपः १३९

- यद्वत्पङ्काधारमपि पङ्कजं नोपलिप्यते तेन;
धर्मोपकरणैश्चतुर्वपुरपि साधुरलेपकस्तद्वत् १४०
- यद्वत्तुरगः सत्स्वप्यात्परशिवित्पूषणेष्वनभिषत्कः;
तद्वदुपग्रहवानपि न सङ्गमुपयाति निर्ग्रन्थः १४१
- ग्रन्थः कर्माष्टविधं मिथ्यात्वाविरतिदुष्टयोगाश्रयः;
तज्जयहेतोरशठं संयतते यः स निर्ग्रन्थः १४२
- यज्ज्ञानशीलतपसामुपग्रहं निग्रहं य द्रोषाणाम्;
कल्पयति निश्चये यत्तत्कल्प्यमकल्प्यमवशेषम् (-शिष्टम्?) . १४३
- यत्पुनरुपघातकरं सम्यक्त्वज्ञानशीलयोगानाम्;
तत्कल्प्यमप्यकल्प्यं प्रवयनकुत्साकरं यय्य १४४
- किञ्चिच्छुद्धं कल्प्यमकल्प्यं स्यात्स्यादकल्प्यमपि कल्प्यम्;
पिण्डः शय्या वस्त्रं पात्रं वा भेषजघ्नं वा १४५
- देशं कालं पुरुषमवस्थामुपयोगशुद्धपरिणामान्;
प्रसमीक्ष्य भवति कल्प्यं नैकान्तात्कल्पते कल्प्यम् १४६
- तच्चिन्त्यं तद्भाष्यं तत्कार्यं भवति सर्वथा यतिना;
नात्मपरोभयबाधकमिह यत्परतश्च सर्वाद्धम् १४७
- सवार्थेष्विन्द्रियसङ्गतेषु वैराग्यमार्गविधनेषु;
परिसङ्ख्यानं कार्यं कार्यं परमिच्छता नियतम् १४८
- भावयितव्यमनित्यत्वमशरणात्वं तथैकताडन्यत्वे;
अशुचित्वं संसारः कर्मास्रवसंवरविधिश्च १४९

निर्जरालोकविस्तरधर्मस्वाभ्याततत्वचिन्ताश्रय;	
बोधे: सुदुर्लभत्वं य भावनी द्वादश विशुद्धाः	१५०
उष्टजनसंप्रयोगद्विविषयसुभसंपदस्तथारोग्यम्;	
देहश्रय यौवनं जिवितं य सर्वाण्यनित्यानि	१५१
जन्मजरामरणभयैरभिद्रुते व्याधिवेदनाग्रस्ते;	
जिनवरवचनादन्यत्र नास्ति शरणां क्वचिद्लोके	१५२
अेकस्य जन्ममरणे गतयश्रय शुभाशुभा भवावर्त;	
तस्मादाकादिकहितभेकेनैवात्मनः कार्यम्	१५३
अन्योऽहं स्वजनात्परिजनाय्य विभवाच्छरीरकाय्येति;	
यस्य नियता मतिरियं न बाधते तं हि शोककलिः	१५४
अशुचिकरणसामर्थ्यादाद्युत्तरकारणाशुचित्वाय्य;	
देहस्याशुचिभावः स्थाने स्थाने भवति चिन्त्यः	१५५
माता भूत्वा द्रुहिता भगिनी भार्या य भवति संसारे;	
प्रजति सुतः पितृतां भ्रातृतां पुनः शत्रुतां यैव	१५६
मिथ्यादृष्टिरविरतः प्रमादवान् यः कषायदण्डरुचिः;	
तस्य तथाश्रवकर्मणि यतेत तन्निग्रहे तस्मात्	१५७
या पुण्यपापयोरग्रलक्षे वाक्कायमानसी वृत्तिः;	
सुसमाहितो हितः संवरो वरददेशितश्चिन्त्यः	१५८
यद्विशोषणाद्दुपयितोऽपि यत्नेन ज्यते द्रोषः;	
तद्वत्कर्मोपयितं निर्जरयति संवृतस्तपसा	१५९

लोकस्याधस्तिर्यग्वियिन्तयेदूर्ध्वमपि य बाहल्यम्;	
सर्वत्र जन्मरक्षो रुपिद्रव्योपयोगांश्च	१५०
धर्मोऽयं स्वाभ्यातो जगद्धितार्थं जिनेर्जितारिगणैः;	
येऽत्र रतास्ते संसारसागरं लीलयोत्तीर्णाः	१५१
मानुष्यकर्मभूम्यार्यदेशकुलकल्पतायुरुपलब्धौ;	
श्रद्धाकथकश्रवणेषु सत्स्वपि सुदुर्लभा बोधिः	१५२
तां दुर्लभां भवशतैर्लब्ध्वाऽप्यतिदुर्लभा पुनर्विरतिः;	
मोहाद्रागात्कापथविलोकनाद्गौरववशाच्च	१५३
तत्राप्य विरतिरत्नं विरागमार्गविजयो दुरधिगम्यः;	
छन्द्रीयकषायगौरवपरीषदसपत्नविधुरेषा	१५४
तस्मात्परीषदछन्द्रीयगौरवगणनायकाङ्कषायरिपून्;	
क्षान्तिबलमार्दवार्जवसन्तोषैः साधयेद्वीरः	१५५
सञ्चिन्त्य कषायाणामुद्यनिमित्तमुपशान्तिहेतुं य;	
त्रिकरणशुद्धमपि तयोः परिहारसेवने कार्ये	१५६
सेव्यः क्षान्तिमार्दवमार्जवशौचे य संयमत्यागौ;	
सत्यतपो ब्रह्माडिञ्चन्यानीत्येष धर्मविधिः	१५७
धर्मस्य दया मूलं न याक्षभावान् दयां समादत्ते;	
तस्माद्यः क्षान्तिपरः स साधयत्युत्तमं धर्मम्	१५८
विनयायत्ताश्च गुणाः सर्वे विनयश्च मार्दवायत्तः;	
यस्मिन्मार्दवमभिलं स सर्वगुणामाकृत्वमाप्नोति	१५९

- नाडनार्जवो विशुध्यति न धर्मभाराधयत्यशुद्धात्मा;
 धर्मादृते न भोक्षो भोक्षात्परमं सुखं नान्यत् १७०
- यद्रव्योपकरणभक्तपानदेहाधिकारकं शौचम्;
 तद्भवति भावशौचानुपरोधाद्यत्नतः कार्यम् १७१
- पञ्चास्रवाद्विरमणं पञ्चेन्द्रियनिग्रहः कषायजयः;
 दृष्टत्रयविरतिश्चेति संयमः सप्तदशभेदः १७२
- बान्धवधनेन्द्रियसुप्तत्यागत्यक्तभयविग्रहः साधुः;
 त्यक्तात्मा निर्ग्रन्थस्त्यक्ताः लङ्कारममकारः १७३
- अविसंवादनयोगः कायमनोवा गृह्णता यैव;
 सत्यं यतुर्विधं तस्य जिनवरमतेऽस्ति नान्यत्र १७४
- अनशनमूनोदरता वृत्तेः संक्षेपणं रसत्यागः;
 कायक्लेशः संलीनतेति बाह्यं तपः प्रोक्तम् १७५
- प्रायश्चित्तध्याने वैयावृत्यविनयावथोत्सर्गः;
 स्वाध्याय इति तपः षट्प्रकारमाभ्यतरं भवति १७६
- दिव्यात्कामरतिसुभातृत्रिविधं त्रिविधेन विरतिरिति नवकं;
 औदारिकाद्यपि तथा तद् ब्रह्माष्टादशविकल्पम् १७७
- अध्यात्मविदो मूर्च्छां परिग्रहं वर्णयन्ति निश्चयतः;
 तस्माद्द्वैराग्येप्सोराकिञ्चन्यं परो धर्मः १७८
- दशविधधर्मानुष्ठायिनः सद्य रागद्वेषभोडानाम्;
 दृढबुद्धयानामपि भवत्युपशमोऽल्पकालेन १७९

- भमकाराहङ्कारत्यागादतिदुर्जयोद्धतप्रबलान्;
 हन्ति परीषहगौरवकषायदण्डेन्द्रियव्यूहान् १८०
 प्रवयनभक्तिः श्रुतसम्पद्दुद्यमो व्यतिकरश्च संविग्नैः;
 वैराग्यमार्गसद्भावभावधीस्थैर्यजनकानि १८१
 आक्षेपणीं विक्षेपणीं विमार्गबाधनसमर्थविन्यासां;
 श्रोतृजनश्रोत्रमनःप्रसादजननीं यथा जननीम् १८२
 संवेदनीं य निर्वेदनीं य धर्म्यां कथां सदा कुर्यात्;
 स्त्रीभक्तयौरजनपदकथाश्च दूरात्परित्याज्याः १८३
 यावत्परगुणदोषपरिकीर्तने व्यापृतं मनो भवति;
 तावद्धरं विशुद्धे ध्याने व्यग्रं मनः कर्तुम् १८४
 शास्त्राध्ययने याध्यापने य सञ्चिन्तने तथात्मनि य;
 धर्मकथने य सततं यत्नः सर्वात्मना कार्यः १८५
 शास्विति वाग्विधिविद्विभर्धातुः पापठयतेऽनुशिष्टवर्थः;
 त्रैडिति य पालनार्थे विनिश्चितः सर्वशब्दविदाम् १८६
 यस्मारागद्वेषोद्धतचित्तान् समनुशास्ति सद्धर्मैः;
 सन्त्रायते य दुःखाच्छास्त्रमिति निरुच्यते सद्भिः १८७
 शासनसामर्थ्येन तु सन्त्राणबलेन यानवद्येन;
 युक्तं यत्तच्छास्त्रं तस्यैतत्सर्वविद्वयनम् १८८
 ज्वाडज्वाः पुण्यं पापास्रवसंहराः सनिर्जरणाः;
 बन्धो भोक्ष्यते सम्यक् चिन्त्या नव पदार्थाः १८९

- ज्ञवा मुक्ताः संसारिणश्च संसारिणस्त्वनेकविधाः;
 लक्षणतो विज्ञेया द्वित्रियतुःपञ्चषट्भेदाः १८०
 द्विविधाश्चरायराभ्यास्त्रिविधाः स्त्रीपुंनपुंसका ज्ञेयाः;
 नारकतिर्यग्मानुषदेवाश्चतुर्विधाः प्रोक्ताः १८१
 पञ्चविधास्त्वेकद्वित्रियतुःपञ्चन्द्रियास्तु निर्दिष्टाः;
 क्षित्यम्भुवस्निपवनतरवस्त्रसाश्चेति षट्भेदाः १८२
 अेवमनेकविधानामेकैको विधिरनन्तपर्यायः;
 प्रोक्तः स्थित्यवगाहज्ञानदर्शनाद्विपर्यायैः १८३
 सामान्यं षडु लक्षणमुपयोगो भवति सर्वज्ञवानाम्;
 साकारोऽनाकारश्च सोऽष्टभेदश्चतुर्धा य १८४
 ज्ञानाज्ञाने पञ्चत्रिविकल्पे सोऽष्टधा तु साकारः;
 यक्षुरयक्षुरवधिकेवलदृग्विषयस्त्वनाकारः १८५
 भावा भवन्ति ज्ञवस्यौद्यिकः पारिणामिकश्चैव;
 औपशमिकः क्षयोत्थः क्षयोपशमजश्च पञ्चैते १८६
 ते यैकविंशतित्रिद्विनवाष्टादशविधाश्च विज्ञेयाः;
 षष्ठश्च सान्निपातिक छत्यन्धः पञ्चदशभेदः १८७
 अेभिर्भावैः स्थानं गतिमिन्द्रियसंपदः सुखं दुःखम्;
 सम्प्राप्नोतीत्यात्मा सोऽष्टविकल्पः समासेन १८८
 द्रव्यं कषाययोगा-वुपयोगो ज्ञानदर्शने येति;
 यारित्रं वीर्यं ये-त्यष्टविधा मार्गणा तस्य १८९

- शुवाशुवानां द्रव्यात्मा सकषायिणां कषायात्मा;
 योगः सयोगिनां पुनरुपयोगः सर्वशुवानाम् २००
 ज्ञानं सम्यग्दृष्टेर्दर्शनमथ भवति सर्वशुवानाम्;
 यारित्रं विरतानां तु सर्वसंसारिणां वीर्यम् २०१
 द्रव्यात्मेत्युपचारः सर्वद्रव्येषु नयविशेषेण;
 आत्मादेशादात्मा भवत्यनात्मा परादेशात् २०२
 अ एवं संयोगाल्पबहुत्वाद्यैर्नैकशः स परिभृग्यः;
 शुवस्यैतत्सर्वं स्वतत्त्वमिह लक्षणैर्दृष्टम् २०३
 उत्पादविगमनित्यत्वलक्षणं यत्तदस्ति सर्वमपि;
 सदसद्वा भवतीत्यन्यथार्पितानर्पितविशेषात् २०४
 योऽर्थो यस्मिन्नात्भूत् साभ्रतकाले य दृश्यते तत्र;
 तेनोत्पादस्तस्य विगमस्तु तस्माद्विपर्यासः २०५
 साभ्रतकाले यानागते य यो यस्य भवति सम्बन्धी;
 तेनाविगमस्तस्येति स नित्यस्तेन भावेन २०६
 धर्माधर्माकाशानि पुद्गलाः काल एव याऽशुवाः;
 पुद्गलवर्जमरुपं तु त्रुपिणः पुद्गला प्रोक्ताः २०७
 द्रव्यादिप्रदेशवन्तो यावदनन्तप्रदेशिकाः स्कन्धाः;
 परमाणुरप्रदेशो वर्णादिगुणेषु भ्रजनीयः २०८
 भावे धर्माधर्माभ्रकालाः पारिणामिके ज्ञेयाः;
 उदयपरिणामि त्रुपं तु सर्वभावानुगा शुवाः २०९

- જીવાજીવા દ્રવ્યમિતિ ષડ્વિધં ભવતિ લોકપુરુષોડયમ્;
 વૈશાખસ્થાનસ્થ: પુરુષ ઇવ કટિસ્થકરયુગ્મ: ૨૧૦
 તત્રાધોમુખમલ્લકસંસ્થાનં વર્ણયન્ત્યધોલોકમ્;
 સ્થાલમિવ ચ તિર્યગ્લોકમૂર્ધ્વમથ મલ્લકસમુદ્ભમ્ ૨૧૧
 સપ્તવિધોડધોલોકસ્તિર્યગ્લોકો ભવત્યનેકવિધઃ;
 પગ્યદશવિધાન: પુન-રૂર્ધ્વલોક: સમાસેન ૨૧૨
 લોકાલોકવ્યાપકમાકાશં મર્ત્યલૌકિક: કાલઃ;
 લોકવ્યાપિ ચતુષ્ટયમવશેષં ત્વેકજીવો વા ૨૧૩
 ધર્માધર્માકાશાન્યેકૈકમત: પરં ત્રિકમનન્તમ્;
 કાલં વિનાસ્તિકાયા જીવમૃતે ચાપ્યકર્તૃણિ ૨૧૪
 ધર્મો ગતિસ્થિતિમતાં દ્રવ્યાણાં ગત્યુપગ્રહવિધાતા;
 સ્થિત્યુપકર્તાડધર્મોડવકાશદાનોપકૃદ્ગગનમ્ ૨૧૫
 સ્પર્શરસગન્ધવર્ણા: શબ્દો બન્ધશ્ચ સૂક્ષ્મતા સ્થૌલ્યમ્;
 સંસ્થાનં.ભેદતમશંઠાયોદ્યોતાતપશ્યેતિ ૨૧૬
 કર્મશરીરભ્રમોવાગ્વિચેષ્ટિતોચ્છ્વાસદ્ગુ:ખસુખદા: સ્યુઃ;
 જીવિતમરણોપગ્રહકરાશ્ચ સંસારિણા: સ્કન્ધા: ૨૧૭
 પરિણામવર્તનાવિધિપરાપરત્વગુણલક્ષણા: કાલઃ;
 સમ્યક્ત્વજ્ઞાનચારિત્ર વીર્યશિક્ષાગુણા જીવા: ૨૧૮
 પુદ્ગલકર્મ શુભં ચત્તત્પુણ્યમિતિ જિનશાસને દૃષ્ટમ્;
 યદશુભમથ તત્પાપમિતિ ભવતિ સર્વજનિર્દિષ્ટમ્ ૨૧૯

- योगः शुद्धः पुण्याश्रवस्तु पापस्य तद्विपर्यासः;
वाक्कायमनोगुप्तिर्निराश्रवः संवरस्तूक्तः २२०
- संवृततपउपधानात्तु निर्जरा कर्मसन्ततिबन्धः;
बन्धवियोगो भोक्षस्त्विति संक्षेपान्नवपदार्थाः २२१
- अतेष्वध्यसायो योऽर्थेषु विनिश्चयेन तत्त्वमिति;
सम्यग्दर्शनमेतत्तु तन्निर्गर्गादधिगमाद्वा २२२
- शिक्षागमोपदेशश्रवणान्येकार्थिकान्यधिगमस्य;
अकार्यः परिणामो भवति निर्गर्गः स्वभावश्चः २२३
- अतत्सम्यग्दर्शनमनधिगमविपर्ययौ तु मिथ्यात्वम्;
ज्ञानमथ पञ्चभेदं तत्प्रत्यक्षं परोक्षं च २२४
- तत्र परोक्षं द्विविधं श्रुतमात्मिनिबोधिकं च विज्ञेयम्;
प्रत्यक्षं त्ववधिमनःपर्यायौ केवलं येति २२५
- अेषामुत्तरभेदविषयादितिर्भवति विस्तराधिगमः;
अेकादीन्येकस्मिन् भाज्यानि त्वायतुर्भ्यं षति २२६
- सम्यग्दृष्टेर्ज्ञानं सम्यग्ज्ञानमिति नियमतः सिद्धम्;
आद्यत्रयमज्ञानमपि भवति मिथ्यात्वसंयुक्तम् २२७
- सामायिकमित्याद्यं छेदोपस्थापनं द्वितीयं तु;
परिहारविशुद्धिः सूक्ष्मसम्परायं यथाभ्यातम् २२८
- इत्येतत्पञ्चविधं चारित्रं भोक्षसाधनं प्रवरम्;
नैकैरनुयोगनयप्रमाणा मार्गैः समनुगम्यम् २२९

- सम्यक्त्वज्ञानयारित्रसम्पदः साधनानि भोक्षस्य;
तास्वेकतरात्मावेऽपि भोक्षमार्गोऽप्यसिद्धिकरः २३०
- पूर्वद्वयसम्पद्यपि तेषां भजनीयमुत्तरं भवति;
पूर्वद्वयलाभः पुनरुत्तरलाभे भवति सिद्धः २३१
- धर्मावश्यकयोगेषु भावितात्मा प्रमाद्यपरिवर्ण;
सम्यक्त्वज्ञानयारित्राणामाराधको भवति २३२
- आराधनास्तु तेषां तिस्त्रस्तु जघन्यमध्यमोत्कृष्टाः;
जन्मभिरष्टत्र्यैकैः सिध्यन्त्याराधकास्तासाम् २३३
- तासामाराधनतत्परेण तेष्वेव भवति यतितव्यम्;
यतिना तत्परजिनभक्त्युपग्रहसमाधिकरणेन २३४
- स्वगुणाभ्यासरतमतेः परवृत्तान्तान्धमूकबधिरस्य;
मदमदनमोहमत्सररोषविषादैरधृष्यस्य २३५
- प्रशमाव्याबाधसुषुप्तात्मिकाङ्गिक्षणः सुस्थितस्य सद्धर्मे;
तस्य किमौपम्यं स्यात् सदेवमनुजेऽपि लोकेऽस्मिन् २३६
- स्वर्गसुषुप्तानि परोक्षाण्यत्यन्तपरोक्षमेव भोक्षसुषुप्तम्;
प्रत्यक्षं प्रशमसुषुप्तं न परवशं न य व्ययप्राप्तम् २३७
- निर्जितमदमदनानां वाक्कायमनोविकाररहितानाम्;
विनिवृत्तराशानामिहैव भोक्षः सुविहितानाम् २३८
- शब्दादिविषयपरिणाममनित्यं दुःखमेव य ज्ञात्वा;
ज्ञात्वा य रागद्वेषात्मकानि दुःखानि संसारे २३९

- स्वशरीरेऽपि न रञ्जयति शत्रावपि न प्रदोषमुपयाति;
 रोगजरामरणात्मयैरव्यथितो यः स नित्यसुधी २४०
- धर्मध्यानाभिरतस्त्रिदण्डविरतस्त्रिगुप्तिगुप्तात्मा;
 सुषमास्ते निर्द्वंद्वो जितेन्द्रियपरीषलकषायः २४१
- विषयसुषुन्निरभिलाषः प्रशमगुणगणात्म्यलङ्कृतः साधुः;
 द्योतयति यथा न तथा सर्वाण्युदाहित्यतेजसि २४२
- (सम्यग्दृष्टिर्ज्ञानी विरतितपोबलयुतोऽप्यनुपशान्तः;
 तं न लभते गुणं यं प्रशमगुणमुपाश्रितो लभते)
 सम्यग्दृष्टिर्ज्ञानी विरतितपोध्यानभावनायोगैः;
 शालाङ्गसहस्राष्टादशकमयत्नेन साधयति २४३
- धर्माद्भूम्यादीन्द्रियसंज्ञात्म्यः करुणतश्च योगाश्च;
 शीलाङ्गसहस्राष्टामष्टादशकस्यास्ति निष्पत्तिः २४४
- शीलार्णवस्य पारं गत्वा संविग्नसुगममार्गस्य;
 धर्मध्यानमुपगतो वैराग्यं प्राप्नुयाद्योग्यम् २४५
- आज्ञाविययमपायविययं य सद्दधानयोगमुपसृत्य;
 तस्माद्विपाकविययमुपयाति संस्थानविययं य २४६
- आप्तवयनं प्रवयनं याज्ञाविययस्तदर्थनिर्णयनम्;
 आश्रवविकथागौरवपरीषलाद्यैरपायस्तु २४७
- अशुभशुभकर्मविपाकानुयिन्तनार्थो विपाकविययः स्यात्;
 द्रव्यक्षेत्राकृत्यनुगमनं संस्थानविययस्तु २४८

- जिनवरवयनगुणगणं सञ्चिन्तयतो वधाघापायांश्च;
 कर्मविपाकान् विविधान् संस्थानविधीननेकांश्च २४८
 नित्योद्विग्नस्यैवं क्षमाप्रधानस्य निरत्निमानस्य;
 धुतमायाकलिमलनिर्मलस्य जितसर्वतृष्णास्य २५०
 तुल्यारण्यकुलाकुलविविक्तबन्धुजनशत्रुवर्गस्य;
 समवासीयन्दनकल्पनप्रदेहादिदेहस्य २५१
 आत्मारामस्य सतः समतृणमणिमुक्तलेष्टुकनकस्य;
 स्वाध्यायध्यानपरायणस्य दृढमप्रमत्तस्य २५२
 अध्यवसायविशुद्धेः प्रशस्तयोगैर्विशुद्ध्यमानस्य;
 यारित्रशुद्धिमत्र्यामवाप्य लेश्याविशुद्धिं य २५३
 तस्यापूर्वकरणमथ घातिकर्मक्षयैकदेशात्थम्;
 ऋद्धिप्रवेकविभ्रववदुपजातं जातभद्रस्य २५४
 सातर्द्धिरसेष्वगुरुःप्राप्यर्द्धिविभूतिमसुलभामन्यैः;
 सक्तः प्रशमरतिसुभे न भजति तस्यां मुनिः सङ्गम् ... २५५
 या सर्वसुरवरर्द्धिविस्मयनीयापि साडनगारर्द्धः;
 नार्धति सहस्रभागं कोटिशतसहस्रगुणितापि २५६
 तज्जयमवाप्य जितविघ्नरिपुर्भवशतसहस्रदुष्प्रापम्;
 यारित्रमथाप्यातं संप्राप्तस्तीर्थकृतुल्यम् २५७
 शुक्लध्यानाद्यद्वयमवाप्य कर्माष्टकप्रणेतारम्;
 संसारमूलबीजं मूलाद्गुन्मूलयति मोहम् २५८

पूर्वं करोत्यनन्तानुबन्धिनाम्नां क्षयं कषायाज्ञाम्;
 मिथ्यात्वमोडगहनं क्षपयति सम्यक्त्वमिथ्यात्वम् २५८
 सम्यक्त्वमोडनीयं क्षपयत्यष्टावतः कषायांश्व्य;
 क्षपयति ततो नपुंसकवेदं स्त्रीवेदमथ तस्मात् २५०
 हास्यादि ततः षट्कं क्षपयति तस्माच्च पुरुषवेदमपि;
 संज्वलनानपि हत्वा प्राप्नोत्यथ वीतरागत्वम् २५१
 सर्वोद्घातितमोडो निहतक्लेशो यथा हि सर्वज्ञः;
 भात्यनुपलक्ष्यरात्वं शोन्मुक्तः पूर्णयन्द्र एव २५२
 सर्वेन्धनैकराशीकृतसंदीप्तो ह्यनन्तगुणतेजः;
 ध्यानानलस्तपःप्रशमसंवरहविर्विवृद्धबलः २५३
 क्षपकश्रेणिमुपगतः स समर्थः सर्वकर्मिणां कर्म;
 क्षपयितुमेको यदि कर्मसङ्कमः स्यात्परकृतस्य २५४
 परकृतकर्मिणा यस्मान्नाकामति संकमो विभागो वा;
 तस्मात्सत्त्वानां कर्म यस्य यत्तेन तद्वेद्यम् २५५
 भस्तकसूयिविनाशात्तालस्य यथा ध्रुवो भवति नाशः;
 तद्वत्कर्मविनाशो हि मोडनीयक्षये नित्यम् २५६
 छन्नस्थवीतरागः कालं सोऽन्तर्मुहूर्तमथ भूत्वा;
 युगपद्विविधावरणान्तरायकर्मक्षयमवाप्य २५७
 शाश्वतमनन्तमनतिशयमनुपममनुत्तरं निरवशेषम्;
 संपूर्णमप्रतिहतं सम्प्राप्तः केवलं ज्ञानम् २५८

- कृत्स्ने लोकालोके व्यतीसाम्प्रतम्बविष्यतः कालान्;
 द्रव्यगुणपर्यायाणां ज्ञाता दृष्टा य सर्वार्थैः २५८
 क्षीणायतुष्कर्माशो वेद्यायुर्नामगोत्रवेद्यिता;
 विहरति मुहूर्तकालं देशोनां पूर्वकोटिं वा २७०
 तेनाभिन्नं यरमत्ववायुर्दुर्बेदमनपवर्तित्वात्;
 तद्गुणग्रहं य वेद्यं तत्तुल्ये नामगोत्रे य २७१
 यस्य पुनः केवलिनः कर्म त्वत्प्रायुषोऽतिरिक्ततरम्;
 स समुद्घातं भगवानथ गच्छति तत्समीकर्तुम् २७२
 दृष्टं प्रथमे समये क्पाटमथ योत्तरे तथा समये;
 मन्थानमथ तृतीये लोकव्यापि यतुर्थे तु २७३
 संहरति पञ्चमे त्वन्तराष्ट्रि मन्थानमथ पुनः षष्ठे;
 सप्तमके तु क्पाटं संहरति ततोऽष्टमे दृष्टम् २७४
 औदारिकप्रयोक्ता प्रथमाष्टमसमययोरसाविष्टः;
 मिश्रौदारिकयोक्ता सप्तमषष्ठद्वितीयेषु २७५
 कर्मणशरीरयोगी यतुर्थके पञ्चके तृतीये य;
 समयत्रयेऽपि तस्मिन् त्वत्प्रायुषोऽतिरिक्तो नियमात् २७६
 स समुद्घातनिवृत्तोऽथ मनोवाक्काययोगवान् भगवान्;
 यतियोग्ययोगयोक्ता योगनिरोधं मुनिरुपैति २७७
 पञ्चन्द्रियोऽथ संज्ञी यः पर्याप्तो षष्ठन्ययोगी स्यात्;
 निरुणद्धि मनोयोगं ततोऽप्यसंख्येयगुणहीनम् २७८

- द्वान्द्रयसाधारणयोर्वागुच्छ्वासावधो जयति तद्वत्;
- पनकस्य काययोगं जघन्यपर्याप्तस्याधः २७८
- सूक्ष्मक्रियमप्रतिपाती काययोगोप-योगतो (गस्ततो?) ध्यात्वा;
- विगतक्रियमनिवर्तित्वमुत्तरं ध्यायति परेश २८०
- यरमत्ववे संस्थानं यादृग्यस्योच्छ्रयप्रमाणं य;
- तस्मात्त्रिभागहीनावगाहसंस्थानपरिष्ठाहः २८१
- सोऽथ मनोवागुच्छ्वासकाययोगक्रियार्थविनिवृत्तः;
- अपरिमितनिर्जरात्मा संसारमहार्णवोत्तीर्णः २८२
- ईषद्गृहस्वाक्षरपञ्चकोट्टिगरणमात्रतुल्यकालीयाम्;
- संयमवीर्याप्तबलः शैलेशीमेति गतलेश्यः २८३
- पूर्वरयितं य तस्यां समयश्रेण्यामथ प्रकृतिशेषम्;
- समये समये क्षपयत्यसंभ्यगुणमुत्तरोत्तरतः २८४
- यरमे समये संभ्यातीतान्विनिहत्य यरमकर्माशान्;
- क्षपयति युगपत् कृत्स्नं वेदायुर्नामगोत्रगणाम् २८५
- सर्वगतियोग्यसंसारमूलकरणानि सर्वभावीनि;
- औदारिकतैजसकार्मणानि सर्वात्मना त्यक्त्वा २८६
- द्वेऽत्रयनिर्मुक्तः प्राप्यर्जुश्रेणिवीतिमस्पर्शाम्;
- समयेनैकेनाविग्रहेश गत्वोर्ध्वगतिमप्रतिधः २८७
- सिद्धिक्षेत्रे विमले जन्मजरामरणारोगनिर्मुक्तः;
- लोकाग्रगतः सिध्यति साकारेणोपयोगेन २८८

- सादिकमनन्तमनुपममव्याभाधसुभमुत्तमं प्राप्तः;
 केवलसम्यक्त्वज्ञानदर्शनात्मा भवति मुक्तः २८८
- मुक्तः सन्नाडत्वावः स्वालक्षण्यात्स्वतोऽर्थसिद्धेश्च;
 भावान्तरसंक्रान्तेः सर्वज्ञाज्ञोपदेशाय्य २८०
- त्यक्त्वा शरीरबन्धनमिहैव कर्माष्टकक्षयं कृत्वा;
 न स तिष्ठत्यनिबन्धादनाश्रयादप्रयोगाय्य २८१
- नाधो गौरवविगमादशक्यत्वावाय्य गच्छति विमुक्तः;
 लोकान्तादपि न परं प्लवक एवोपग्रहात्वावात् २८२
- योगप्रयोगयोश्चात्वावात्तिर्यगू न तस्य गतिरस्ति;
 सिद्धस्योर्ध्वं मुक्तस्यालोकान्ताद्गतिर्भवति २८३
- पूर्वप्रयोगसिद्धेर्बन्धच्छेदादसङ्गत्वावाय्य;
 गतिपरिणामाय्य तथा सिद्धस्योर्ध्वं गतिः सिद्धा २८४
- दृढमनोवृत्तिभ्यां भवतः शारीरमानसे दुःखे;
 तदभावात्तदभावे सिद्धं सिद्धस्य सिद्धिसुभम् २८५
- यस्तु यतिर्घटमानः सम्यक्त्वज्ञानशीलसंपन्नः;
 वीर्यमनिगूढमानः शक्त्युनुरूपं प्रयत्नेन २८६
- संढननायुर्बलकालवीर्यसंपत्समाधिवैकल्यात्;
 कर्मातिगौरवाद्वा स्वार्थमकृत्वोपरममेति २८७
- सौधर्मादिष्वन्यतमकेषु सर्वार्थसिद्धियरमेषु;
 स भवति देवो वैमानिको महर्द्धिद्युतिवपुष्कः २८८

- तत्र सुरलोकसौष्यं यिरमनुभूय स्थितिक्षयात्तस्मात्;
 पुनरपि मनुष्यलोके गुणवत्सु मनुष्यसंघेषु २८८
- जन्म समवाप्य कुलबन्धुविवरुपबलबुद्धिसंपन्नः;
 श्रद्धासम्यक्त्वज्ञानसंवरतपोबलसमग्रः ३००
- पूर्वोक्तभावनाभावितान्तरात्मा विधूतसंसारः;
 सेत्स्यति ततः परं वा स्वर्गान्तरितस्त्रिभवभावात् ३०१
- यश्चेह जिनवरमते गृहाश्रमी निश्चितः सुविदितार्थः;
 दर्शनशीलव्रतभावनाभिरभिरञ्जितमनस्कः ३०२
- स्थूलवधानृतयौर्यपरस्त्रीरत्यरतिवर्जितः सततम्;
 द्विग्रतमिह देशावकाशिकमनर्थविरतिं य ३०३
- सामायिकं य कृत्वा पौषधमुपभोगपारिभाष्यं य;
 न्यायागतं य कल्पं विधिवत्पात्रेषु विनियोज्यम् ३०४
- यैत्यायतनप्रस्थापनानि य कृत्वा शक्तितः प्रयतः;
 पूजाश्व्य गन्धमाल्याधिवासपधूप्रदीपाद्याः ३०५
- प्रशमरतिनित्यतृषितो जिनगुरुसाधुजनवन्दनाभिरतः;
 संलेभनां य काले योगेनाराध्य सुविशुद्धाम् ३०६
- प्राप्तः कल्पेष्विन्द्रत्वं वा सामानिकत्वमन्यद्वा;
 स्थानमुद्धरं तत्रानुभूय य सुप्तं तद्वनुरुपम् ३०७
- नरलोकमेत्य सर्वगुणसंपदं दुर्लभां पुनर्लब्ध्वा;
 शुद्धः स सिद्धिमेष्यति भवाष्टकाव्यन्तरे नियमात् ३०८

ઇત્યેવં પ્રશમરતે: ફલમિહ સ્વર્ગાપવર્ગયોશ્ચ શુભમ્;	
સંપ્રાપ્યતેડનગારૈરગારિભિશ્ચોત્તરગુણાઢ્યૈ:	..... ૩૦૯
જિનશાસનાર્ણવાદાકૃષ્ટાં ધર્મકથિકામિમાં શ્રુત્વા;	
રત્નાકરાદિવ જરત્કપર્દિકામુદ્ધતાં ભક્ત્યા	..... ૩૧૦
સદ્દિભર્ગુણાદોષજ્ઞૈર્દોષાનુત્સૃજ્ય ગુણલવા ગ્રાહ્યા;	
સર્વાત્મના ચ સતતં પ્રશમસુખાયૈવ યતિતવ્યમ્	..... ૩૧૧
યચ્યાસમંજસમિહ છન્દ:શબ્દસમયાર્થતો (મયા?) ડભિહિતમ્;	
પુત્રાપરાધવન્મમમર્ષયિતવ્યં બુધૈ: સર્વમ્	..... ૩૧૨
સર્વસુખમૂલબીજં સર્વાર્થવિનિશ્ચયપ્રકાશકરમ્;	
સર્વગુણસિદ્ધિસાધનધનમર્હચ્છાસનં જયતિ	..... ૩૧૩

પૂજા પ્રકરણ (શ્રી ઉમાસ્વાતિવાચકફલ)

સ્નાનં પૂર્વોન્મુખીભૂય, પ્રતીચ્યાં દન્તધાવનમ્,	
ઉદીચ્યાં શ્વેતવસ્ત્રાણિ, પૂજા પૂર્વોત્તરામુખી.	..... ૧
ગૃહે પ્રવિશતાં વામભાગે શલ્યવિવર્જિતે,	
દેવતાવસરં કુર્યાત્, સાર્ધહસ્તોર્ધ્વભૂમિકે.	..... ૨
નીચૈર્ભૂમિસ્થિતં કુર્યાદ્, દેવતાવસરં, યદિ;	
નીચૈર્નીચૈસ્તતોવંશસન્ત્યાપિ સદા ભવેત્.	..... ૩
યથાર્ચક:સ્યાત્પૂર્વસ્યા ઉત્તરસ્યાશ્ચ સંમુખ:	
દક્ષિણસ્યા દિશો વર્જ, વિદિક્વર્જનમેવ ચ.	..... ૪
પશ્ચિમાભિમુખ: કુર્યાત્, પૂજાં જિનેન્દ્રમૂર્તયે;	
ચતુર્થસન્તતિચ્છેદો, દક્ષિણસ્યામસન્તતિ:.	..... ૫

- આગ્નેયાં તુ યદા પૂજા, ધનહાનિર્દિને દિને;
 વાયવ્યાં સન્તતિર્નૈવ, નૈરુક્ત્યાં ચ કુલક્ષયઃ..... ૬
- ઐશાન્યાં કુર્વતાં પૂજાં, સંસ્થિતિર્નૈવ જાયતે;
 અંહિં જાનુ કરાંસેષુ, મૂર્ધ્નિ પૂજા યથાક્રમમ્..... ૭
- શ્રી ચંદનં વિના નૈવ, પૂજાં કુર્યાત્કદાયન;
 ભાલે કણ્ઠે હૃદમ્બોજોદરે તિલકકારણમ્. ૮
- નવભિસ્તિલકૈઃ પૂજા કરણીયા નિરન્તરમ્;
 પ્રભાતે પ્રથમં વાસ-પૂજા કાર્યા વિચક્ષણૈઃ. ૯
- મધ્યાહ્ને કુસુમૈઃ પૂજા, સંધ્યાયાં ધૂપદીપયુક્ત;
 વામાંગે ધૂપદાહસ્વાદગ્રપૂજા તુ સંમુખી. ૧૦
- અર્હતો દક્ષિણે ભાગે, દીપસ્ય વિનિવેશનમ્;
 ધ્યાનં ચ દક્ષિણે ભાગે, ચૈત્યાનાં વન્દનં તથા. ૧૧
- હસ્તાત્રસ્ખલિતં ક્ષિતૌ, નિપતિતં લગ્નં ક્વચિત્પાદયો;
 યન્મૂર્ધોર્ધ્વગતં ધૃતં, કુવસનૈર્નાભેરધો યદ્દૃતમ્;
 સ્પૃષ્ટં દુષ્ટજનૈર્ધનૈરભિહતં યદ્દૂષિતં કીટકૈ,
 સ્ત્યાજ્યં તત્કુસુમં દલં ફલમથો ભક્તૈર્જિનપ્રીતયે..... ૧૨
- નૈકપુષ્પં દ્વિધા કુર્યાન્ન, છિન્દ્યાત્કલિકામપિ;
 ચમ્પકોત્પલભેદેન, ભવેદ્દોષો વિશેષતઃ. ૧૩
- ગન્ધધૂપાક્ષતૈઃ સ્ત્રગ્ભિઃ, પ્રદીપૈર્બલિ-વારિભિઃ
 પ્રધાનૈશ્ચ ફલૈઃ પૂજા, વિધેયા શ્રીજિનેશિતુઃ; ૧૪

- શાન્તૌ શ્વેતં જયે શ્યામં, ભદ્રં રક્તે ભયે હરિત્;
 પીતં ધ્યાનાદિકે લાભે, પંચવર્ષા તુ સિદ્ધયે. ૧૫
- ખણ્ડિતે સન્ધિતે છિન્ને, રક્તે રૌદ્રે ચ વાસસિ;
 દાનપૂજાતપોહોમ, સન્ધ્યાદિ નિષ્ફલં ભવેત્. ૧૬
- પદ્માસન સમાસીનો, નાસાગ્રન્યસ્તલોચનઃ;
 માની વસ્ત્રાવૃતાડસ્યોડસ્યં, પૂજાં કુર્યાજ્જિનેશિતુઃ..... ૧૭
- સ્નાત્રં વિલેપનવિભૂષણ-પુષ્પ-
 વાસધૂપપ્રદીપફલતન્દુલપત્રપૂગૈઃ;
 નૈવેદ્યવારિવસનૈશ્વમરાતપત્ર
 વાદિત્રગીતનટનસ્તુતિકોશવૃદ્ધ્યા. ૧૮
- ઇત્યેકર્વિંશતિવિધા જિનરાજપૂજા
 ખ્યાતા સુરાસુરગણેન કૃતા સદૈવ,
 ખણ્ડિકૃતા કુમતિભિઃ કલિકાલયોગા-
 ઘત્ત્રિયં તદિહ ભાવવશેન યોજ્યમ્. ૧૯

આત્માડવબોધ ફુલક

- ધમ્મપ્પહારમણિજ્જે, પણમિત્તુ જિણે મહિંદનમણિજ્જે;
 અપ્પાવબોહકુલયં, વુચ્છં ભવદ્દહકયપલયં. ૧
- અત્તાવગમો નજ્જઇ, સયમેવ ગુણોહિં કિં બહુ ભણસિ;
 સૂરુદ્દઓ લખિજ્જઇ, પહાઈ નં ઉ સવહનિવહેણં. ૨
- દમ સમ સમત્ત મિત્તી, સંવેઅ વિવેઅ તિવ્વ નિવ્વેઆ;
 એએ પગૂદ્દઅપ્પા-વબોહબીઅસ્સ અંકુરા. ૩

- જો જાણઈ અપ્પાણં, સો સુહાણં નહુ કામી;
 પત્તમ્મિકપ્પરુકખે, રુકખે કિં પત્થણા અસણે. ૪
- નિઅવિત્તાણે નિરયા, નિરયાઇ દુહં લહંતિ ન ક્યાવિ;
 જો હોઇ મગ્ગલગ્ગો, કહં સો નિવડેઇ કૂવમ્મિ. ૫
- તેસિં દૂરે સિદ્ધી રિદ્ધી, રણરણાયકારણં તેસિં;
 તેસિમપુણ્ણા આસા, જેસિં અપ્પા ન વિત્તાઓ. ૬
- તા દુત્તરો ભવજલહી, તા દુજ્જેઓ મહાલઓ મોહો;
 તા અઇવિસમો લોહો, જા જાઓ ન નિઓ બોહો. ૭
- જેણ સુરાસુરનાહા, હહા અણાહુવ્વ બાહિયા સોવિ;
 અજ્જપ્પજાણજલણે, પયાઇ પયંગત્તણં કામો. ૮
- જં બહ્ધંપિ ન ચિટ્ઠઇ વારિજ્જંતં વિ સરઇ અસેસે;
 જાણબલેણં તં પિહુ સયમેવ વિલિજ્જઇ ચિત્તં. ૯
- બહિરંતરંગભેયા, વિવિહા વાહી ન દિંતિ તસ્સ દુહં;
 ગુરુવયણાઓ જેણં, સુહજાણરસાયણં પત્તં. ૧૦
- જિઅમપ્પચિંતણપરં, ન કોઇ પીડેઇ અહવ પીડેઇ;
 તા તસ્સ નત્થિ દુકખં, રિણમુકખં મત્તમાણસ્સ. ૧૧
- દુકખાણ ખાણી ખલુ રાગદોસો, તે હુંતિ ચિત્તંમિ ચલાયલમિ;
 અજ્જપ્પજોગેણ ચએઇ ચિત્તં, ચલત્તમાલણિઅકુંજરુવ્વ. ૧૨
- એસોમિત્તમમિત્તં, એસો સગ્ગો તહેવ નરઓ અ;
 એસો રાયા રંકો અપ્પા તુટ્ઠો અતુટ્ઠોવા. ૧૩

લદ્દા સુરનરરિદ્ધી, વિસયા વિ સયા નિસેવિઆ શોણ;
 પુણ સંતોસેણ વિણા કિં કત્થ વિ નિવ્વુઠ જાયા. ૧૪
 જીવ! સયં ચિઅ નિમ્મિઅ-તણુધણરમણીકુડું બનેહેણં;
 મેહેણ વ દિણનાહો, છાઈજજસિ તેઅવંતો વિ. ૧૫
 જં વાહિવાલવેસાનરાણ, તુહ વેરિઆણ સાહીણે;
 દેહે તત્થ મમત્તં જિઅ! કુણમાણો વિ કિં લહસિ?..... ૧૬
 વરભત્તપાણણહાણાયસિંગારવિલેવણેહિં પુટ્ઠોવિ;
 નિઅપહુણો વિહંતો, સુણાએણ વિ ન સરિસો દેહો. ... ૧૭
 કટ્ઠાઈ કડુઅ બહુડા જં ધણમાવજ્જિઅં તએ જીવ!;
 કટ્ઠાઈ તુજ્જ ઠાઈ તં, અંતે ગહિઅમત્તેહિં..... ૧૮
 જહ જહ અન્નાણવસા, ધણધન્નપરિગ્ગહં બહું કુણસિ;
 તહ તહ લહું નિમજ્જસિ, ભવે ભવે ભારિઅતરિવ્વ. .. ૧૯
 જા સુવિણે વિ હુ દિટ્ઠી; હરેઈ દેહીણ દેહસવ્વસ્સં;
 સા નારી મારી ઈવ, ચયસુ તુહ દુબલત્તેણં. ૨૦
 અહિલસસિ ચિત્તસુદ્ધિં, રજ્જસિ મહિલાસુ અહહ મૂઢત્તં;
 નીલીમિલિએ વત્થંમિ ધવલિમા કિં ચિરં ઠાઈ..... ૨૧
 મોહેણં ભવદ્દુરિએ, બંધિઅ ખિત્તોસિ નેહનિગડેહિં;
 બંધવમિસેણ મુક્કા, પાહરિઆ તેસુ કો રાઓ?..... ૨૨
 ધમ્મો જણાઓ કરૂણા માયા ભાયા વિવેગનામેણં;
 ખંતિ પિઆ સુપ્પુત્તો ગુણો કુડુંબં ઈમં કુણસુ. ૨૩

અઇપાલિઆઇ પગઇત્થિઆઇ જં ભામિઓસિ બંધેઉ;
 સંતે વિ પુરિસકારે, ન લજ્જસે જીવ! તેણંપિ. .... (૨૪
 સયમેવ કુણસિ કમ્મં, તેણ ય વાહિજ્જસિ તુમં ચેવ;
 રે જીવ! અપ્પવેરિઅ!, અન્નસ્સ ય દેસિ કિં દોસં. ૨૫
 તં કુણસિ તં ચ જંપસિ, તં ચિંતસિ જેણ પડસિ વસણોહે;
 એયં સગિહરહસ્સં, ન સક્કિમો કહિઉમન્નસ્સ. ૨૬
 પંચિંદ્ધિયપરા ચોરા, મણજીવરત્તો મિલિતુ પાવસ્સ;
 નિઅનિઅઅત્થે નિરતા મૂલટ્ઠિંધં તુજ્જા લુંપંતિ. ૨૭
 હણિઓ વિવેગમંતી, ભિન્નં ચઉરંગધમ્મચક્કંપિ;
 મુટ્ઠં નાણાઇધણં, તુમં પિ છૂઢો કુગઇકૂવે. ૨૮
 ઇત્તિઅકાલં હુંતો, પમાયનિદાઇ ગિલિયચેઅત્તો;
 જઇ જગ્ગિઓ સિ સંપઇ, ગુરુવયણા તા ન વેએસિ?. . ૨૯
 લોગપમાણો સિ તુમં, નાણમઓ ણંતવીરિઓ સિ તુમં;
 નિયરજ્જઠિંધં ચિંતસુ, ધમ્મજ્જાણાસણાસીણો. ૩૦
 કો વ મણો જીવરાયા કો વા રાયા રજ્જપબ્બંસે?;
 જઇ જગ્ગિઓ સિ સંપઇ પરમેસર પઇસ ચેઅત્તં. ૩૧
 નાણમઓ વિ જડો વિ વ, પહૂ વિ ચોરુ વ્વ જત્થ જાઓ સિ;
 ભવદ્દુગ્ગંમિ કિં તત્થ, વસસિસાહીણસિવનયરે. ૩૨
 જત્થ કસાયા ચોરા, મહાવયા સાવયા સયા ઘોરા;
 રોગા દુટ્ઠભુઅંગા, આસાસરિઆ ઘણતરંગા. ૩૩

ચિંતાડવી સકટ્ઠા બહુલતમા સુંદરી કરી દિટ્ઠા;
 ખાણી ગઈ અનેગા, સિહરાઈ અટ્ઠમયભેઆ. ૩૪
 રયણિઅરો મિચ્છત્તં મણદુક્કડઓ સિલાતલ મમત્તં;
 તં મિંદસુ, ભવસેલં ઝાણાસણિણા જિઅ! સહેલં. ૩૫
 જત્થત્થિ આયનાણં. નાણં વિરયાણ સિદ્ધસુહયંતં;
 સેસં બહું વિ અહિયં, જાણસુ આજ્ઞવિઆમિત્તં. ૩૬
 સુબહું અહિઅં જહ જહ, તહ તહ ગવ્વેણ પૂરિઅં ચિત્તં;
 હિઅઅપ્પબોહરહિઅસ્સ, ઓસહાઉ ઉટ્ઠિઓ વાહી. ... ૩૭
 અપ્પાણમબોહંતા, પરં વિબોહંતિ કેઈ તે વિ જહા;
 ભણ પરિયણંમિ ઘુહિએ, સત્તાગારેણ કિં કજ્જં. ૩૮
 બોહંતિ પરં કિંવા, મુણંતિ કાલં નરા પઠંતિ સુઅં;
 ઠાણં મુઅંતિ સયાવિ હુ, વિણા ય બોહં પુણ ન સિદ્ધી.. ૩૯
 અવરો ન નિંદિઅવ્વો પસંસિઅવ્વો કયા વિ ન હુ પ્પા;
 સમભાવો કાયવ્વો, બોહસ્સ રહસ્સમિણામેવ. ૪૦
 પરસક્ખિત્તં ભંજસુ રંજસુ, અપ્પાણમપ્પણા ચેવ;
 વજ્જસુ વિવિહકહાઓ, જઈ ઇચ્છસિ અપ્પવિનાણં. ૪૧
 તં ભણસુ ગણસુ વાયસુ, ઝાયસુ ઉવઈસસુ આયરેસુ જિઅ!;
 ખણમિત્તમપિ વિઅક્ખણા!, આયારામે રમસિ જેણં. ૪૨
 ઇય જાણિણિણ તત્તં, ગુરૂવઈ પરં કુણ પયત્તં;
 લહિણિણ કેવલસિરિં, જેણં જયસેહરો હોસિ. ૪૩

ગુણાનુરાગકુલક

- સયલકલ્લાણનિલયં, નમિઊણ તિત્યનાહપયકમલં;
 પરગુણગહણસરૂવં, ભણામિ સોહગ્ગસિરિજણયં. ૧
- ઉત્તમગુણાણુરાઓ-નિવસઠ હિયયંમિ જસ્સ પુરિસસ્સ;
 આતિત્યયરપયાઓ, ન દુલ્લહા તસ્સ રિદ્ધિઓ. ૨
- તે ધન્ના તે પુન્ના, તેસુ પણામો હવિજ્જ મહ નિચ્ચં;
 જેસિં ગુણાણુરાઓ, અકિત્તિમો હોઠ અણવરયં. ૩
- કિં બહુણા ભણિએણ, કિં વા તવિએણ કિં વ દાણેણં;
 ઇક્કં ગુણાણુરાયં, સિક્ખહ સુક્ખાણ કુલભવણં. ૪
- જઇવિ ચરસિ તવ વિઉલં, પઢસિ સુયં કરિસિ વિવિહકઢાઇં
 ન ધરસિ ગુણાણુરાયં, પરેસુ તા નિષ્કલં સયલં. ૫
- મ્મોઉણ ગુણુકરિસં, અત્તસ્સ કરેસિ મચ્છરં જઇવિ;
 તા નૂણં સંસારે, પરાહવં સહસિ સવ્વત્થ. ૬
- ગુણવંતાણ નરાણં, ઇસાભરતિમિરપૂરિઓ ભણસિ;
 જઇ કહવિ દોસલેસં, તા ભમસિ ભવે અપારંમિ. ૭
- જં અબ્ભસેઇ જીવો, ગુણં ચ દોસં ચ ઇત્થ જમ્મંમિ;
 તં પરલોએ પાવઇ, અબ્ભાસેણં પુણો તેણં. ૮
- જો જંપઇ પરદોસે, ગુણસયભરિઓ વિ મચ્છરભરેણં;
 સે વિઉસાણમસારો, પલાલપુંજ વ્વ પડિભાઇ. ૯
- જો પરદોસે ગિણહઇ, સંતાહસંતેવિદુઢભાવેણં;
 સો અપ્પાણં બંધઇ, પાવેણ નિરત્યએણાવિ. ૧૦

- તં નિયમા મુત્તવ્વં, જત્તો ઉપજ્જએ કસાયગ્ગી;
 તં વત્થું ધારિજ્જા, જેણોવસમો કસાયાણં. ૧૧
- જઇ ઇચ્છહ ગુરુયત્તં, તિહુયણમજ્જંમિ અપ્પણો નિયમા,
 તા સવ્વપયત્તેણં પરદોસવિવજ્જણં કુણહ..... ૧૨
- ચઉહા પસંસણિજ્જા, પુરિસા સવ્વુત્તમુત્તમા લોએ;
 ઉત્તમઉત્તમ ઉત્તમ, મજ્જિમભ્વાવા ય સવ્વેસિં..... ૧૩
- જે અહમ અહમ અહમા, ગુરુકમ્મા ધમ્મવજ્જિયા પુરિસા;
 તે વિ ય ન નિંદણિજ્જા, કિં તુ દયા તેસુ કાયવ્વા. ૧૪
- પચ્ચંગુભ્મડજુવ્વણવંતીણં, સુરહિસારદેહાણં;
 જુવઇણં મજ્જગઓ, સવ્વુત્તમ રૂવવં તીણં. ૧૫
- આજમ્મબંભયારી, મણવયકાએહિં જો ધરઇ સીલં;
 સવ્વુત્તમુત્તમો પુણ, સો પુરિસો સવ્વનમણિજ્જો. ૧૬
- એવંવિહ જુવઇગઓ, જો રાગી હુજ્જ કહવિ ઇગસમયં;
 બીયસમયંમિ નિંદઇ, તં પાવં સવ્વભાવેણં. ૧૭
- જમ્મંમિ તમ્મિ ન પુણો હવિજ્જ રાગો મણંમિ જસ્સ કયા;
 સો હોઇ ઉત્તમુત્તમ-રૂવો પુરિસો મહાસત્તો. ૧૮
- પિચ્છઇ જુવઇરૂવં, મણસા ચિંતેઇ અહવ ખણમેગં;
 જો ન ચરઇ અકજ્જં, પત્થિજ્જંતો વિ ઇત્થીહિં. ૧૯
- સાહૂ વા સહો વા, સદારસંતોસસાયરો હુજ્જા;
 સો ઉત્તમો મણુસ્સો, નાયવ્વો થોવસંસારો..... ૨૦

- પુરિસત્થેસુ પવક્ટ્ઠ, જો પુરિસો ધમ્મઅત્થપમુહેસુ;
 અનુત્તમવ્વાબાહં, મજ્જિમરૂવો હવઠ એસો..... ૨૧
- એએસિં પુરિસાણં, જઠ ગુણગહણં કરેસિ બહુમાણા;
 તો આસન્નસિવસુહો, હોસિ તુમં નત્થિ સંદેહો..... ૨૨
- પાસત્થાઇસુ અહુણા, સંજમસિઢિલેસુ મુક્કજોગેસુ;
 નો ગરિહા કાયવ્વા, નેવ પસંસા સહામજ્જે. ૨૩
- કાઉણ તેસુ કરુણં, જઠ મન્નઠ તો પયાસએ મગ્ગં;
 અહ રુસઠ તો નિયમા, ન તેસિં દોસં પયાસેઠ..... ૨૪
- સંપઠ દૂસમસમએ, દીસઠ થોવો વિ જસ્સ ધમ્મગુણો;
 બહુમાણો કાયવ્વો, તસ્સ સયા ધમ્મબુદ્ધીએ. ૨૫
- જઉ પરગચ્છિ સગચ્છે, જે સંવિગ્ગા બહુસ્સુયા મુણિણો;
 તેસિં ગુણાણુરાયં, મા મુંયસુ મચ્છરપ્પહઓ..... ૨૬
- ગુણરયણમંડિયાણં, બહુમાણં જો કરેઠ સુદ્ધમણો;
 સુલહા અન્નભવંમિ ય, તસ્સ ગુણા હુંતિ નિયમેણં. ૨૭
- એયં ગુણાણુરાયં, સમ્મં જો ધરઠ ધરણિમજ્જંમિ;
 સિરિસોમસુંદરપયં, સો પાવઠ સવ્વનમણિજ્જં..... ૨૮

ગૌતમ ફુલક

- લુદ્ધાનરા અત્થપરા હવંતિ, મૂઢાનરા કામપરા હવંતિ;
 બુદ્ધાનરા ખંતિપરા હવંતિ, મિસ્સા નરા તિન્નિવિ આયરંતિ.૧
- તે પંડિયા જે વિરયા વિરોહે, તે સાહુણો જે સમયં ચરંતિ;
 તે સત્તિણો જે ન ચલંતિ ધમ્મં, તે બંધવા જે વસણે હવંતિ.૨

કોહાભિભૂઆ ન સુહં લહંતિ, માણંસિણો સોયપરા હવંતિ;
 માયાવિણો હુંતિ પરસ્સ પેસા, લુદ્ધા મહિચ્છા નરથં ઉવિંતિ.૩
 કોહો વિસં કિં અમયં અહિંસા, માણો અરી કિં હિય-મપ્પમાઓ;
 માયા ભયં કિં સરણં તુ સચ્ચં, લોહો દુહો કિં સુહ માહ તુટ્ટી. ૪
 બુદ્ધી અચંડં ભયએ વિણીયં, કુદ્ધં કુસીલં ભયએ અકિત્તી;
 સંભિન્નચિત્તં ભયએ અલચ્છી, સચ્ચેઠિયં સંભયએ સિરી ય.૫
 ચયંતિ મિત્તાણિ નરં ક્યગ્ધં, ચયંતિ પાવાઇં મુણિં જયંતં;
 ચયંતિ સુક્કાણિ સરાણિ હંસા, ચએઇ બુદ્ધી કુવિયં મણુસ્સં.૬
 અરોઇઅત્થં કહિએ વિલાવો, અસંપહારે કહિએ વિલાવો;
 વિફ્ખિત્તચિત્તે કહિએ વિલાવો, બહૂ કુસીસે કહિએ વિલાવો.૭
 દુદ્ધાહિવા દંડપરા હવંતિ, વિજ્જાહરા મંતપરા હવંતિ;
 મુક્ખા નરા કોવપરા હવંતિ, સુસાહુણો તત્તપરા હવંતિ. . ૮
 સોહા ભવે ઉગ્ગતવસ્સ ખંતી સમાહિજોગો પસમસ્સ સોહા;
 નાણં સુઝાણં ચરણસ્સ સોહા, સીસસ્સ સોહા વિણએ પવિત્તી. . ૯
 અભૂસણો સોહઇ બંભયારી, અકિંચણો સોહઇ દિક્ખધારી;
 બુદ્ધિજુઓ સોહઇ રાયમંતી, લજ્જાજુઓ સોહઇ એગપત્તિ. .. ૧૦
 અપ્પા અરી હોઇ અણવટ્ટિયસ્સ, અપ્પા જસો સીલમઓ નરસ્સ;
 અપ્પા દુરપ્પા અણવટ્ટિયસ્સ, અપ્પા જિઅપ્પા સરણં ગઇય.૧૧
 ન ધમ્મકજ્જા પરમત્થિ કજ્જં, ન પાણિહિંસા પરમં અકજ્જં,
 ન પેમરાગા પરમત્થિ બંધો, ન બોહિલાભા પરમત્થિ લાભો.૧૨

ન સેવિયવ્વા પમયા પરક્કા, ન સેવિયવ્વા પુરિસા અવિજજા;
 ન સેવિયવ્વા અહિમાણી હીણા, ન સેવિ-યવ્વા પિસુણા મણુસ્સા. ૧૩
 જે ધમ્મિયા તે ખલુ સેવિયવ્વા, જે પંડિયા તે ખલુ પુચ્છિયવ્વા;
 જે સાહુણો તે અભિવંદિયવ્વા, જે નિમ્મમા તે પડિલાભિયવ્વા. ૧૪
 પુત્તા ય સીસા ય સમં વિભત્તા, રિસી ય દેવા ય સમં વિભત્તા;
 મુક્ખા તિરિક્ખાય સમં વિભત્તા, મુઆ દરિદ્ધા ય સમં વિભત્તા. ૧૫
 સવ્વા કલા ધમ્મકલા જિણાઇં, સવ્વાકહા ધમ્મકહા જિણાઇં;
 સવ્વં બલંધમ્મબલં જિણાઇં, સવ્વં સુહં ધમ્મસુહં જિણાઇં. ૧૬
 જૂએ પસત્તસ્સ ઘણસ્સ નાસો, મંસં પસત્તસ્સ દયાઇ નાસો;
 મજ્જં પસત્તસ્સ જસસ્સ નાસો, વેસાપસત્તસ્સ કુલસ્સ નાસો. ૧૭
 હિંસાપસત્તસ્સ સુધમ્મનાસો, ચોરીપસત્તસ્સ સરીરનાસો;
 તહા પરત્થિસુ પસત્તયસ્સ, સવ્વસ્સ નાસો અહમા ગઇ ય. ૧૮
 દાણં દરિદ્ધસ્સ પહુસ્સ ખંતી, ઇચ્છાનિરોહો ય સુહોઇયસ્સ;
 તારુત્તએ ઇંદિયનિગ્ગહો ય, યત્તારિ એયાણિ સુદ્ધક્કરાણિ. ૧૯
 અસાસયં જીવિયમાહુ લોએ, ધમ્મં ચરે સાહૂ જિણો વઇકં;
 ધમ્મો ય તાણં સરણં ગઇ ય, ધમ્મં નિસેવિત્તુ સ્સહં લહંતિ. ૨૦

ભાવકુલક

કમઠાસુરેણ રઇયંમિ, ભીસણો પલયતુલ્લ-જલબોલે;
 ભાવેણ કેવલલચ્છિં, વિવાહિઓ જયઉ પાસજિણો. ૧
 નિચ્ચુત્તો તંબોલો, પાસેણ વિણા ન હોઇ જહ રંગો;
 તહ દાણ-સીલ-તવ-ભાવણાઓ અહલાઉ સવ્વ ભાવં વિણા. ૨

- મણિમંત-ઓસહીણં, જંત-તંતાણં દેવયાણં પિ;
ભાવેણ વિણા સિદ્ધી, ન હુ દીસઈ કસ્સ વિ લોએ. ૩
- સુહભાવણાવસેણં, પસન્નચંદો મુહુત્તમિતેણ;
ખવિઊણ કમ્મગંઠિં, સંપત્તો કેવલં નાણં. ૪
- સુસ્સૂસંતી પાએ, ગુરુણીણં ગરહિઊણ નિયદોસે;
ઉપ્પન્ન-દિવ્વનાણા, મિગાવઈ જયઉ સુહભાવા. ૫
- ભયવં ઈલાઇપુત્તો, ગુરુએ વંસંમિ જો સમારુઢો;
દટ્ટૂણ મુણિવરિંદં, સુહભાવો કેવલી જાઓ. ૬
- કવિલો અ બંભણમુણી, અસોગવણિઆઈ મજ્જયારંમિ;
લાહા-લોહત્તિ પયં, આયંતો ણ્પઢંતોઝ જાયજાઇસરો. ૭
- ખવગ-નિમંતણપુવ્વં, વાસિયભત્તેણ સુદ્ધભાવેણ;
ભુંજંતો વરનાણં, સંપત્તો કૂરગડ્ડુઓ. ૮
- પૂવ્વભવસૂરિવિરઇય-નાણાડડસાય-ણપભાવ-દુમ્મેહો;
નિયનામં આયંતો, માસતુસો કેવલી જાઓ. ૯
- હત્થિંમિ સમારુઢા, રિદ્ધિં દટ્ટૂણ ઉસભસામિસ્સ;
તક્ખણ સુહઝાણેણં, મરુદેવી સામિણી સિદ્ધા. ૧૦
- પડિજાગરમાણીએ, જંઘાબલખીણ-મન્નિઆપુતં;
સંપત્તકેવલાએ, નમો નમો પુફ્ફયૂલાએ. ૧૧
- પન્નરસ-તાવસાણં, ગોઅમનામેણ દિન્ન-દિક્ખાણં;
ઉપ્પન્ન-કેવલાણં, સુહભાવાણં નમો તાણં. ૧૨

- જીવસ્સ સરીરાઓ, ભેઅં નાઉં સમાહિપતાણં;
 ઉપ્પાડિઅ-નાણાણં, ખંદકસીસાણં તેસિં નમો..... ૧૩
- સિરિવદ્ધમાણપાએ, પૂઅત્થી સિંદુવારકુસુમેહિં;
 ભાવેણં સુરલોએ, દુગ્ગયનારી સુહં પતા. ૧૪
- ભાવેણ ભુવણનાહં, વંદેઉં દદુરોવિ સંચલિઓ,
 મરિગિણા અંતરાલે, નિયનામંકો સુરો જાઓ..... ૧૫
- વિરયાડ વિરય સહોદર, ઉદગસ્સ ભરેણ ભરિઅ-સરિઆએ;
 ભણિઆએ-સાવિઆએ, દિત્તો મગ્ગુત્તિ ભાવવસા. ૧૬
- સિરિચંડરુદ્ધગુરુણા, તાડિજજંતો વિં દંડધાએણં;
 તક્કાલં તસ્સીસો, સુહલેસો કેવલી જાઓ. ૧૭
- જં ન હુ ભણિઓ બંધો; જીવસ્સ વહં વિ સમિઠ-
 ગુત્તાણં ભાવો તત્થ પમાણં, ન પમાણં કાયવાવારો. ૧૮
- ભાવ ચ્ચિય પરમત્થો, ભાવો ધમ્મસ્સ સાહગો ભણિઓ;
 સમ્મત્તસ્સ વિ બીઅં, ભાવચ્ચિય બિંતિ જગગુરુણો. ૧૯
- કિં બહુણા ભણિએણં, તત્તં નિસુણેહ ભો! મહાસત્તા;
 મુકખસુહ બીયભૂઓ, જીવાણ સુહાવહો ભાવો. ૨૦
- ઇઅ દાણ-સીલ-તવ-ભાવણાઓ, જો કુણાઇ સત્તિ-ભત્તિપરો;
 દેવિંદવિંદમહિઅં, અઇરાં સો લહઇ સિદ્ધિસુહં. ૨૧

વિકારનિરોધ કુલક

- રજજાઇ-ભોગતિસિયા, અટ્ટવસટ્ટા પડંતિ તિરિએસું;
જાઈમએણ મત્તા કિમિજાઈં ચેવ પાવંતિ. ૧
- કુલમત્તિ, સિયાલિત્તે, ઉટ્ટાઈજોણિ જંતિ રૂવમએ;
બલમત્તે વિપયંગા, બુદ્ધિમએ કુક્કડા હુંતિ. ૨
- રિદ્ધિમએ સાણાઇ, સોહગ્ગમએણ સપ્પકાગાઈં;
નાણમએણ બઇલ્લા, હવંતિ મય અટ્ઠ અઇદુટ્ઠા. ૩
- કોહણસીલા સીહી, માયાવી બગત્તણંમિ વચ્ચંતિ;
લોહિલ્લ મૂસગત્તે એવ, કસાએહિં ભમડંતિ. ૪
- માણસદંડેણં પુણ, તંદુલમચ્છા હવંતિ મણદુટ્ઠા;
સુયતિત્તરલાવાઈં, હોઉ વાયાઇ બજજંતિ. ૫
- કાએણ મહામચ્છા મંજારા હવંતિ તહ કૂરા;
તં તં કુણંતિ કમ્મં, જેણ પુણો જંતિ નરએસું. ૬
- ફાસિંદિય-દોસેણં, વણસુયરત્તંમિ જંતિ જીવા વિ;
જિહાલોલુય વગ્ધા, ઘાણવસા સપ્પજાઈંસું. ૭
- નયણિંદિએ પયંગા, હુંતિ મયા પુણ સવણદોસેણં;
એએ પંચ વિ નિહણં, વયંતિ પંચિંદિએહિં પુણો. ૮
- જત્થ ય વિસયવિરાઓ, કસાયચાઓ ગુણેસુ અણુરાઓ;
કિરિન્નાસુ અપ્પમાઓ, સો ધમ્મો સિવસુહો લોએ. ૯

સાધુનિયમફલક

- ભુવણિક્કપઇવસમં વીરં નિયગુરુપએ અ નમિઊણં;
વીરઇઅરદિક્ષ્મિઆણં, જુગ્ગે નિયમે પવક્રુખામિ ૧
- નિઅઉઅરપૂરણકલા, આજીવિયમિત્તં હોઇ પવજજા;
ધૂલિહડીરાયત્તણજજા-સરિસા સવ્વેસિં હસણિજજા ૨
- તમ્હા પંચાચારા રાહણહેઉં ગહિજજા ઇઅ નિઅમે;
લોઆઇકકટ્ટરૂવા, પવ્વજજા જહ ભવે સફલા ૩
- નાણાહડરાહણહેઉં, પઇદિઅહં પંચગાહપઢણં મે;
પરિવાડીઓ ગિણહે, પણગાહાણં ચ અઠો ચ ૪
- અણ્ણોસિં પઢણત્થં, પણગાહાઓ લિહેમિ તહ નિચ્ચં;
પરિવાડીઓ પંચ ચ, દેમિ પઢંતાણ પચદિયહં ૫
- વાસાસુ પંચસયા, અઠ્ઠય સિસિરે ચ તિન્નિ ગિમ્મંમિ;
પઇદિયહં સજ્જાચં, કરેમિ સિદ્ધંતગુણ્ણેણં ૬
- પરમિદ્ધિનવપયાણં, સયમેગં પચદિણં સમરામિ અહં;
અહ દંસણઆચારે, ગહેમિ નિઅમે ઇમે સમ્મં ૭
- દેવે વંદે નિચ્ચં, પણસક્કત્થએહિં એકવારમહં;
દો તિન્નિ ચ વારા, પઇજામંવા જહાસત્તિ ૮
- અઠ્ઠમીચઉદસીસું, સવ્વાણ વિ ચેઇયાઇં વંદિજજા;
સવ્વેવિ તહા મુણિણો, સેસદિણે ચેઇઅંઇક્કં ૯
- પઇદિણ તિન્નિય વારા, જિદ્ધે સાહૂ નમામિ નિઅમેણં;
વેયાવચ્ચં કિંચી, ગિલાણ વુઠ્ઠાઇણં કુવ્વે ૧૦

- અહ ચારિતાયારે, નિઅમગ્ગહણં કરેમિ ભાવેણ;
બહિભૂગમણાઇસું વજ્જે વત્તાઇં ઇરિયત્થં ૧૧
- અપમજ્જિયગમણમ્મિ અ, સંડાસા ડપમજ્જિઉં ચ વવિસણે;
પાઉંછણયં વિના, ઉવવિસણે પંચનમુક્કારા ૧૨
- ઉઘ્ઘાડેણ મુહેણં, નો ભાસે અહવ જત્તિયા વારા;
ભાસે તત્તિયમિત્તા, લોગસ્સ કરેમિ ઉસ્સગ્ગં ૧૩
- અસણે તહ પડિક્કમણે, વયણં વજ્જે વિસેસકજ્જ વિણા;
સક્કિયમુવહિં ચ તહા, પડિલેહંતો ન બેમિ સયા ૧૪
- અત્રજલે લબ્બંતે, વિહરે નો ધાવણં સકજ્જેણં;
અગલિઅજલે ન વિહરે, જરવાણીયં વિસેસેણં ૧૫
- સક્કિયમુવહિમાઈ, પમજ્જિઉં નિક્કખિવેમિ ગિણ્હેમિ;
જઈ ન પમજ્જેમિ તઓ, તત્થેવ કહેમિ નમુક્કારં ૧૬
- જત્થ વતત્થ વ ઉજ્જાણિ, દંડગઉવહીણ અંબિલં કુલ્લે;
સયમેગં સજ્જાયાં, ઉસ્સગ્ગે વા ગણોમિ અહં ૧૭
- મત્તગપરિટ્ઠવણંમિઅ, જીવવિણાસે કરેમિ નિલ્લિયં;
અવિહીઇ વિહરિઉણં, પરિઠવણે અંબિલં કુલ્લે ૧૮
- અણુજાણહ જસ્સુગ્ગહ, કહેમિ ઉચ્ચારમત્તગ ઠાણે;
તહ સન્ના ડગલગ જોગ, કપ્પતિપ્પાઇ વોસિરે તિઅગં .. ૧૯
- રાગમયે મણવયણે, ઇક્કિક્કં નિલ્લિયં કરેમિ અહં;
કાયકુચિટ્ઠાંએ પુણો, ઉવવાસં અંબિલં વા વિ ૨૦

- બેદિયમાઇણ વહે, ઇંદિઅસંખા કરેમિ નિવ્વિયયા;
ભયકોહાઇવસેણં અલીયવયણંમિ અંબિલયં ૨૧
- પઢમાલિયાઇ ન ગિણહે ધયાઇવત્પૂણ ગુરુઆદિટ્ટઠાણં;
દંડગતપ્પણગાઇ, અદિન્નગહણે ય અંબિલયં ૨૨
- એગિત્થીહિં વત્તિં ન કરે, પરિવાડિદાણમવિ તાસિં;
ઇગવરિસારિહમુવહિં, ઠાવે અહિગં ન ઠાવેમિ ૨૩
- પત્તગ ટુપ્પરગાઇ, પનરસ ઉવરિં ન ચેવ ઠાવેમિ;
આહાસણ ચઉણહં, રોગે વિ અ સંનિહં ન કરે ૨૪
- મહરોગે વિ અ કાઢં, ન કરેમિ નિસાઇ પાણીયં ન પિબે;
સાયં દોઘડિયાણં મજ્જે નીરંપિન પિબેમિ ૨૫
- અહવા નિચ્છિઅ સૂરે, કાલે નીરં કરેમિ સયાકાલં;
અણહારોસહસંનિહિ-મવિ નો ઠાવેમિ વસહીએ ૨૬
- તવ આયારે ગિણહે, અહ નિયમે કઇવિ સત્તીએ;
ઓગાહિયં ન કપ્પઇ, છટ્ટઠાઇતવં વિણા ઉ જોગં ચ ૨૭
- નિવ્વિયતિગં ચ અંબિલ-દુગં ચ વિણુ નો કરેમિ વિગયમહં;
વિગઇદિણે ખંડાઇ, ણકાર નિયમો અ જાજ્જવં ૨૮
- નિવ્વિયાઇં ન ગિણહે નિવ્વિયતિગ મજ્જિ વિગઇદિવસે અ;
વિગઇં નો ગિણહેમિ ય, દુન્નિ દિણે કારણં મુત્તું ૨૯
- અટ્ટમી ચઉદ્ધસીસું, કરે અહં નિવ્વિયાઇં તિન્નેવ;
અંબિલ દુગં ચ કુલ્લે, ઉવવાસં વા જહસસત્તિ ૩૦

- દેવ્યખિતાઇગયા, દિણે દિણે અભિગ્ગહે અવ્વા;
જીયંમિ જઓ ભણિઅં, પચ્છિત્તમભિગ્ગહાભાવે ૩૧
- વિરિયાયારનિયમે, ગિણહે કઇઅવિ જહાસત્તિ;
દિણ પણગાહાઇણં અત્થં ગિણહે મણેણ સયા ૩૨
- પણવારં દિણમજ્જહે પમાયયંતાણ દેમિ હિયસિક્કખં
એગં પરિઠવેમિ અ, મત્તયં સવ્વસાહૂણં ૩૩
- યવીસં વીસં વા, લોગસ્સ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગંમિ;
કમ્મકૂખયટ્ઠા પઇદિણ, સજ્જાયં વા વિ તમ્મિત્તં ૩૪
- નિદાઇપમાએણં, મંડલિભંગે કરેમિ અંબિલયં;
નિયમા કરેમિ એગં, વિસ્સામણયં ચ સાહૂણં ૩૫
- સેહ-ગિલાણા ઇણં વિણા વિ સંઘાડયાઇસંબંધ;
પડિલેહણમલ્લગપરિ-ઠવણાઇં કુવ્વે જહાસત્તિ ૩૬
- વસહીપવેસિ નિગ્ગમિ, નિસીહિ-આવસ્સિયાણ વિસ્સરણે;
પાયાડપમજ્જણે વિય, તત્થેવ કહેમિ નવકારં ૩૭
- ભયવંપસાઉ કરિઉં, ઇચ્છાઇ અભાસણંમિ વુડ્ઢેસુ;
ઇચ્છકારાડકરણે, લહુસુ સાહૂસુ કજ્જેસુ ૩૮
- સવ્વત્થવિ ખલિએસું, મિચ્છાકારસ્સ અકરણે તહય;
સયમન્નાઉ વિ સરિએ, કહિયવ્વો પંચ નવકારો ૩૯
- વુડ્ઢસ્સ વિણા પુચ્છં, વિસેસવત્થું ન દમિ ગિણહે વા;
અન્નંપિ અ મહકજ્જં, વુડ્ઢં પુચ્છિય કરેમિ સયા ૪૦

દુબ્બલસંઘયણાણ વિ, એએ નિયમા સુહાવહા પાયં;
 કિંચિવિ વિરગ્ગેણં, ગિહિવાસો છડ્ડિઓ જેહિં ૪૧
 સંપઠકાલે વિ ઇમં, કાઉં સક્કે કરેઇ ઓ નિઅમે;
 સો સાહુત્તગિહિત્તણ ઉભયભટ્ઠો મુણેયવ્વો ૪૨
 જસ્સ હિઅયંમિ ભાવો, થોવો વિ ન હોઇ નિયમગહણંમિ;
 તસ્સ કહણં નિરત્થય મસિરાવણિ કૂવખણણં ૪૩
 સંઘયણકાલબલ દૂસમા-રયાલંબણાઇં ઘિત્તુણં;
 સવ્વં ચિઅ નિઅમધુરં, નિરુજ્જમાઓ પમુચ્ચંતિ ૪૪
 વુચ્છિન્નો જિણકપ્પો, પડિમાકપ્પો અ સંપઠ નત્થિ;
 સુદ્ધો અ થેરકપ્પો સંઘયણાઇણિ હાણીએ ૪૫
 તહવિ જઇ એઅ નિયમા રાહણવિહિએ જએજ્જ ચરણંમિ;
 સમ્મમુવઉત્તચિત્તો તો નિયમરાહગો હોઇ ૪૬
 એએ સવ્વે નિયમા, જે સમ્મં પાલયંમિ વેરગ્ગા;
 તેસિં દિક્ખા ગહિઆ, સફલા સિવસુહફલં દેઇ ૪૭

સાચા શત્રુને ઓળખો

જગતમાં વિષય-કષાય અને શરીર પુષ્ટ બને તેવા માર્ગમાં
 ઘકેલનારા ઘણા છે, પરંતુ આત્મા પુષ્ટ બને તેવા માર્ગમાં
 ચડાવનારા ભાગ્યે જ મળશે, અરે! ચડાવવાની વાતતો એક
 બાજુએ રહી. પરંતુ તે માર્ગથી પાડનારા ઘણા મળશે માટે બહુ
 જ સાવચેતી રાખવી.

श्री सरस्वती यंत्र-मंत्र

क्रौं

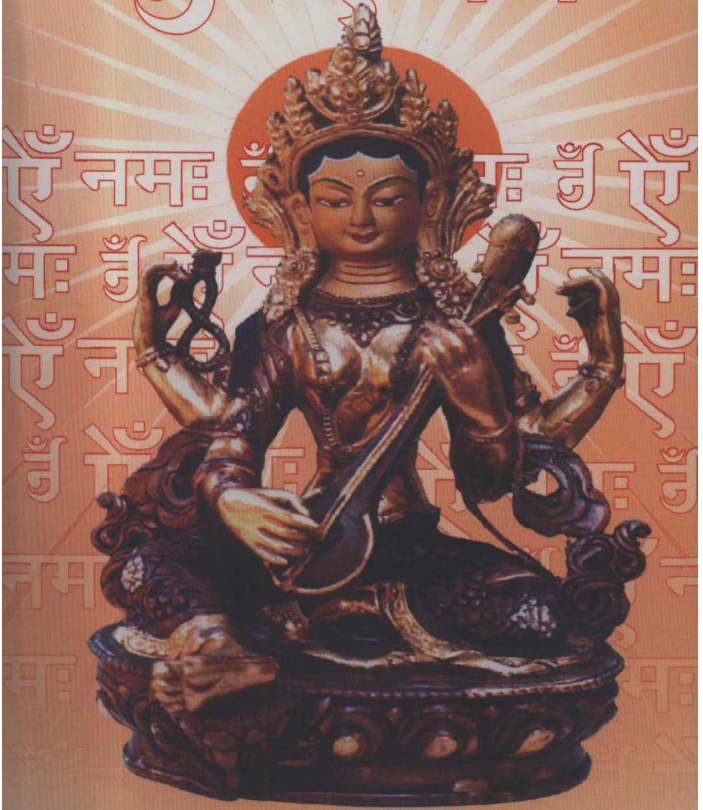
ॐ ॐ हसौं हम्ल्यू हस्प्रेँ ॐ ऐं
त्रिपुर शारदायै भैरव्यै देवतायै नमः

ॐ ॐ श्रीं क्लीं वाग्वादिनी सरस्वती मम
जिह्वाग्रे वासं कुरु-कुरु स्वाहा

ACHARYA SHRI KAILASSAGARSURI GYANMANDIR
KOBATIRTH
Koba
Phone : (079) 22211112, 22211113, 22211114

ॐ ऐं नमः

કેલાસ-પન્ન સ્વાધ્યાય સાગર ભાગ-૧
નવરમરણાદિ સ્તોત્ર

કેલાસ-પન્ન સ્વાધ્યાય સાગર ભાગ-૨
ચાર પ્રકરણ, ત્રણ ભાષ્ય, ૬ કર્મગ્રંથ, તત્વાર્થ, પંચસૂત્ર (સંપૂર્ણ)

કેલાસ-પન્ન સ્વાધ્યાય સાગર ભાગ-૩
શ્રમણક્રિયાના સૂત્રો, ઉપયોગી માહિતી

કેલાસ-પન્ન સ્વાધ્યાય સાગર ભાગ-૪
દશવૈકાલિક સૂત્ર, બૃહત્સંગ્રહણી, લઘુ ક્ષેત્રસમાસ

કેલાસ-પન્ન સ્વાધ્યાય સાગર ભાગ-૫
વીતરાગ સ્તોત્ર, મહાદેવ સ્તોત્ર, ઈન્દ્રિય પરાજય શતક,
વૈરાગ્ય શતક, જ્ઞાનસાર, પ્રશમરતિ, શિષ્યોપનિષદ,
જૈનોપનિષદ આત્માવબોધકુલક, ગુણાનુરાગકુલક,
ગૌતમકુલક, ભાવકુલક, વિકારનિરોધકુલક, સાધુનિયમકુલક

કેલાસ-પન્ન સ્વાધ્યાય સાગર ભાગ-૬
શાંતસુધારસ, યોગશાસ્ત્ર, અષ્ટક્રમકરણ, ચઉશરણ પયન્ના,
આઉર પચ્ચક્ષ્માણ પયન્ના

કેલાસ-પન્ન સ્વાધ્યાય સાગર ભાગ-૭
યોગસાર પ્રકરણ, સિંદુર પ્રકરણ
અધ્યાત્મ ઉપનિષદ, અધ્યાત્મ કલ્પદ્રુમ

કેલાસ-પન્ન સ્વાધ્યાય સાગર ભાગ-૮
દેવવંદન, જ્ઞાનપૂજા, મૌનએકાદશી ગણણું, દિવાળી ગણણું

કેલાસ-પન્ન સ્વાધ્યાય સાગર ભાગ-૯
પ્રવજ્યા તીર્થ તપમાળ વિધિ, વિવિધ વિધિ,
સંખ્યા, ઉપયોગી સંગ્રહ

